

กระทรวงยุติธรรม
Ministry of Justice

กระทรวงยุติธรรม

รายงานการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปี

ประจำปี
งบประมาณ 2565

កម្រិតយុត្តិធម៌

คำนำ

กระทรวงยุติธรรม มีภารกิจหลักในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมตามนโยบายของรัฐบาล โดยยึดประโยชน์ของประชาชนเป็นศูนย์กลาง เพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้กับประชาชนให้สามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทัวถึง เป็นธรรม ประหยัด และสามารถใช้สิทธิในกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียม โดยกระทรวงยุติธรรมเน้นการทำงานแบบเครือข่าย มีการบูรณาการอย่างเป็นระบบกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง นำนวัตกรรมมาใช้ในการทำงานและใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเชื่อมโยงข้อมูลในกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ เน้นการพัฒนากระบวนการยุติธรรมควบคู่กับการป้องกันและบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้ความคุ้มครองช่วยเหลือประชาชน ตลอดจนการปราบปรามอาชญากรรมที่ส่งผลกระทบรุนแรงต่อสังคมด้วยการดำเนินคดีพิเศษ การปราบปรามยาเสพติด ทำลายขบวนการค้าขายรายใหญ่และแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้สามารถคืนคนดีสู่สังคม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาคประชาสังคมร่วมทำงานแบบเครือข่ายในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมในชุมชน พัฒนาระบบความร่วมมือกับหน่วยงานในประเทศและเชื่อมโยงระบบการอำนวยความสะดวกยุติธรรมกับนานาชาติ เพื่อยกระดับการอำนวยความสะดวกยุติธรรมเข้าสู่มาตรฐานสากล

รายงานการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปี กระทรวงยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับกระทรวงยุติธรรมและผลการดำเนินงานสำคัญของกระทรวงยุติธรรมในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ซึ่งคณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนผู้ที่สนใจ

คณะผู้จัดทำ
มกราคม 2566

สารบัญ

สารผู้บริหาร	4
❖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม	4
❖ ปลัดกระทรวงยุติธรรม	5
บทสรุปผู้บริหาร	6
ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับกระทรวงยุติธรรม	10
❖ ผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม	11
❖ โครงสร้างองค์กร และภารกิจของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม	16
❖ วิสัยทัศน์ และพันธกิจ	20
❖ กรอบอัตรากำลัง	21
❖ แผนภาพความเชื่อมโยงของแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	22
❖ สถานการณ์ด้านกระบวนการยุติธรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	24
❖ รางวัลแห่งความสำเร็จ	34
ส่วนที่ 2 ผลงานเด่นตามนโยบายรัฐบาลและนโยบายผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม	36
❖ การจัดงานมหกรรมไกล่เกลี่ยหนี้สินครัวเรือนและยุติธรรมพบประชาชน	37
❖ การปราบปรามการฉ้อโกงหลอกลวงประชาชนและการแก้ไขปัญหาหนี้สินในระบบ	38
❖ การพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและการยึด/อายัดทรัพย์สินคดียาเสพติด	39
❖ การให้บริการประชาชนภายใต้แนวคิด ยุติธรรมสร้างสุข ยุติธรรมเชิงรุก สร้างสุขให้ประชาชน (Justice Care)	40
❖ การผลักดันพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิด เกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565	42
❖ การขับเคลื่อนการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ และการส่งเสริมเรือนจำ ท่องเที่ยวเชิงเกษตรและบริการ	43
ส่วนที่ 3 ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการรายปี	45
❖ การพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	46
❖ การสร้างการรับรู้ด้านกฎหมายและเคารพสิทธิ	57
❖ การอำนวยความสะดวกและลดความเหลื่อมล้ำ	66
❖ การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ	77
❖ การส่งเสริมคนดีสู่สังคม	82
❖ การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	93
ส่วนที่ 4 ข้อมูลด้านงบประมาณของกระทรวงยุติธรรม	104
ส่วนที่ 5 รายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดกระทรวงยุติธรรม	107
คณะผู้จัดทำ	111

สารรัฐมนตรี ว่าการกระทรวงยุติธรรม

การดำเนินงานของกระทรวงยุติธรรม ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้ขับเคลื่อนดำเนินการ อำนวยความยุติธรรมและสร้างความปลอดภัย ในสังคมให้กับประชาชนตามนโยบายของรัฐบาล และภารกิจของกระทรวงยุติธรรม ภายใต้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) การเปลี่ยนแปลง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการปรับเปลี่ยน รูปแบบการกระทำความผิดในรูปแบบใหม่ ๆ โดยมุ่งเน้นการดำเนินงานเชิงรุกและขับเคลื่อน ตามนโยบายและยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนด พร้อมทั้ง ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์และพัฒนากระบวนการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โดยยึดประโยชน์ของประชาชนเป็นศูนย์กลาง ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวก ให้กับประชาชนให้สามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทัดถึง เป็นธรรม ประหยัด และสามารถใชสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ได้อย่างเท่าเทียม เน้นการทำงานแบบเครือข่าย นำนวัตกรรมและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงาน ส่งผลให้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สามารถอำนวยความสะดวกและสร้างความปลอดภัย ให้กับประชาชนได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น การช่วยเหลือ ปัญหาหนี้สินของประชาชน โดยการ **จัดงานมหกรรม ไกลเกลี้ยหนี้สินครัวเรือนและยุติธรรมพบประชาชน** ครอบคลุม 77 จังหวัดทั่วประเทศ สามารถไกลเกลี่ย

ช่วยเหลือประชาชน 94,328 คน รวมทุนทรัพย์ 23,529.40 ล้านบาท **การยึดและอายัดทรัพย์สิน คดียาเสพติด** รวมมูลค่าทรัพย์สิน 11,003.02 ล้านบาท **การช่วยเหลือประชาชนด้านกองทุนยุติธรรม** 2,489 คน เป็นเงิน 196.72 ล้านบาท **การช่วยเหลือค่าตอบแทน ผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลย ในคดีอาญา** เป็นเงิน 400 ล้านบาท **รวมถึงการปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย** ที่เกี่ยวข้องให้มีความทันสมัยและมีมาตรฐานสากล เช่น ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ร.บ. พืชกระท่อม พ.ศ. 2565 พ.ร.บ. ป้องกัน และปราบปรามการทรมานและการกระทำ ให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 พ.ร.บ. มาตรการป้องกัน การกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือ ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 เป็นต้น

ซึ่งรายงานฉบับนี้ได้นำเสนอผลการดำเนินงาน สำคัญของกระทรวงยุติธรรมที่ได้ดำเนินการขับเคลื่อน ตามภารกิจตลอดปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 รวมถึง ได้มีการรวบรวมข้อมูลสถานการณ์ด้านกระบวนการ ยุติธรรม ผลการใช้จ่ายงบประมาณ และการดำเนินงาน ตามตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการ เพื่อเผยแพร่ ผลการดำเนินงานให้กับหน่วยงานและผู้สนใจ ได้รับทราบผลการดำเนินงานของกระทรวงยุติธรรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างการรับรู้และ รับบริการงานในภารกิจของกระทรวงยุติธรรมต่อไป

(นายสมศักดิ์ เทพสุทิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สารปลัดกระทรวงยุติธรรม

กระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่ในการบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรม เสริมสร้างและอำนวยความสะดวกยุติธรรมในสังคม โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้ขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลในด้านการอำนวยความสะดวก และการสร้างประโยชน์สูงสุดให้กับประชาชน ผ่านการยกระดับการอำนวยความสะดวกยุติธรรมที่ทันสมัย มีการบูรณาการอย่างเป็นระบบ และสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ประหยัด และครอบคลุมพื้นที่อย่างทั่วถึงมากขึ้น

ทั้งนี้ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นปีแห่งความท้าทายอีกหนึ่งปีที่ต้องขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายต่าง ๆ อย่างเต็มกำลัง ควบคู่ไปกับการฟื้นฟูสังคมจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) พร้อมทั้งการทำงานเชิงรุกและบูรณาการกับหน่วยงานต่าง ๆ ก่อให้เกิดผลสำเร็จ ปรากฏผ่านโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม เช่น การจัดงานมหกรรมไกล่เกลี่ยหนี้สินครัวเรือน และยุติธรรมพบประชาชน การพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และการผลักดันกฎหมายมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง การขับเคลื่อนงานราชทัณฑ์ ผ่านการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ และการส่งเสริมเรือนจำท่องเที่ยวเชิงเกษตรและบริการ การให้บริการประชาชนภายใต้แนวคิด “ยุติธรรมสร้างสุข ยุติธรรมเชิงรุก สร้างสุขให้ประชาชน (Justice Care)”

ผลการดำเนินงานของกระทรวงยุติธรรม ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นที่จะอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนอย่างเท่าเทียมทั่วถึง และครอบคลุมทุกพื้นที่ตามนโยบายของรัฐบาล รวมถึงการก้าวไปข้างหน้าผ่านการพัฒนาองค์กร และสร้างสรรค์นวัตกรรมในการทำงาน เพื่อรองรับภารกิจด้านการอำนวยความสะดวกยุติธรรม อันเป็นรากฐานแห่งความสุขของประชาชนและความสงบสุขของประเทศไทย

รายงานฉบับนี้ได้นำเสนอผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงยุติธรรมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 รวมถึงสถานการณ์ด้านกระบวนการยุติธรรม ระยะ 5 ปี ซึ่งจะประกอบด้วยข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานและผู้สนใจในการรับรู้ และเข้าใจในภารกิจของกระทรวงยุติธรรม อันจะนำมาซึ่งการมีส่วนร่วมในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้กับสังคมได้อย่างยั่งยืนสืบไป

นางษ์สาวาท

(นางพงษ์สาวาท กายอรุณสุทธิ์)
ปลัดกระทรวงยุติธรรม

บทสรุปผู้บริหาร

กระทรวงยุติธรรม มีภารกิจหลักในการอำนวยความยุติธรรมตามนโยบายของรัฐบาล โดยยึดประโยชน์ของประชาชนเป็นศูนย์กลาง เพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหาและอำนวยความยุติธรรมให้กับประชาชนให้สามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทัวทั้ง เป็นธรรม ประหยัด และสามารถใช้สิทธิในกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียม เน้นการทำงานแบบเครือข่าย และบูรณาการอย่างเป็นระบบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมนำนวัตกรรมมาใช้ในการทำงานและใช้ระบบสารสนเทศเชื่อมโยงข้อมูลในกระบวนการยุติธรรมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ มีภารกิจสำคัญทั้งด้านการพัฒนากฎหมายควบคู่กับการป้องกันและบังคับใช้กฎหมายให้ความคุ้มครองช่วยเหลือประชาชน ตลอดจนการปราบปรามอาชญากรรมที่ส่งผลกระทบรุนแรงต่อสังคมด้วยการดำเนินคดีพิเศษ การปราบปรามยาเสพติด ทำลายขบวนการค้ายาขายใหญ่และการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้สามารถคืนสู่สังคมได้อย่างยั่งยืน และที่สำคัญกระทรวงยุติธรรมมุ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาคประชาสังคม ผ่านการทำงานแบบเครือข่ายในการอำนวยความยุติธรรมในชุมชน พัฒนาระบบความร่วมมือกับหน่วยงานในประเทศ และเชื่อมโยงระบบการอำนวยความยุติธรรมกับนานาชาติ เพื่อยกระดับการอำนวยความยุติธรรมเข้าสู่มาตรฐานสากลครอบคลุมทุกด้าน

จากการรวบรวมข้อมูลสถานการณ์ของกระบวนการยุติธรรม ระยะ 5 ปี (2560 - 2564) ในด้านต่าง ๆ พบว่า มีแนวโน้ม ดังนี้ 1) การช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา มีผู้เสียหายยื่นคำขอลดลง ร้อยละ 29.25 จำเลยมีการยื่นคำขอลดลงร้อยละ 41.02 ภาพรวมลดลงร้อยละ 29.8 และอัตราผลการเบิกจ่ายลดลง ร้อยละ 10.18 2) การดำเนินงานด้านกองทุนยุติธรรมมีการรับคำขอเพิ่มขึ้นสูงในปี พ.ศ. 2561 จากนั้นลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยลดลงร้อยละ 6.76 3) การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชั้นบังคับคดีค่อนข้างคงที่ มีการลดลงเพียง ร้อยละ 2.2 4) การให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมีการช่วยเหลือคงที่ อย่างต่อเนื่อง มีการลดลงเพียงร้อยละ 1.34 5) จำนวนผู้ต้องราชทัณฑ์ลดลงร้อยละ 5.21 (ปัจจุบันมีผู้ต้องราชทัณฑ์ จำนวน 285,182 คน) 6) อัตราการกระทำผิดซ้ำภายใน 1 ปีของผู้ที่ถูกปล่อยตัว มีอัตราลดลงร้อยละ 9.23 7) เด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ ลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยลดลงร้อยละ 51.93 และเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความควบคุมของสถานพินิจฯ มีจำนวนลดลงร้อยละ 37.41 (ปัจจุบันเด็กและเยาวชนที่ถูกควบคุมจำนวน 4,908 คน) 8) สถานการณ์ด้านยาเสพติดมีการจับกุมเพิ่มขึ้นร้อยละ 51.04 ประเภทยาเสพติดที่จับกุมได้มากที่สุดคือ ยาบ้า 9) คดีอาญาฐานความผิด 4 กลุ่ม ได้แก่ ฐานความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย ฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ฐานความผิดพิเศษ และฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.05 (ปัจจุบันผู้กระทำผิด คดีอาญาจำนวน 651,185 คน) 10) การเกิดของประชากรไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยลดลงร้อยละ 22.65 ประชากรชายลดลงเพียงร้อยละ 0.06 ประชากรหญิงเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.15 และจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.16

ทั้งนี้ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กระทรวงยุติธรรมได้รับการจัดสรรงบประมาณหลังการโอนเปลี่ยนแปลง จำนวน 24,630.3453 ล้านบาท มีผลการใช้จ่ายงบประมาณ (เบิกจ่าย+ก่อหนี้) จำนวน 24,446.2487 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.25

สำหรับผลการดำเนินงานสำคัญของกระทรวงยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำแนกตามแผนปฏิบัติการกระทรวงยุติธรรม ประกอบด้วย 6 ด้าน สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ด้านที่ 1 การพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

ทิศทางการขับเคลื่อนการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรมภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดให้กฎหมายเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ มีเป้าหมายหลักให้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมเป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ การพัฒนากฎหมายจึงเน้นการดำเนินการปรับปรุง แก้ไข ยกเลิกกฎหมายให้มีเท่าที่จำเป็นและสอดคล้องบริบทและไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรมทางกฎหมายมาประยุกต์ใช้ และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม รวมทั้งบูรณาการเชื่อมโยงกฎหมายทุกระดับชั้นให้เชื่อมโยงกันอย่างเป็นเอกภาพ ไม่ขัดกัน และมีการนำกฎหมายไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรมที่สำคัญ ได้แก่ การเสนอการปรับปรุง แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีความทันสมัยและมีมาตรฐานสากล จำนวน 22 ฉบับ ส่งผลให้กฎหมายมีผลบังคับใช้แล้ว 7 ฉบับ การจัดการประชุมทางวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 19 ในหัวข้อ “กระบวนการยุติธรรมกับความท้าทายในศตวรรษหน้า” การสัมมนาวิชาการเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ในด้านอนุญาโตตุลาการ การขับเคลื่อนการดำเนินงานเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป้าหมายที่ 16 ให้สามารถสร้างความตระหนักรู้และนำไปสู่ความร่วมมือในทุกภาคส่วนให้สามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดี สำเร็จ 44,393 เรื่อง ทุนทรัพย์ 16,450,422,403.43 บาท สามารถลดค่าใช้จ่ายของประชาชนได้จำนวน 604,495,172.10 บาท

ด้านที่ 2 การสร้างการรับรู้ด้านกฎหมายและเคารพสิทธิ

แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2563 - 2565) เป็นกรอบแนวทางการประสานความร่วมมือในการบริหารงานยุติธรรมให้เป็นไปอย่างสอดคล้องและมีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของสังคม กำหนดให้การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญ การสร้างการรับรู้ด้านกฎหมายและเคารพสิทธิเพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจกฎหมาย สามารถดูแลตนเองไม่ให้เกิดเป็นเหยื่อ รวมถึงไม่ไปรังแกผู้อื่น เป็นเป้าหมายสำคัญที่กระทรวงยุติธรรมมุ่งเน้นให้ประชาชนมีความเข้าใจ สามารถรักษาสีทิมของตนเอง และหากมีปัญหาข้อพิพาทหรือถูกบุคคลอื่นละเมิดสิทธิ สามารถขอรับความช่วยเหลือจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ โดยกระทรวงยุติธรรมมีผลงานสำคัญในการสร้างการรับรู้ด้านกฎหมายและเคารพสิทธิ ได้แก่ การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจด้านสิทธิและเสรีภาพและสิทธิมนุษยชนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้กับประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐ จำนวน 98,848 คน การเสริมสร้างความรู้ด้านการบังคับคดี การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและการลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่จังหวัดสงขลาและจังหวัดปัตตานี มีผู้เข้าร่วมจำนวน 130 คน และไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและให้คำปรึกษาทางกฎหมายจำนวน 962 คน การเสริมสร้างความรู้กฎหมายด้านการบังคับคดีแพ่ง การบังคับคดีล้มละลาย การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และกฎหมายในชีวิตประจำวัน จำนวน 4,701 คน และเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมบังคับคดีทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 220 คน การจัดทำสื่อสร้างการรับรู้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์ (Infographic, Motion graphic, clip viral, Animation และรูปแบบสื่ออื่น ๆ) จำนวน 82 เรื่อง รายการเสียง (Podcast) จำนวน 12 เรื่อง มียอดผู้เข้าถึงทุกช่องทาง ไม่น้อยกว่า 35,400 ครั้ง การสร้างสรรค์ความเข้าใจในการบังคับทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 มีผู้เข้าร่วม จำนวน 386 คน และการสร้างความรู้ความเข้าใจและพัฒนาศักยภาพการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนสู่การปฏิบัติแก่ผู้ปฏิบัติงาน

ด้านที่ 3 การอำนวยความสะดวกและลดความเหลื่อมล้ำ

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญในเรื่องการอำนวยความสะดวกและการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างต่อเนื่องและเสมอมา เห็นได้จากการกำหนดให้เรื่องดังกล่าวได้รับการบัญญัติในรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ รวมถึงนโยบายตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม มีสาระสำคัญว่า รัฐพึงจัดระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ และให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่ายสูงเกินสมควร รวมถึงรัฐพึงให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่จำเป็นและเหมาะสมแก่ผู้ยากไร้หรือผู้ด้อยโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม รวมถึงตลอดถึงการจัดหาทุนความ และให้มีการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมที่ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้า และมีกลไกช่วยเหลือประชาชน ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ตลอดจนทั้งการสร้างกลไกเพื่อให้มีการบังคับการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและความไม่เป็นธรรมในสังคม ผลการดำเนินงานของกระทรวงยุติธรรมในการอำนวยความสะดวกและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมที่สำคัญ ได้แก่ การช่วยเหลือประชาชนให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม ผ่านกองทุนยุติธรรมจำนวน 2,489 คน เป็นเงิน 196.72 ล้านบาท การช่วยเหลือประชาชนด้านค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา จำนวน 7,618 คน เป็นเงิน 400.00 ล้านบาท การตรวจสอบการทุจริตของบุคคล เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการพิสูจน์สถานะบุคคลให้เป็นบุคคลที่มีสถานะทางทะเบียนราษฎรหรือการมีสัญชาติไทยหรือการแก้ไขปัญหาสถานะทางทะเบียนราษฎร รวมจำนวน 803 คน การให้บริการข้อมูลและให้คำปรึกษาผ่านศูนย์บริการร่วมกระทรวงยุติธรรม จำนวน 28,922 คน การจัดตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท จำนวน 1,189 แห่ง แบ่งเป็น หน่วยงานของรัฐ จำนวน 82 แห่ง และศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนจำนวน 1,107 แห่ง และการสร้างความเติบโตของระบบเศรษฐกิจไทยโดยช่องทางการผลักดันทรัพย์สินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ ได้รวมจำนวน 226,306,802,463 บาท

ด้านที่ 4 การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ

ซึ่งมีลักษณะแตกต่างจากอาชญากรรมพื้นฐาน เป็นอาชญากรรมที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องได้รับความสนใจเป็นพิเศษ โดยมีรายละเอียดและซับซ้อน จำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ ยุ่งยาก และมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ระบบเศรษฐกิจ การคลัง องค์การอาชญากรรม (Organization Crime) อาชญากรรมข้ามชาติ (Transnational Crime) โดยกระทรวงยุติธรรมมีผลการดำเนินการป้องกัน ปราบปราม สืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ ที่สำคัญเห็นผลเป็นรูปธรรมชัดเจน ได้แก่ การดำเนินการคดีแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด 127 คดี มูลค่าทรัพย์สินและผลประโยชน์ที่สามารถปกป้องเรียกคืนให้แก่รัฐจำนวน 26,176,013,794.60 บาท การสืบสวนและสอบสวนเกี่ยวกับการค้ายาเสพติดแล้วเสร็จ รวม 43 เรื่อง การสืบสวนคดีความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 7 เรื่อง และดำเนินคดีพิเศษ จำนวน 1 คดี การสรุปสำนวนการสืบสวนเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา จำนวน 9 เรื่อง จากเป้าหมายที่กำหนดไว้ไม่น้อยกว่า 8 เรื่อง และการรวบรวมข้อมูลข่าวกรองในการดำเนินการข่าวเชิงรุกต่อเป้าหมายที่เป็นบุคคลและกลุ่มบุคคลในโครงสร้างหรือเครือข่ายของกลุ่มภัยความมั่นคงที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง รวม 270 เรื่อง

ด้านที่ 5 การส่งเสริมคนดีสู่สังคม

โดยจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนกรทางความคิด (Mindset) ในการลงโทษมาเป็นการแก้ไข ฟื้นฟู บำบัดพฤติกรรม โดยคำนึงถึงหลักมนุษยธรรมและเป็นไปตามหลักสากล เพื่อให้ผู้กระทำผิดสำนึกผิด ปรับเปลี่ยน วิธีคิด กลับใจ และพร้อมที่จะกลับมาดำรงชีวิตได้ตามปกติ เพื่อเป็นพลเมืองดีในสังคม ไม่กลับมากระทำความผิดซ้ำอีก ซึ่งเป็นการสร้างทุนมนุษย์และแรงงานที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับเศรษฐกิจของประเทศ กระทรวงยุติธรรมจึงได้ดำเนินการ ส่งเสริมคนดีสู่สังคม เพื่อพัฒนาระบบการควบคุมและปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสม กับพฤติกรรมการกระทำผิด โดยมีผลงานสำคัญเห็นผลเป็นรูปธรรมชัดเจน ได้แก่ การจัดฝึกอบรมผู้ต้องขังในโครงการ พระราชทานในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว “โคกหนองนาแห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์” รวมจำนวน 69,955 คน การให้บริการศูนย์ประสานงานและช่วยเหลือผู้พ้นโทษให้มีงานทำ (CARE) จำนวน 80,868 คน และติดตามผลการประกอบอาชีพได้ 32,950 คน การพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง ตามแนวทาง สมเด็จพระญาณวชิโรดม (หลวงพ่อวิริยงค์ สิรินุโร) โดยมีผู้ต้องขังที่ผ่านการอบรม จำนวน 13,987 คน ดำเนินการสงเคราะห์ผู้กระทำผิดด้านที่อยู่อาศัย ภายใต้โครงการบ้านกึ่งวิถี (Halfway House) จำนวน 702 คน การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและติดตามสงเคราะห์เด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย ภายใต้โครงการเตรียม ความพร้อมก่อนปล่อย จำนวน 5,532 คน และการติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) ให้กับผู้กระทำผิด จำนวน 19,333 คน

ด้านที่ 6 การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

โดยรัฐบาลให้ความสำคัญกับปัญหายาเสพติด ภายใต้นโยบายหลักด้านการสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยและความสงบสุขของประเทศ กำหนดให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นนโยบายเร่งด่วน โดยดำเนินการแก้ไขปัญหาดังแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ให้บังเกิดผลอย่างชัดเจน และให้เป็นไปตามแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง ที่จะลดปัญหายาเสพติดให้ได้ผลอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อสร้างความ มั่นคง ความปลอดภัยและความสงบสุขของประเทศ การดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดภายใต้นโยบายของ นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ให้ความสำคัญกับการแสวงหาความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งในภูมิภาคและนอกภูมิภาค ที่มุ่งเน้นการตรวจจรรณค้าเครือข่ายรายสำคัญ ตัดเส้นทางการเงิน ด้วยการขยายผล ยึดทรัพย์สินเครือข่ายการค้ายาเสพติด และการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด ให้แก่กลุ่มเยาวชนอย่างทั่วถึง รวมทั้งการพัฒนากฎหมายให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยมีผลงานสำคัญเห็นผลเป็นรูปธรรมชัดเจน นอกเหนือจากการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายในการป้องกันและ ปราบปรามยาเสพติดแล้ว มีการดำเนินคดีที่สำคัญ ได้แก่ การยึดและอายัดทรัพย์สินคดียาเสพติด มูลค่าทรัพย์สิน 11,003.02 ล้านบาท การดำเนินการเรื่องร้องเรียนและแจ้งเบาะแสยาเสพติด(สายด่วน 1386) จากเรื่องร้องเรียนทั้งหมด 16,529 เรื่อง ดำเนินการได้ 13,602 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 82.29 การสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันการเข้าไปเกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดในเด็กและเยาวชน จำนวน 70,964 แห่ง จำนวนนักเรียน 5,037,586 คน การสร้างภูมิคุ้มกันและ ป้องกันการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในกลุ่มแรงงาน 23,583 แห่ง จำนวนแรงงาน 894,924 คน การบำบัดรักษา ผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด จำนวน 130,560 คน การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด โดยติดตามผู้ผ่านการบำบัด จำนวน 103,553 คน การบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดผู้ต้องขังผ่านระบบ ต้องโทษ กรมราชทัณฑ์ จำนวน 24,206 คน และการสำรวจพื้นที่ลักลอบปลูกฝิ่นในพื้นที่ภาคเหนือ พบการลักลอบ ปลูกฝิ่น จำนวน 203 แปลง 111.09 ไร่

ส่วนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับ
กระทรวงยุติธรรม

ผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม ฝ่ายการเมือง

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

ว่าที่ร้อยตรี รณกฤต จิตรอารีย์รัตน์
เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

นางสาวนิตธีรภัสส์ ยงใจยุทธ
ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงยุติธรรม

นายธนวัชร นิติกานูญา
ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

ผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม ผ่านข้าราชการประจำ

นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์
ปลัดกระทรวงยุติธรรม
เริ่มดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2565 - ปัจจุบัน

ศาสตราจารย์พิเศษพิชิต วิชาญ สรວຣຸດ
ปลัดกระทรวงยุติธรรม
ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 30 มิถุนายน 2565

นายวัลลภ นาคบัว
รองปลัดกระทรวงยุติธรรม
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านบริหารความยุติธรรม

นายสหการณ์ เพ็ชรนรินทร์
รองปลัดกระทรวงยุติธรรม
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาพฤตินิสัย

นางอริญญา ทองน้ำตะโก
รองปลัดกระทรวงยุติธรรม
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านอำนวยความสะดวกความยุติธรรม

พันตำรวจโท ประจวบ วงศ์สินีล
รองปลัดกระทรวงยุติธรรม

ผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม

นางสาวอมอร เสี่ยงใหญ่
ผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม

นายนิมิต ท้วนนนท์
หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม

นางจิรภา สินธุนาวา
ผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม

นางสาววิวรรณ์ ศรีวนากิรมย์
ผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม

นางสาวนันทรีศมี เทพดลไชย
ผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม

นายวิระกิตต์ หาญปริพรรณ์
ผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม

ผู้บริหารระดับหัวหน้าส่วนราชการ ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม

นายอายุตม์ สินธพพันธุ์
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

นายวิฑิตวัณย์ สุนทรพจิต
อธิบดีกรมคุมประพฤติ

พันตำรวจโท วรรณพงษ์ คชรักษ์
อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

นางทัศนีย์ เปาอินทร์
อธิบดีกรมบังคับคดี

นายเรืองศักดิ์ สุวารี
อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

พันตำรวจโท พงษ์ธร รัตนบุรี
ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม

พันตำรวจเอก ทรงศักดิ์ รักศักดิ์สกุล
ผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

นายไทรยฤทธิ์ เตมหิวงศ์
อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

ผู้บริหารระดับหัวหน้าส่วนราชการในบังคับบัญชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สังกัดกระทรวงยุติธรรม

นายวิชัย ไชยมงคล
เลขาธิการคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

องค์การมหาชน

นายพิเศษ สอดาเย็น
ผู้อำนวยการสถาบัน
เพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

นายพลสิษฐ์ จิตวฒนาพร
ผู้อำนวยการสถาบันอนุญาโตตุลาการ

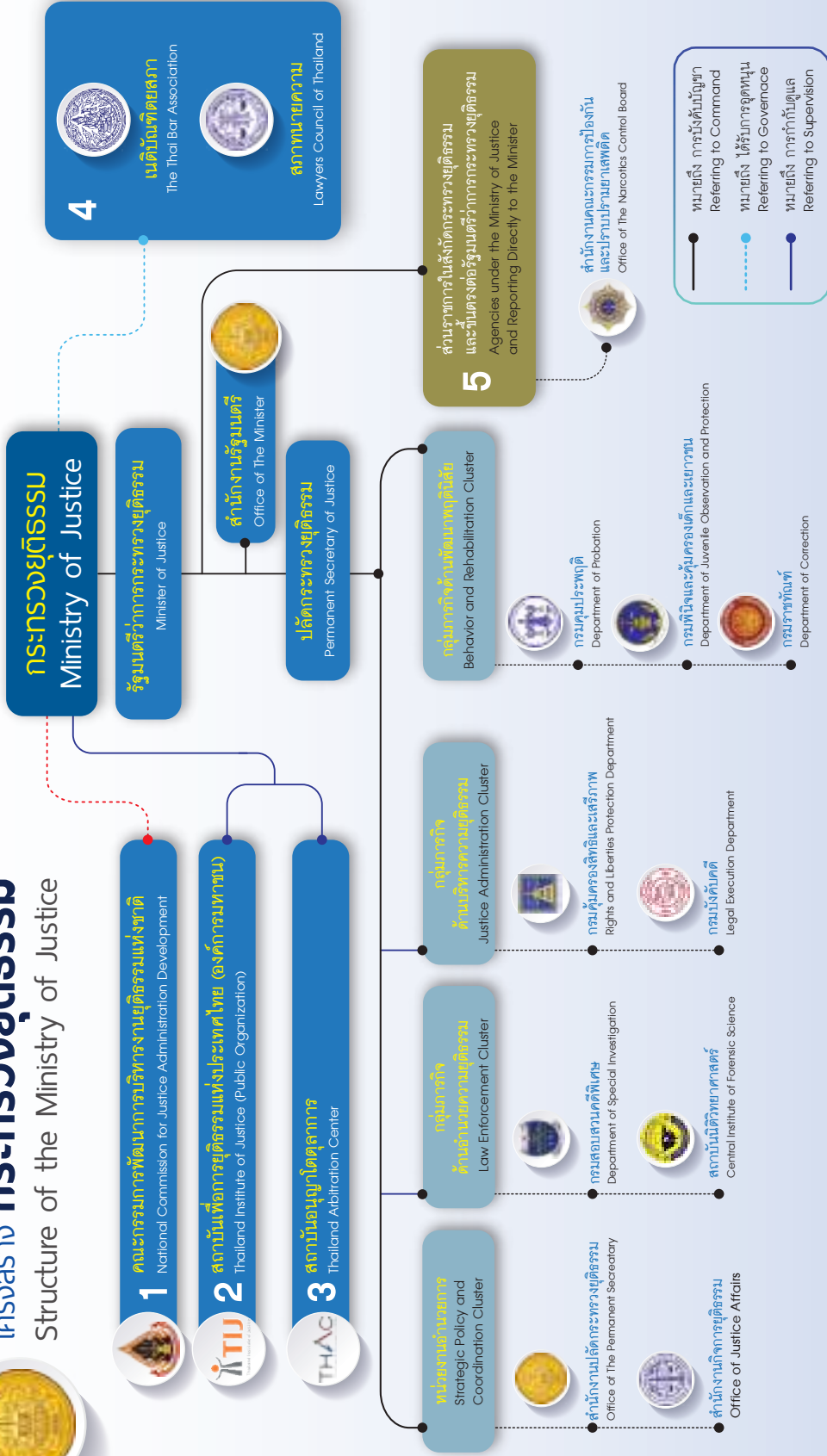

โครงสร้าง กระทรวงยุติธรรม

Structure of the Ministry of Justice

16

รายงานการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปี

- 1 จัดตั้งตามพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2549
  - 2 จัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2554
  - 3 จัดตั้งตามพระราชบัญญัติสถาบันอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2550
  - 4 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัติเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. 2507
  - 5 ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม และขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
1. Established by the National Justice Administration Development Act, B.E. 2549 (2006)
  2. Established by the Royal Decree for the Establishment of the Thailand Justice (Public Organization) B.E.2554 (2011)
  3. Established by the Arbitration Institute Act, B.E. 2550 (2007)
  4. The Minister of Justice shall be in charge, acting in accordance with the Thai Bar Association Act, B.E. 2507 (1964)
  5. Agencies under the Ministry of Justice and Reporting Directly to the Minister

ภารกิจของส่วนราชการ ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานรัฐมนตรี

ดำเนินการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และกลั่นกรองเรื่องเพื่อเสนอรัฐมนตรี รวมทั้งเสนอความเห็นประกอบการวินิจฉัยสั่งการของรัฐมนตรี สนับสนุนการทำงานของรัฐมนตรีในการดำเนินงานทางการเมืองระหว่างรัฐมนตรี รัฐสภาและประชาชน ประสานงานการตอบกระทู้ชี้แจงญัตติ ร่างพระราชบัญญัติ และกิจการอื่นทางการเมือง ดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียน หรือร้องขอความช่วยเหลือต่อรัฐมนตรี ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานรัฐมนตรีหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

หน่วยงานอำนวยความสะดวก

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

ดำเนินการด้านการพัฒนายุทธศาสตร์ ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายเป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ ของกระทรวง แปลงนโยบายของรัฐบาลและนโยบายของรัฐมนตรีเป็นแนวทางและแผนปฏิบัติการของกระทรวง กำกับ เร่งรัด ติดตาม ประเมินผล รวมทั้งประสานการปฏิบัติราชการของหน่วยงานในสังกัด กระทรวง และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อใช้ในการบริหารงานและการบริการของหน่วยงาน ดูแลงานประชาสัมพันธ์ การต่างประเทศ พัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่

สำนักงานกิจการยุติธรรม

ดำเนินการเกี่ยวกับนโยบายและการพัฒนากระบวนการยุติธรรม โดยการศึกษาวิจัยการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายและนำผลให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมมีทิศทางการดำเนินการ ที่สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

กลุ่มภารกิจด้านอำนวยความสะดวก (Law Enforcement Cluster)

กรมสอบสวนคดีพิเศษ

ดำเนินการด้านการป้องกัน ปราบปราม สืบสวน และสอบสวนคดีความผิดทางอาญาที่ต้องดำเนินการสืบสวน และสอบสวน โดยวิธีการพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์

ดำเนินการด้านการให้บริการตรวจพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลเพื่อการติดตามบุคคลสูญหายและศพนิรนาม จัดเก็บรวบรวมข้อมูลสารพันธุกรรม พยานหลักฐาน เพื่อการเชื่อมโยงฐานข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิดในด้านต่าง ๆ และสนับสนุนการดำเนินงานแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ศึกษา วิจัย สนับสนุนการศึกษาวิจัยทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ร่วมกับส่วนราชการหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรอื่น เผยแพร่ความรู้ ฝึกอบรม และพัฒนาบุคลากรด้านนิติวิทยาศาสตร์ สร้างเครือข่ายในการจัดทำมาตรฐานและพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

กลุ่มภารกิจด้านบริหารความยุติธรรม (Justice Administration Cluster)

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

ดำเนินการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน โดยดำเนินการจ่ายเงินช่วยเหลือแก่ผู้เสียหายเหยื่ออาชญากรรม และจ่ายเงินชดเชยทดแทนแก่จำเลยที่ศาลยกฟ้องว่ามิได้เป็นผู้กระทำผิดรับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนและให้คำปรึกษาทางกฎหมาย จัดหาทุนในการช่วยเหลือต่อผู้ต้องหา รวมถึงพิจารณาจัดเงินช่วยเหลือแก่ผู้ยากไร้ และต้องการรับความยุติธรรมในกระบวนการยุติธรรม สร้างความสมานฉันท์และระงับข้อพิพาทในสังคม ดำเนินการคุ้มครองพยานและรับผิดชอบพันธกรณีตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน

กรมบังคับคดี

ดำเนินการบังคับคดีแพ่ง คดีล้มละลาย และการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามคำสั่งศาล ดำเนินการตรวจสอบสิทธิทางบัญชีของผู้มีส่วนได้เสียเพื่อรับส่วนแบ่งจากคดี ตรวจสอบค่าใช้จ่ายและเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการบังคับคดี ชำระบัญชีทางหุ้นส่วน บริษัทหรือนิติบุคคล ในฐานะผู้ชำระบัญชีตามคำสั่งศาล รับวางทรัพย์จากลูกหนี้หรือผู้มีสิทธิวางทรัพย์ ดำเนินการประเมินราคาทรัพย์ ดำเนินการเกี่ยวกับการเดินหมาย คำคู่ความ หนังสือหรือประกาศของศาลหรือหน่วยงานในสังกัด

กลุ่มภารกิจด้านพัฒนาพฤติกรรม (Behavior and Rehabilitation Cluster)

กรมคุมประพฤติ

ดำเนินการสืบเสาะและพินิจ ควบคุมและสอดส่อง แก้ไข ฟื้นฟูและสงเคราะห์ผู้กระทำผิดในชั้นก่อนฟ้องชั้นพิจารณาคดีของศาล และภายหลังที่ศาลมีคำพิพากษาตามที่กฎหมายกำหนด ดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับการแก้ไขฟื้นฟูและสงเคราะห์ผู้กระทำผิดในชุมชน จัดทำและประสานแผนงานของกรมให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนแม่บทของกระทรวง รวมทั้งเร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัด เสริมสร้าง สนับสนุนและประสานงาน ให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมและเป็นเครือข่ายในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ดำเนินการพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันครอบครัวและชุมชน ดำเนินการด้านคดีอาญา คดีครอบครัว กำกับการปกครอง บำบัด แก้ไขฟื้นฟู ป้องกัน พัฒนา และสงเคราะห์ ตลอดจนติดตามประเมินผลเด็กและเยาวชน ประสานความร่วมมือและสร้างเครือข่ายชุมชนองค์กรภาครัฐและเอกชน ทั้งภายในและต่างประเทศ ศึกษาวิเคราะห์และพัฒนากฎหมายการพิทักษ์คุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน รวมทั้งระบบรูปแบบวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับงานคดี และการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน พัฒนาศักยภาพและระบบการบริหารจัดการให้เข้าสู่มาตรฐานการบริหารจัดการภาครัฐ

กรมราชทัณฑ์

ดำเนินการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามกฎหมาย โดยดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการราชทัณฑ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง กำหนดแนวทางปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายของกระทรวง หลักอาชญาวิทยาและหลักทัณฑ์วิทยา ตลอดจนข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และข้อเสนอแนะในเรื่องที่เกี่ยวข้องขององค์การสหประชาชาติดำเนินการเกี่ยวกับสวัสดิการและการสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขัง

ภารกิจส่วนราชการในบังคับบัญชา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สังกัดกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ดำเนินการด้านการประสานงาน อำนาจการดำเนินนโยบาย แผนงาน งบประมาณ และบูรณาการปฏิบัติงาน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประสานความร่วมมือกับต่างประเทศ ตรวจสอบ ยึด อาัยดทรัพย์สิน ประชาสัมพันธ์ และติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

องค์กรอิสระ/ องค์กรมหาชน (Public organization)

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

เป็นองค์กรมหาชน จัดตั้งขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) พ.ศ.2554 มีภารกิจหลักในการส่งเสริมการอนุวัติข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ และมาตรการที่มีใช้การคุมขังสำหรับผู้กระทำความผิดหญิง หรือข้อกำหนดกรุงเทพ ตลอดจนพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม และสนับสนุนการวิจัยและฝึกอบรมเพื่อรองรับการอนุวัติข้อกำหนดกรุงเทพ และการส่งเสริมหลักนิติธรรม และยกระดับภาพลักษณ์กระบวนการยุติธรรมไทยในระดับสากล

สถาบันอนุญาโตตุลาการ

เป็นองค์กรอิสระแยกต่างหากจากองค์กรของรัฐ โดยเป็นองค์กรที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและเป็นองค์กรที่แสวงหากำไร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุน และส่งเสริมระบบอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ และเป็นสถาบันที่ให้บริการด้านอนุญาโตตุลาการที่มีความเป็นอิสระได้มาตรฐานสากลเพื่อเป็นการยกระดับและพัฒนาสถาบันระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการในปัจจุบันของไทยให้เป็นที่ไปไปในแนวทางเดียวกับองค์กรระงับข้อพิพาทในนานาอารยประเทศ

วิสัยทัศน์และพันธกิจ ของกระทรวงยุติธรรม

วิสัยทัศน์

“สร้างสังคมแห่งความเป็นธรรมบนรากฐานของความเท่าเทียม”

พันธกิจ

- 1 กำหนดนโยบายและแผน ทิศทางการพัฒนา และบูรณาการงานยุติธรรม
- 2 ให้บริการงานยุติธรรมเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงความยุติธรรม
- 3 พัฒนาพฤติกรรมผู้กระทำความผิดให้เป็นคนดี และอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างปกติสุข
- 4 สนับสนุนการป้องกันอาชญากรรมและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ
- 5 บูรณาการการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบเพื่อให้สังคมปลอดภัยจากยาเสพติด

เป้าประสงค์

- 1 นโยบายและแผนในงานยุติธรรมมีความทันสมัย สอดรับกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
- 2 ประชาชนได้รับการช่วยเหลือจากการให้บริการงานยุติธรรมอย่างรวดเร็ว ทัวถึงเท่าเทียม และเป็นธรรม
- 3 อัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ผ่านการพัฒนาพฤติกรรมดีลดลง
- 4 ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการป้องกันอาชญากรรมและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ
- 5 การแพร่ระบาดของยาเสพติดลดลง ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงและเหมาะสม

ผลสัมฤทธิ์

- 1 การปฏิบัติและบังคับใช้กฎหมายมีความทั่วถึงและเป็นธรรม
- 2 ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนากฎหมาย
- 3 อำนวยความยุติธรรมด้วยความโปร่งใส รวดเร็ว ทัวถึงและเสมอภาค
- 4 ปัญหายาเสพติดได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

กรอบอัตรากำลัง

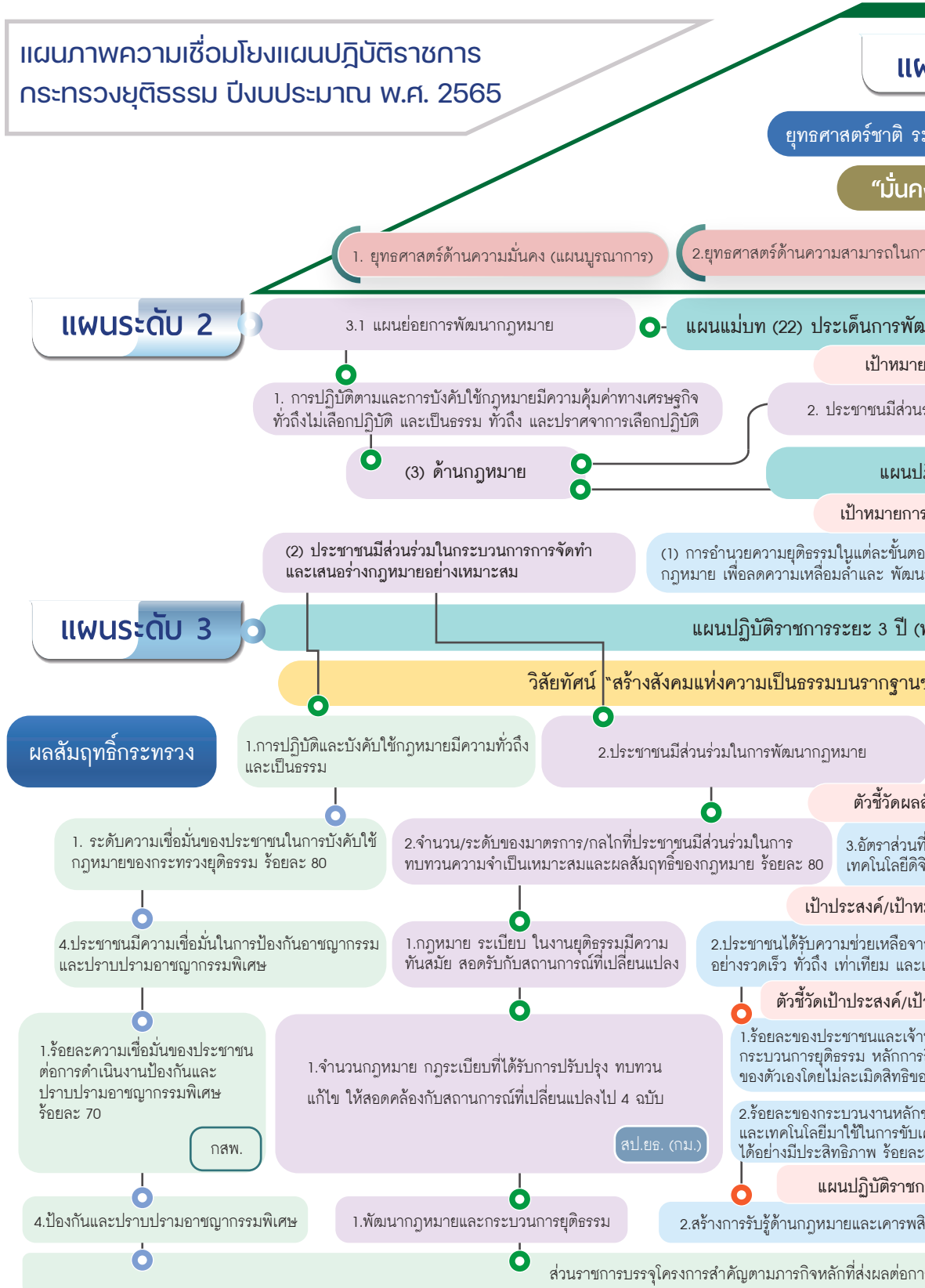
ภาพรวมกรอบอัตรากำลังของกระทรวงยุติธรรม จำแนกตามส่วนราชการและประเภทตำแหน่ง

ลำดับ ที่	ส่วนราชการ	ประเภท				รวม
		ข้าราชการ	พนักงาน ราชการ	ลูกจ้างประจำ	ลูกจ้าง ชั่วคราว*	
1	สำนักงานรัฐมนตรี	9	8	-	18	35
2	สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	461	205	8	496	1,170
3	กรมคุมประพฤติ	1,452	1,963	166	501	4,082
4	กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	171	172	-	-	343
5	กรมบังคับคดี	1,192	1,412	133	632	3,369
6	กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	1,592	1,939	532	65	4,128
7	กรมราชทัณฑ์	13,442	1,929	100	-	15,471
8	กรมสอบสวนคดีพิเศษ	1,171	185	-	53	1,409
9	สำนักงานกิจการยุติธรรม	97	34	-	-	131
10	สถาบันนิติวิทยาศาสตร์	214	67	-	115	396
11	สำนักงาน ป.ป.ส.	1,040	177	51	1	1,269
รวม		20,841	8,091	990	1,881	31,803

ข้อมูล ณ วันที่ 2 พฤศจิกายน 2565

หมายเหตุ * เป็นลูกจ้างชั่วคราว (เงินนอกงบประมาณ) ทั้งนี้ ลูกจ้างชั่วคราวของสำนักงาน ป.ป.ส. เป็นการจ้างลูกจ้างชั่วคราวจากเงินงบประมาณ

แผนภาพความเชื่อมโยงแผนปฏิบัติราชการ กระทรวงยุติธรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ระดับ 1

ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

“มั่งคั่ง ยั่งยืน”

การแข่งขัน (แผนบูรณาการ)

6.ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

3.2 แผนย่อยการพัฒนากระบวนการยุติธรรม

แผนแม่บทย่อย

ส่วนในการพัฒนากฎหมาย

3. การอำนวยความสะดวกเป็นไปโดยความเสมอภาค โปร่งใส

ปฏิรูปประเทศ

(4)ด้านกระบวนการยุติธรรม

แผนปฏิรูปประเทศ

เป็นไปอย่างโปร่งใส แล้วเสร็จตามกรอบระยะเวลา ที่กำหนด เข้าถึงง่ายโดยเสมอภาค (2) การบังคับการตามระบบการบริหารงานยุติธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เลือกปฏิบัติ และเป็นธรรม

พ.ศ. 2563 - 2565) ของกระทรวงยุติธรรม

ของความเท่าเทียม” “Promoting a fair society based on equality”

3.อำนวยความสะดวกด้วยความโปร่งใส รวดเร็ว ทั่วถึง และเสมอภาค

4. ปัญหาเสพติดได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

สัมฤทธิ์กระทรวง

เพิ่มขึ้นของจำนวนขั้นตอนในการอำนวยความสะดวกที่ใช้วัฏกรรมและกลไกเพื่อความโปร่งใส สะดวกและรวดเร็ว ร้อยละ 75 ของจำนวนขั้นตอนที่สำคัญ

4. ระดับความสำเร็จของการแก้ไขปัญหายาเสพติด ดีขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 50

มาตรการให้บริการกระทรวง

การให้บริการงานยุติธรรม เป็นธรรม

3.อัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ผ่านการพัฒนาพฤตินิสัยลดลง

5.การแพร่ระบาดของยาเสพติดลดลง ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงและเหมาะสม

กฎหมายการให้บริการกระทรวง

หน้าที่ของรัฐที่ได้รับความรู้ ความเข้าใจในกฎหมาย สิทธิมนุษยชน และสามารถปกป้องคุ้มครองสิทธิของผู้อื่น ร้อยละ 70

สป.ยธ.(กม.)/สจร./กคส.

ของส่วนราชการที่สามารถนำนวัตกรรม

คลื่อนภารกิจ

80

ทุกส่วนราชการ

กระทรวง 6 เรื่อง

3.อำนวยความสะดวกและลดความเหลื่อมล้ำ

5. ส่งเสริมคนดีสู่สังคม

6.ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

บรรลุผลสัมฤทธิ์/ตัวชี้วัด และเป้าหมายของกระทรวงยุติธรรม

1. ความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด ร้อยละ 80

ป.ป.ส.

คป./กพน./รท.

สถานการณ์ ด้านกระบวนการยุติธรรม

ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

การช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

การช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา มีผู้เสียหายยื่นคำขอลดลง 29.25% จำเลยมีการยื่นคำขอลดลง 41.02% ภาพรวมลดลง 29.8% อัตราผลการเบิกจ่ายลดลง 10.18%

ลดลง
29.8%

กองทุนยุติธรรม

การดำเนินงานด้านกองทุนยุติธรรมมีการรับคำขอเพิ่มขึ้นสูงในปี พ.ศ.2561 จากนั้นลดลงอย่างต่อเนื่อง ลดลง 6.76%

ลดลง
6.76%

การไกล่เกลี่ย

การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชั้นบังคับคดีค่อนข้างคงที่ มีการลดลงเพียง 2.2%

ลดลง
2.2%

การให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

การให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมีการช่วยเหลือคงที่อย่างต่อเนื่อง มีการลดลงเพียง 1.34%

ลดลง
1.34%

ผู้ต้องราชทัณฑ์

จำนวนผู้ต้องราชทัณฑ์ลดลง 5.21% (ปัจจุบันผู้ต้องราชทัณฑ์ จำนวน 285,182 คน)

ลดลง
5.21%

การกระทำผิดซ้ำ

อัตราการกระทำผิดซ้ำ ภายใน 1 ปีของผู้ที่ถูกปล่อยตัวมีอัตราลดลง 9.23%

ลดลง
9.23%

เด็กและเยาวชนในสถานพินิจ

เด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ ลดลงอย่างต่อเนื่อง ลดลง 51.93% และเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความควบคุมของสถานพินิจฯ มีจำนวนลดลง 37.41% (ปัจจุบันเด็กและเยาวชนที่ถูกควบคุม จำนวน 4,908 คน)

ลดลง
37.41%

ยาเสพติด

สถานการณ์ด้านยาเสพติดมีการจับกุมเพิ่มขึ้น 51.04% ประเภทยาเสพติดที่จับกุมได้มากที่สุดคือ ยาบ้า

เพิ่มขึ้น
51.04%

อาชญากรรม

คดีอาญาฐานความผิด 4 กลุ่ม เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพิ่มขึ้น 27.05% (ปัจจุบันผู้กระทำผิดคดีอาญา จำนวน 651,185 คน)

เพิ่มขึ้น
27.05%

การเกิดของประชากรไทย

การเกิดของประชากรไทยมีการลดลงอย่างต่อเนื่อง ลดลง 22.65% ประชากรชายลดลงเพียง 0.06% ประชากรหญิงเพิ่มขึ้น 1.15% และจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น 23.16%

ลดลง
22.65%

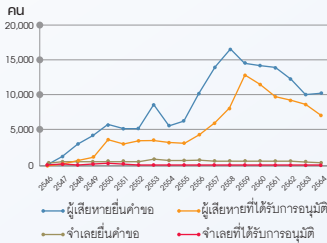

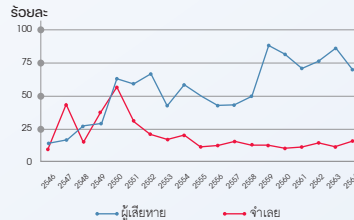
1. การช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา (1)

ที่มาข้อมูล: สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา (สชง.) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 - 2564

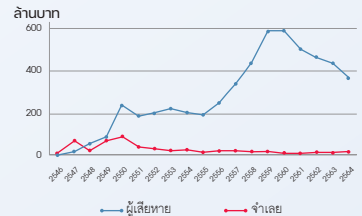
ผู้ยื่นคำขอและผู้ที่ได้รับการอนุมัติการช่วยเหลือทางการเงินในคดีอาญา ปี พ.ศ. 2546 - 2564

อัตราการเบิกจ่ายการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ปี พ.ศ. 2546 - 2564

จำนวนเงินเบิกจ่ายการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ปี พ.ศ. 2546 - 2564

- ผู้เสียหายที่ยื่นคำขอและได้รับการอนุมัติ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ตั้งแต่ 2546 - 2558 และ มีแนวโน้มลดลง ตั้งแต่ 2558 - 2564
- จำเลยที่ยื่นคำขอและได้รับการอนุมัติ มีแนวโน้มคงที่

- อัตราการเบิกจ่ายแก่ผู้เสียหายและจำเลยมีแนวโน้มที่ผันผวน โดยมีอัตราผลการเบิกจ่าย ผู้เสียหาย เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 62.37
- จำเลย เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 12.77

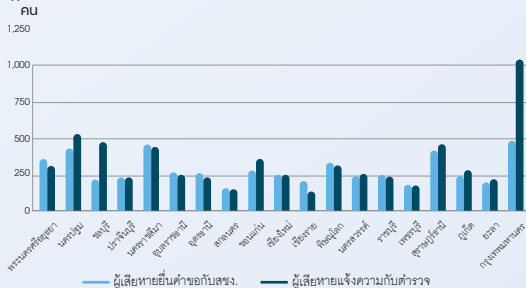
จำนวนเงินเบิกจ่ายผู้เสียหาย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ยอดเบิกจ่ายสูงสุดในปี 2560 จำนวน 590 ล้านบาท ในปี 2564 มียอดเบิกจ่าย 365.5 ล้านบาท

จำนวนเงินเบิกจ่ายจำเลย มีแนวโน้มคงที่มีจำนวนเงินเบิกจ่าย เฉลี่ย 20.2 ล้านบาท ต่อปี

1. การช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาแยกตามกลุ่มจังหวัด (2)

ที่มาข้อมูล: สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา (สชง.) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ตั้งแต่ตุลาคม 2564 ถึงมีนาคม 2565 โดยแบ่งข้อมูลเป็น 18 กลุ่มจังหวัดและกรุงเทพมหานคร

ผู้เสียหายยื่นคำขอช่วยเหลือทางการเงินและผู้เสียหายแจ้งความร้องทุกข์กับตำรวจ

ผลเบิกจ่ายการช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

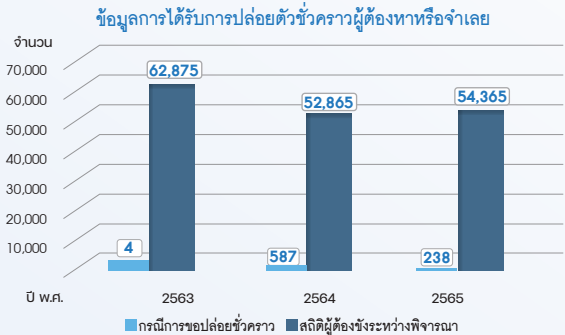
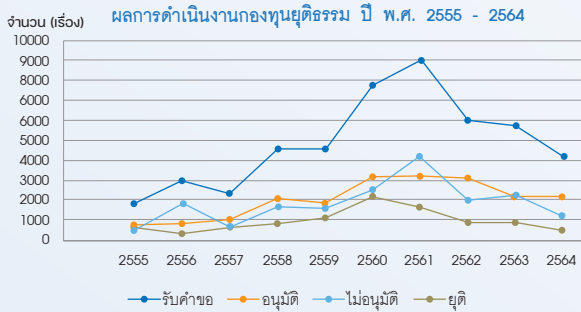
- ผู้เสียหายยื่นคำขอช่วยเหลือทางการเงินมากกว่าผู้เสียหายที่ไปแจ้งความกับตำรวจ จำนวน 10 กลุ่มจังหวัด
- กรุงเทพฯ มีอัตราผู้ขอความช่วยเหลือทางการเงินเทียบกับผู้ที่แจ้งความกับตำรวจ ร้อยละ 46.6
- กลุ่มชลบุรี มีอัตราผู้ขอความช่วยเหลือฯ เทียบกับผู้แจ้งความฯ น้อยที่สุด
- กลุ่มเชียงราย มีอัตราผู้ขอความช่วยเหลือฯ เทียบกับผู้แจ้งความฯ มากที่สุด

- ผลการเบิกจ่าย ผู้เสียหายมากกว่าจำเลย ในทุกกลุ่มจังหวัด
- ผลการเบิกจ่าย ผู้เสียหาย มากที่สุดในกลุ่ม สุราษฎร์ธานี จำนวน 22,641,911.75 บาท
- ผลการเบิกจ่าย จำเลย มากที่สุดใน กรุงเทพฯ จำนวน 2,246,563 บาท

2. ค่าวงกองทุนยุติธรรม

ที่มาข้อมูล: กองทุนยุติธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 - 2564

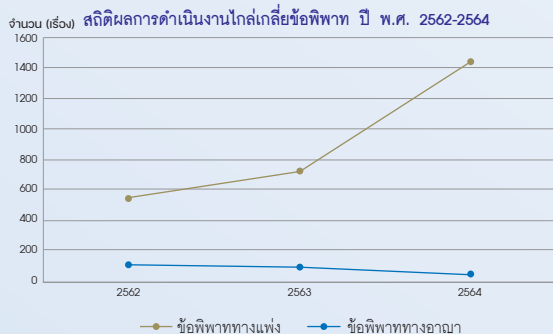

- การรับคำขอบริการ **มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น** อย่างต่อเนื่อง ในปี 2555 - 2561 โดยมีจำนวน **สูงที่สุด** ในปี 2561 จำนวน **9,066 เรื่อง**
- ปี 2561 - 2564 มีการรับคำขอ **ลดลงอย่างต่อเนื่อง** โดยในปี 2562 มีจำนวน 6,012 เรื่อง ซึ่ง **ลดลง** คิดเป็น **ร้อยละ 33.6** จากปี 2561

การให้ความช่วยเหลือการขอลปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาที่ได้รับการอนุมัติเป็นจำนวน **มากที่สุด** ในปี 2564 จำนวน **587 คน** คิดเป็น **ร้อยละ 1.11** ของผู้ต้องขังระหว่างพิจารณา

3. การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท (ชั้นก่อนฟ้อง) (1)

ที่มาข้อมูล: กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 - 2564

- มีการไกล่เกลี่ย **ข้อพิพาททางแพ่ง** มากกว่า **ข้อพิพาททางอาญา** ในทุกปี
- การไกล่เกลี่ย **มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น** อย่างต่อเนื่อง
- ปี 2562 - 2564 มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ทั้งสิ้น **2,938 เรื่อง**
- ปี 2564 มีข้อพิพาททางแพ่ง **1,447 เรื่อง** ข้อพิพาททางอาญา **36 เรื่อง**

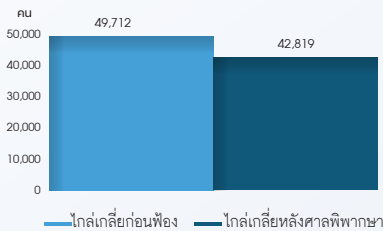
- ปี 2562-2564 ลดปริมาณข้อพิพาทขึ้นสู่ศาลได้ **1,795 เรื่อง** คิดเป็น **ร้อยละ 61** ของจำนวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททั้งหมด
- การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่สามารถลดปริมาณข้อพิพาทขึ้นสู่ศาลได้ **มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น** ทุกปีอย่างต่อเนื่อง

3. ผลการดำเนินงานใกล้เคียงข้อพิพาท ปี พ.ศ. 2565 (2)

ที่มาข้อมูล: กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพและกรมบังคับคดี ปี พ.ศ. 2565

จำนวนประชาชนที่ช่วยเหลือใกล้เคียงข้อพิพาท

ประชาชนที่ได้รับการใกล้เคียงทั้งหมด
92,531 คน

- **ใกล้เคียงก่อนฟ้อง** 49,712 คน
ร้อยละ 53.72
- **ใกล้เคียงหลังศาลพิพากษา** 42,819 คน
ร้อยละ 46.28

จำนวนยอดหนี้เข้าสู่กระบวนการใกล้เคียงข้อพิพาท

- ยอดหนี้ที่เข้าสู่กระบวนการใกล้เคียง
22,281 ล้านบาท
- **ใกล้เคียงก่อนฟ้อง** 6,963 ล้านบาท
- **ใกล้เคียงหลังศาลพิพากษา**
15,318 ล้านบาท

จำนวนค่าใช้จ่ายที่สามารถลดได้จากการใกล้เคียงข้อพิพาท

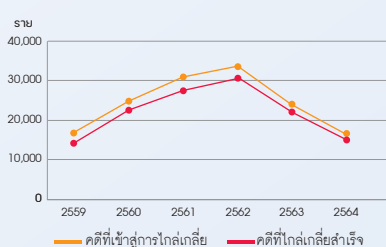

- ลดค่าใช้จ่ายได้ทั้งหมด 6,954 ล้านบาท
- **ใกล้เคียงก่อนฟ้อง** คดีแพ่ง 6,387 ล้านบาท
คดีอาญาดันทุนรัฐ 3.6 ล้านบาท
- **ใกล้เคียงหลังศาลพิพากษา** 566 ล้านบาท

3. การบังคับคดี (3)

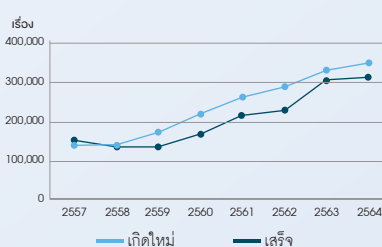
ที่มาข้อมูล: กรมบังคับคดี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 - 2564

จำนวนประชาชนที่ช่วยเหลือใกล้เคียงข้อพิพาท

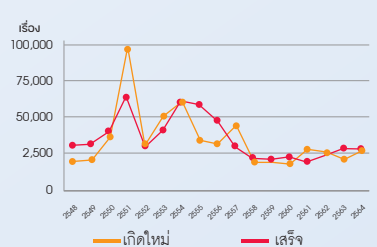
- คดีที่เข้าสู่การใกล้เคียง **มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น**
ในปี 2559 - 2562 สูงที่สุด ในปี 2562
จำนวน 33,473 เรื่อง และ **มีแนวโน้ม**
ลดลง ในปี 2562 - 2564
- อัตราการใกล้เคียงสำเร็จเฉลี่ย
ร้อยละ 90.17

การบังคับคดีแพ่ง ปี พ.ศ. 2557 - 2564

- การบังคับคดีแพ่งที่เกิดใหม่และแล้วเสร็จ
มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่อง
- จากปี 2557- 2564 การบังคับคดีแพ่ง
เกิดใหม่ **เพิ่มขึ้น**คิดเป็น 1.56 เท่า
(คดีแพ่งเกิดใหม่ ปี 2557
จำนวน 136,285 เรื่อง **เพิ่มขึ้น**
เป็นจำนวน 348,573 เรื่อง ในปี 2564)

การบังคับคดีล้มละลาย ปี พ.ศ. 2548 -2564

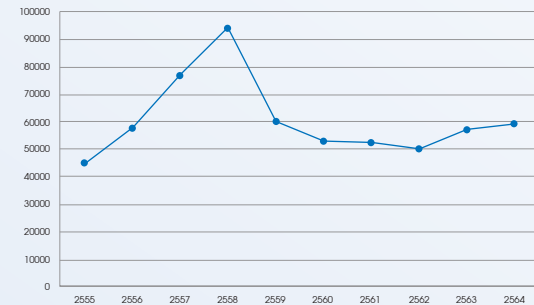
- การบังคับคดีล้มละลายที่เกิดใหม่
มีแนวโน้มที่ผันผวน สูงที่สุด
98,163 เรื่อง ในปี 2551 และ
น้อยที่สุด 18,201 เรื่อง ในปี 2560
- การบังคับคดีล้มละลายที่แล้วเสร็จ
มีแนวโน้มที่ผันผวน ในปี 2548 - 2558
จากนั้น **มีแนวโน้มคงที่** ในปี 2558 -
2564 โดยมีจำนวน เฉลี่ย 23,872 เรื่อง

4. การให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

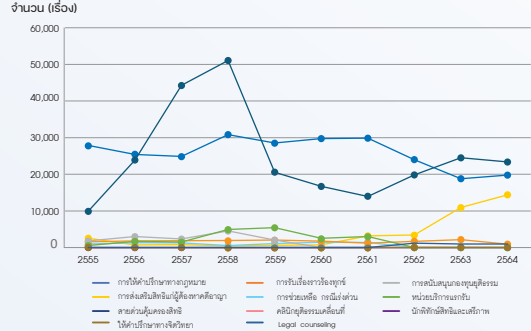
ที่มาข้อมูล: กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 - 2564

จำนวน (เรื่อง) **การให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย ปี พ.ศ. 2555-2564**

- การช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย เฉลี่ย 60,739 เรื่อง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างมาก ในปี 2555 – 2558 สูงที่สุด 94,270 เรื่อง ในปี 2558 เพิ่มขึ้นร้อยละ 108 จากปี 2555
- ปี 2558 – 2562 มีแนวโน้มลดลง อย่างต่อเนื่อง
- ปี 2562 – 2564 มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

การให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายแยกตามประเภท ปี พ.ศ. 2555-264

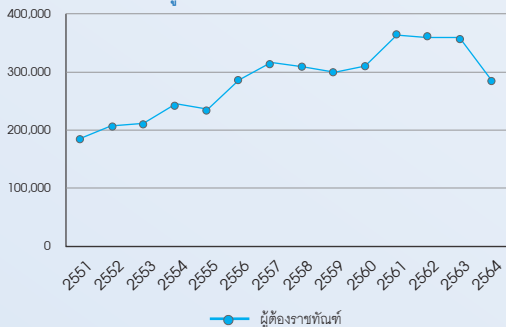

- การให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายประเภทที่ **มากที่สุด** คือ การให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย ร้อยละ 42
- ประเภทที่ **น้อยที่สุด** คือ นักพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ ร้อยละ 0.004
- ปี พ.ศ. 2564 ประเภทที่ **มากที่สุด** คือ สายด่วนคุ้มครองสิทธิ จำนวน 23,400 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 39 และ **น้อยที่สุด** คือ การให้คำปรึกษาทางจิตวิทยา จำนวน 1 เรื่อง

5. ជួញដូររាងកាយ

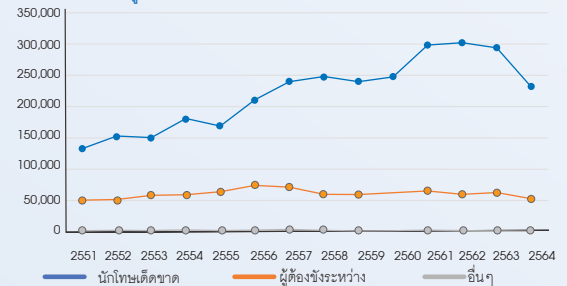
ที่มาข้อมูล: กรมราชทัณฑ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 - 2564

จำนวน (คน) จำนวนผู้ต้องราชทัณฑ์ ปี พ.ศ. 2551-2564

- ปี 2551 – 2561 **มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น** อย่างต่อเนื่อง **สูงที่สุด** 366,316 คน ในปี 2561
- ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 **มีแนวโน้มลดลง** และลดลงอย่างมาก ในปี 2564 **ลดลงร้อยละ 20.42** จากปี 2563
- ทุกปีมีผู้ต้องราชทัณฑ์ **คดี พ.ร.บ. ยาเสพติด** มากที่สุด ร้อยละ 69.2

จำนวน (คน) ผู้ต้องราชทัณฑ์แยกตามประเภท ปี พ.ศ. 2551-2564

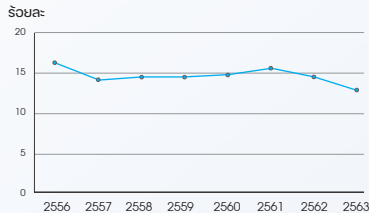
- นักโทษเด็ดขาด **มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น** ในปี 2551 - 2561 เฉลี่ย 220,000 คน
- ผู้ต้องขังระหว่าง **มีแนวโน้มคงที่** เฉลี่ย 61,000 คน
- ผู้ต้องราชทัณฑ์ประเภทอื่นๆ **มีแนวโน้มคงที่** เฉลี่ย 2,000 คน
- ปี 2564 มี นักโทษเด็ดขาด เป็นกลุ่มที่ **มากที่สุด** ร้อยละ 81.2 (231,488 คน) ผู้ต้องขังระหว่าง ร้อยละ 18.5 (52,865 คน) และผู้ต้องราชทัณฑ์ประเภทอื่นๆ ร้อยละ 0.3

6. การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องจำคุก

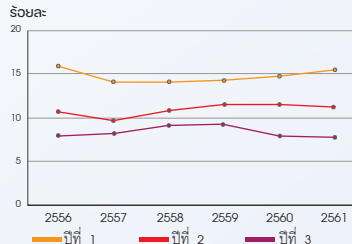

ที่มาข้อมูล: กรมราชทัณฑ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 - 2564

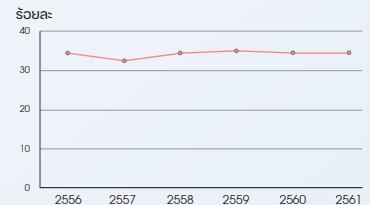
อัตราการกระทำผิดซ้ำภายใน 1 ปีของผู้ที่ถูกปล่อยตัว
ในปี พ.ศ. 2556-2563

อัตราการกระทำผิดซ้ำในแต่ละปี ปี พ.ศ. 2556-2561

อัตราการกระทำผิดซ้ำภายใน 3 ปี ของผู้ที่ถูกปล่อยตัว
ในปี พ.ศ. 2556-2561 (รวมจำนวนผู้ที่กระทำผิดซ้ำปี 1
และปี 2)

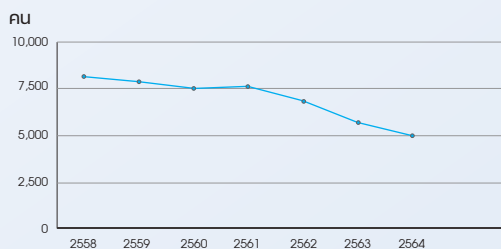

- อัตราการกระทำผิดซ้ำภายใน 1 ปี **มีแนวโน้มลดลง**
- ปี 2556 มีอัตรา **มากที่สุด** ร้อยละ 16.03
- ปี 2563 มีอัตรา **น้อยที่สุด** ร้อยละ 13.04
- มีการกลับมากระทำผิดซ้ำ **มากที่สุด** ในปี 1 หลังการปล่อยตัวเฉลี่ยร้อยละ 14.88
- ในปี 2 มีอัตราการกระทำผิดซ้ำเฉลี่ยร้อยละ 10.97
- ในปี 3 มีอัตราการกระทำผิดซ้ำเฉลี่ยร้อยละ 8.39
- อัตราการกระทำผิดซ้ำภายใน 3 ปี **มีแนวโน้มคงที่** เฉลี่ยร้อยละ 34.24
- ปี 2557 มีอัตราการกระทำผิดซ้ำ **น้อยที่สุด** คิดเป็น ร้อยละ 32.28

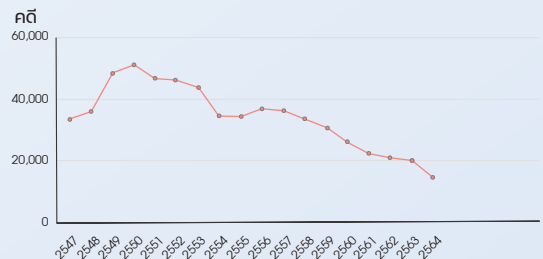
7. เด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ (1)

ที่มาข้อมูล: กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 - 2564

เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความควบคุมของกรมพินิจฯ ปี พ.ศ. 2558-2564

เด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ ปี พ.ศ. 2547-2564

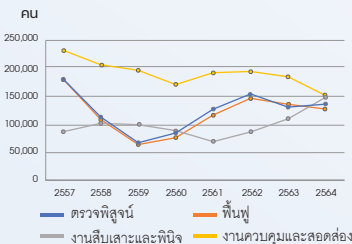
- ยอดควบคุมเด็กและเยาวชน **มีแนวโน้มลดลง** อย่างต่อเนื่อง
- ปี 2564 มีจำนวนเด็กและเยาวชน 4,908 คน **ลดลงร้อยละ 39.09** จากปี 2558
- ปี 2547 - 2550 คดีเด็กและเยาวชน **มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น** จำนวนสูงสุด 51,128 คดี ในปี 2550
- ปี 2550 - 2564 คดีเด็กและเยาวชน **มีแนวโน้มลดลง** อย่างต่อเนื่อง
- ในระยะเวลา 18 ปี อัตราคดีเด็กและเยาวชน **ลดลงอย่างมาก** คิดเป็น ร้อยละ 56.19
- *เด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีฯ หมายถึง เด็กและเยาวชนที่ศาลพิพากษาคัดสินและอยู่ระหว่างพิจารณาคดี

7. การดำเนินงานคุมประพฤติ (2)

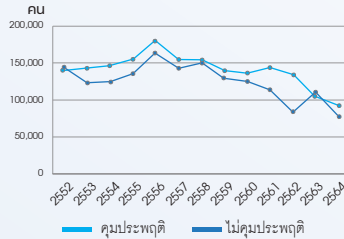

ที่มาข้อมูล: กรมคุมประพฤติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 - 2564 และศาลยุติธรรม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 -2564

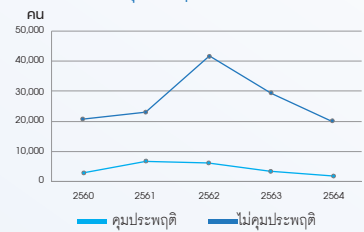
การดำเนินการคุมประพฤติและฟื้นฟู ปี พ.ศ.2557-2564

จำเลยที่ศาลพิพากษาให้รอการลงโทษจำแนกตามเงื่อนไขการคุมประพฤติ ปี พ.ศ.2552-2564

จำเลยที่ศาลพิพากษาให้รอการกำหนดโทษจำแนกตามเงื่อนไขการคุมประพฤติ ปี พ.ศ. 2560-2564

- งานสืบเสาะและพินิจ **มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น**
- งานควบคุมและสอดส่อง **มีแนวโน้มลดลง**
- การตรวจพิสูจน์และฟื้นฟู **มีแนวโน้มลดลง**

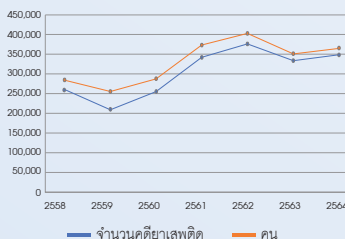
- จำเลยที่ศาลให้รอการลงโทษทั้งคุมประพฤติและไม่คุมประพฤติ **มีแนวโน้มลดลง**
- จำเลยที่ศาลให้รอการลงโทษโดยการคุมประพฤตินั้นมากกว่า ไม่คุมประพฤติ

- จำเลยที่ศาลให้รอการกำหนดโทษโดยการไม่คุมประพฤติมีมากกว่าคุมประพฤติ
- รอการกำหนดโทษโดยคุมประพฤติ **มีแนวโน้มคงที่**
- รอการกำหนดโทษโดยไม่คุมประพฤติ **มีแนวโน้มลดลง**

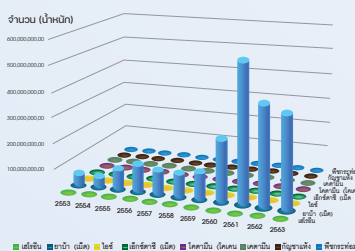
8. คดียาเสพติด

ที่มาข้อมูล: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 - 2564

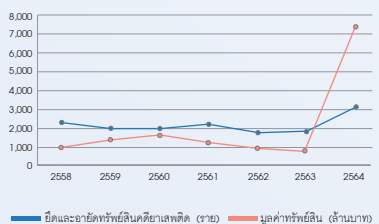
การจับกุมคดียาเสพติด ปี พ.ศ.2558-2564

ประเภทยาเสพติดที่ถูกจับได้ในคดียาเสพติด ปี พ.ศ.2553-2563

การยึดและอายัดทรัพย์สินคดียาเสพติด ปี พ.ศ.2558-2564

- คดียาเสพติดและผู้ที่ถูกจับกุมคดียาเสพติด **มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น** อย่างต่อเนื่อง
- คดียาเสพติดเฉลี่ย 300,386 คดี ต่อปี และผู้ที่ถูกจับกุมคดียาเสพติดเฉลี่ย 323,032 คน ต่อปี

- ประเภทยาเสพติดที่ถูกจับได้มากที่สุด (ภาพรวม)
- อันดับที่ 1 **ยาบ้า** คิดเป็น ร้อยละ 99.82
- อันดับที่ 2 **เอ็กซ์ตาซี** คิดเป็น ร้อยละ 0.13
- อันดับที่ 3 **พืชกระท่อม** คิดเป็น ร้อยละ 0.05

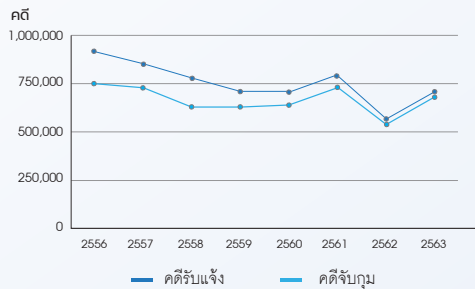
- การยึดและอายัดทรัพย์สินคดียาเสพติด **มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่** ตั้งแต่ปี 2558-2563
- ปี 2564 มีการ **เพิ่มขึ้นอย่างมาก** และ **สูงที่สุด** 3,161 ราย เพิ่มขึ้น ร้อยละ 70.6 และมีมูลค่าทรัพย์สินจำนวน 7,346.82 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 8.3 เท่า จากปี 2563

9. สถานการณ์วิชาชีพกรรม (1)

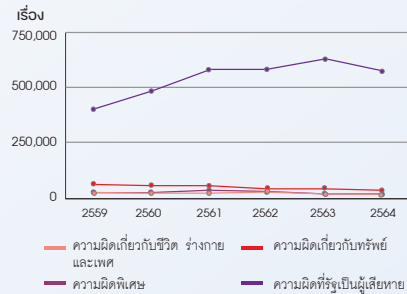

ที่มาข้อมูล: สำนักงานกิจการยุติธรรม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 - 2563 และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 - 2564

คดีรับแจ้งและจับกุมทั่วประเทศ ปี พ.ศ.2556-2563

ฐานความผิดคดีอาญา (คดี 4 กลุ่ม) ปี พ.ศ.2559-2564

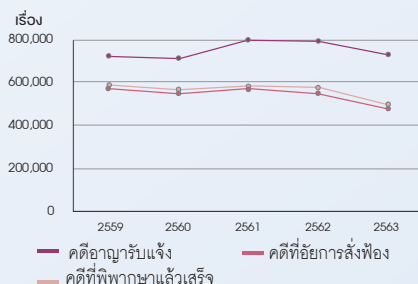
- คดีที่รับแจ้งเฉลี่ย 748,669 คดี และคดีที่สามารถจับกุมได้เฉลี่ย 664,036 คดี คิดเป็นอัตราการจับกุมได้เฉลี่ย ร้อยละ 88.67
- ในปี 2563 อัตราการจับกุมได้ ร้อยละ 96.7
- คดีรับแจ้งและคดีจับกุม มีแนวโน้มลดลง
- คดีรับแจ้ง น้อยที่สุด ในปี 2562 จำนวน 564,329 คดี

- ฐานความผิดคดีอาญา 4 กลุ่ม
- อันดับที่ 1 ฐานความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย ร้อยละ 85.27 มีคดีเกี่ยวกับยาเสพติดมากที่สุด
- อันดับที่ 2 ฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ร้อยละ 8.39
- อันดับที่ 3 ฐานความผิดพิเศษ ร้อยละ 3.5
- อันดับที่ 4 ฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ ร้อยละ 2.84

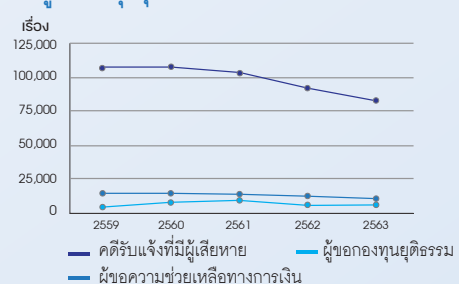
9. สถานการณ์วิชาชีพกรรม (2)

ที่มาข้อมูล: สำนักงานกิจการยุติธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหาย และจำเลยในคดีอาญา (สชง.) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และกองทุนยุติธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 - 2564

คดีอาญารับแจ้ง คดีที่ย้ายการสั่งฟ้อง และคดีที่ศาลพิพากษาแล้ว ปี พ.ศ.2556-2563

คดีอาญาที่มีผู้เสียหาย ผู้ขอความช่วยเหลือทางการเงิน และผู้ขอกองทุนยุติธรรม ปี พ.ศ.2559-2563

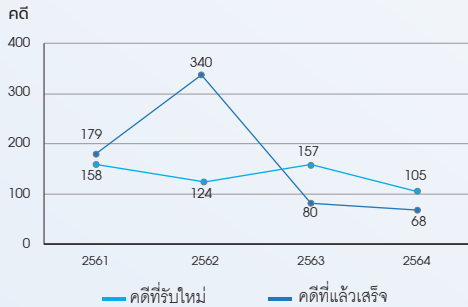
- คดีอาญารับแจ้งเฉลี่ย 750,744 คดี และคดีที่ย้ายการสั่งฟ้องเฉลี่ย 545,374 คดี ร้อยละ 72.64 ของคดีรับแจ้ง
- คดีศาลพิพากษาแล้วเสร็จเฉลี่ย 562,657 คดี ร้อยละ 75 ของคดีรับแจ้ง
- ปี 2559 คดีที่ย้ายการสั่งฟ้องต่อคดีรับแจ้ง มากที่สุด ร้อยละ 79.3
- ปี 2563 คดีที่ย้ายการสั่งฟ้องต่อคดีรับแจ้ง น้อยที่สุด ร้อยละ 65.6
- ตั้งแต่ปี 2561 คดีรับแจ้งและเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม มีแนวโน้มลดลง
- ผู้ขอความช่วยเหลือทางการเงินมากกว่าผู้ขอกองทุนยุติธรรมทุกปี มีแนวโน้มคงที่ และค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับคดีรับแจ้งที่มีผู้เสียหาย
- ผู้ขอความช่วยเหลือทางการเงินเฉลี่ย 13,128 เรื่อง ร้อยละ 13.28 ของคดีรับแจ้ง
- ผู้ขอกองทุนยุติธรรมเฉลี่ย 6,640 เรื่อง ร้อยละ 6.7 ของคดีรับแจ้ง

9. การสอบสวนคดีพิเศษ (3)

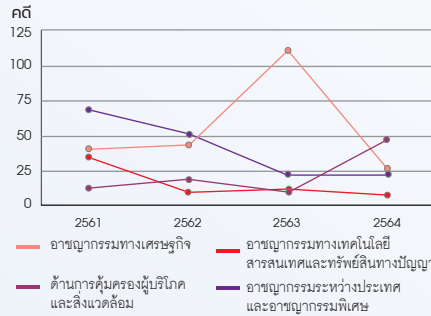
ที่มาข้อมูล: กองบริหารคดีพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 - 2564

จำนวนคดีพิเศษที่รับใหม่และแล้วเสร็จ
ปี พ.ศ. 2561-2564

- คดีที่รับใหม่ **มีแนวโน้มลดลง** ปี 2561 มากที่สุด 158 คดี ปี 2564 น้อยที่สุด 105 คดี
- คดีที่แล้วเสร็จ **มีแนวโน้มลดลง** ปี 2562 มากที่สุด 340 คดี และปี 2564 น้อยที่สุด 68 คดี

คดีพิเศษจำแนกตามลักษณะอาชญากรรมความผิด
ปี พ.ศ.2561-2564

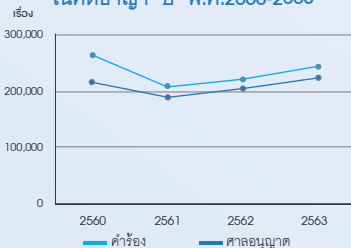

- อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ **มีแนวโน้มผันผวน** ปี 2563 มากที่สุด 112 คดี
- อาชญากรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศและทรัพย์สินทางปัญญา **มีแนวโน้มลดลง** ปี 2561 มากที่สุด 35 คดี ปี 2564 น้อยที่สุด 8 คดี
- การคุ้มครองผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม **มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น** ปี 2564 มากที่สุด 64 คดี
- อาชญากรรมระหว่างประเทศและอาชญากรรมพิเศษ **มีแนวโน้มลดลง** ปี 2561 มากที่สุด 69 คดี ปี 2564 น้อยที่สุด 23 คดี

9. การปล่อยตัวชั่วคราวในคดีอาญา (4)

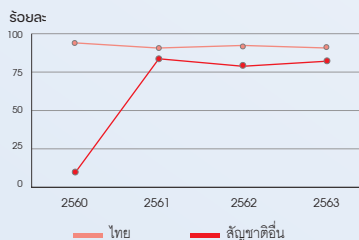
ที่มาข้อมูล: ศาลยุติธรรม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 - 2563

จำนวนคำร้องขอปล่อยตัวชั่วคราว
ในคดีอาญา ปี พ.ศ.2560-2563

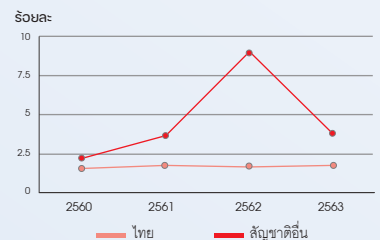
- คำร้องและศาลอนุญาต **มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น** ตั้งแต่ 2561 - 2563
- คำร้องขอปล่อยตัวเฉลี่ย 234,161 เรื่อง
- คำร้องที่ศาลอนุญาตเฉลี่ย 208,815 เรื่อง

อัตราศาลอนุญาตการปล่อยตัวชั่วคราวในคดีอาญา
ปี พ.ศ.2560-2563

- ศาลอนุญาตปล่อยตัวชั่วคราวจำเลย **สัญชาติไทย มีแนวโน้มคงที่** อัตราเฉลี่ยร้อยละ 92.25 เฉลี่ย 205,469 ราย
- ศาลอนุญาตปล่อยตัวชั่วคราวจำเลย **สัญชาติอื่น มีแนวโน้มที่คงที่** อัตราเฉลี่ยร้อยละ 82.31 ปี 2560 น้อยที่สุดร้อยละ 9.13

อัตราผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีหลังการปล่อยตัว
ชั่วคราวในคดีอาญา ปี พ.ศ.2560-2563

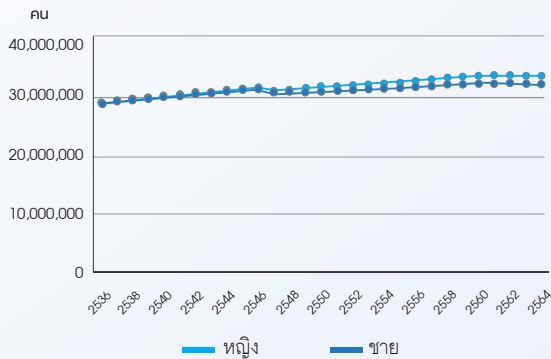
- จำเลยสัญชาติอื่นมีอัตราการหลบหนี **สูงกว่าสัญชาติไทย**
- จำเลยหลบหนี **สัญชาติไทย มีแนวโน้มคงที่** อัตราเฉลี่ย ร้อยละ 1.7
- จำเลยหลบหนี **สัญชาติอื่น มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น** ปี 2562 อัตราหลบหนีสูงที่สุด ร้อยละ 8.96 ปี 2560 ต่ำที่สุด ร้อยละ 2.3

10. ประชากรไทย

ที่มาข้อมูล: สำนักงานสถิติแห่งชาติ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 - 2564

จำนวนประชากรแยกชายหญิง ปี พ.ศ. 2536-2564

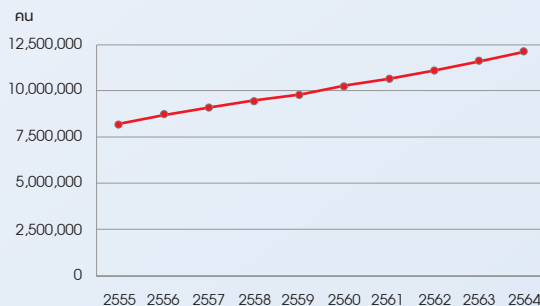
การเกิดของประชากรไทย ปี พ.ศ. 2536-2564

- ตั้งแต่ปี 2538 - 2564 ประชากรเพศหญิง มากกว่า เพศชายอย่างต่อเนื่อง
- ปี 2564 มีประชากร 66,300,002 คน ประชากรหญิง 33,960,884 คน และประชากรชาย 32,339,118 คน เพศหญิงมากกว่าเพศชาย ร้อยละ 2.45

- การเกิดของประชากรไทย มีแนวโน้มลดลง อย่างต่อเนื่อง
- ช่วง 10 ปีหลัง ตั้งแต่ปี 2555 มีแนวโน้มลดลงอย่างมาก ในแต่ละปี
- ปี 2564 มีการเกิด 544,570 คน ลดลงร้อยละ 33.5 จากปี 2555

จำนวนผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไปของประชากรไทย ปี พ.ศ. 2555-2564

- ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่อง
- ปี 2555 จำนวน 8,170,909 คน เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 12,071,837 คน ในปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 47.74

รางวัลแห่งความสำเร็จ

1. รางวัลเลิศรัฐ ประจำปี พ.ศ. 2565

ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมได้รับรางวัลเลิศรัฐ ในสาขาต่าง ๆ ดังนี้

1.1 รางวัลบริการภาครัฐ ระดับดี เป็นรางวัลที่มอบให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีผลการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ เพื่อประชาชนได้รับบริการที่สะดวกรวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม และเป็นที่พึงพอใจ ดังนี้

- 1) ประเภทนวัตกรรมบริการ ได้แก่ กรมบังคับคดี ผลงาน “ระบบการอายัดทรัพย์สินอัจฉริยะ”
- 2) ประเภทพัฒนาการบริการ ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ผลงาน “สมภพ. คืบคนดีสู่สังคม เปลี่ยนภาระให้เป็นพลัง”
- 3) ประเภทขยายผลมาตรฐานการบริการ ได้แก่ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ผลงาน “กระจายอำนาจช่วยเหลือเหยื่อในคดีอาญาให้เต็มพื้นที่ทั่วประเทศ”

1.2 รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ระดับดีเด่น เป็นรางวัลที่มอบให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารราชการบนพื้นฐานความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ดังนี้

- 1) ประเภทเปิดใจใกล้ชิดประชาชน ได้แก่ กรมสอบสวนคดีพิเศษ ผลงาน “การมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการป้องกันการเกิดอาชญากรรมคดีพิเศษ”
- 2) ประเภทเลื่องลือขยายผล ได้แก่ กรมสอบสวนคดีพิเศษ ผลงาน “การมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการป้องกันการเกิดอาชญากรรมคดีพิเศษขยายผล DSI Station”

1.3 รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0 (PMQA 4.0) ระดับก้าวหน้า (Advance) เป็นรางวัลที่มอบให้กับหน่วยงานของรัฐที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการขององค์กร ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

1.4 รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ รายหมวด ได้แก่ หมวด 1 ด้านการนำองค์การและความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม และหมวด 6 ด้านกระบวนการคุณภาพและนวัตกรรม ได้แก่ กรมสอบสวนคดีพิเศษ

2. การรับรองมาตรฐานศูนย์ราชการสะดวก (Government Easy Contact Center : GECC)

ศูนย์ราชการสะดวก เกิดขึ้นจากการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558 ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้มอบนโยบายให้ทุกกระทรวง กรม และจังหวัด รวมทั้งรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้มี “ศูนย์ราชการสะดวก” เพื่อเป็นหน่วยงาน ที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ให้เกิดการให้บริการที่มีประสิทธิภาพและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนที่มาติดต่อราชการกับหน่วยงานของรัฐ

สำหรับกระทรวงยุติธรรมได้รับการรับรองมาตรฐาน GECC จำนวน 12 หน่วยงาน ดังนี้

2.1 ระดับก้าวหน้า จำนวน 1 หน่วยงาน คือ สำนักงานบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี

2.2 ระดับพื้นฐาน จำนวน 11 หน่วยงาน ได้แก่

2.2.1 สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม จำนวน 2 หน่วยงาน ได้แก่ ศูนย์บริการร่วมกระทรวงยุติธรรม และสำนักงานยุติธรรมจังหวัดเชียงใหม่

2.2.2 กรมราชทัณฑ์ จำนวน 2 หน่วยงาน ได้แก่ เรือนจำจังหวัดจันทบุรี และทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

2.2.3 กรมบังคับคดี จำนวน 7 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานบังคับคดีจังหวัดแม่ฮ่องสอน สำนักงานบังคับคดีจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาปากพนัง สำนักงานบังคับคดีจังหวัดยะลา สำนักงานบังคับคดีจังหวัดแม่ฮ่องสอน สำนักงานบังคับคดีจังหวัดจันทบุรี สำนักงานบังคับคดีจังหวัดชลบุรี และสำนักงานบังคับคดีจังหวัดแพร่

ส่วนที่ 2

ผลงานเด่นตามนโยบายรัฐบาล
และนโยบายผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม

ผลงานเด่นตามนโยบายรัฐบาล

และนโยบายผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

1. การจัดงานมหกรรมไกล่เกลี่ยหนี้สินครัวเรือนและยุติธรรมพบประชาชน

กระทรวงยุติธรรม ได้ร่วมกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และสถาบันการเงินต่าง ๆ จัดงานมหกรรมไกล่เกลี่ยหนี้สินครัวเรือนและยุติธรรมพบประชาชนในทุกภูมิภาคทั่วประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชน ที่เป็นหนี้ กยศ. หนี้บัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล หนี้รายย่อย หนี้ครัวเรือน และหนี้สินเชื่อรถยนต์ ด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้เจ้าหนี้ ลูกหนี้ได้เจรจา หรือผ่อนผันชำระหนี้กันด้วยความสมานฉันท์ และพึงพอใจกันทั้งสองฝ่าย เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ ลูกหนี้สามารถชำระหนี้ได้ ลดปัญหาหนี้สิน สามารถยุติข้อพิพาทได้ ส่งผลให้ลูกหนี้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นไม่ต้องถูกบังคับคดี อาจดลสิทธิเรียกร้องยึดทรัพย์สินและขายทอดตลาดทรัพย์สิน ก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม ลดปริมาณคดีที่จะเข้าสู่กระบวนการบังคับคดี อีกทั้งเป็นการช่วยเหลือประชาชนให้สามารถเข้าถึงบริการและความช่วยเหลือทางกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย ซึ่งผลการดำเนินการจัดงานมหกรรมไกล่เกลี่ยหนี้สินครัวเรือนและยุติธรรมพบประชาชนใน 77 จังหวัดทั่วประเทศ จำนวน 78 ครั้ง สามารถไกล่เกลี่ยช่วยเหลือประชาชน จำนวนทั้งสิ้น 94,328 คน ยอดหนี้เข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ย จำนวน 23,529.40 ล้านบาท สามารถลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ค่าธรรมเนียมศาล ค่าทนายความ ได้จำนวน 7,024.33 ล้านบาท แยกเป็น

- 1) การไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องคดี จำนวน 49,935 คน ยอดหนี้เข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ย จำนวน 7,078 ล้านบาท สามารถลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ค่าธรรมเนียมศาล ค่าทนายความ ได้จำนวน 6,423 ล้านบาท
- 2) การไกล่เกลี่ยหลังศาลพิพากษา จำนวน 44,393 คน ยอดหนี้เข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ย จำนวน 16,450 ล้านบาท สามารถลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ค่าธรรมเนียมศาล ค่าทนายความ ได้จำนวน 604 ล้านบาท

2. การปราบปรามการฉ้อโกงหลอกลวงประชาชน และการแก้ไขปัญหานั้นในระบบ

2.1 การปราบปรามการฉ้อโกงหลอกลวงประชาชน โดยการสืบสวนสอบสวนการกระทำความผิดด้านธุรกิจการเงินนอกระบบ ซึ่งมีคดีพิเศษที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 8 เรื่อง จากคดีพิเศษ 11 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 72.73 เรื่องสืบสวนที่ยุติเรื่องแล้วจำนวน 12 เรื่อง จากเรื่องสืบสวน 16 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 75 ส่งผลให้รัฐหรือประชาชนที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากการสืบสวน/คดีพิเศษและอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับคดีพิเศษได้รับการคุ้มครองอย่างเสมอภาค รวดเร็ว และเป็นธรรม

2.2 การแก้ไขปัญหานั้นในระบบ เพื่อแก้ไขปัญหานั้นในระบบ กระทรวงยุติธรรมได้จัดตั้ง **ศูนย์ช่วยเหลือลูกหนี้และประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม** เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกรมสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อเป็นหน่วยงานสำหรับให้คำปรึกษา รับแจ้งปัญหา และพิจารณาการช่วยเหลือเกี่ยวกับปัญหานั้นในระบบ ปัญหาการไม่ได้รับความเป็นธรรมด้านที่ดินและด้านอื่น ๆ ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนทางด้านกฎหมาย การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม การประสานความช่วยเหลือ ประสานการส่งต่ออย่างมีประสิทธิภาพ ปราบปรามนายทุนรายใหญ่ที่มีอิทธิพลด้วยมาตรการทางอาญาและภาษี สร้างการรับรู้ให้กับประชาชนโดยใช้พลังเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนในการสร้างความเข้มแข็ง เพื่อสร้างเครือข่ายพันธมิตรและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับองค์กร หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีประสานงานป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับนั้นนอกระบบ การบูรณาการ ด้านที่ดินและความเป็นธรรม ด้านอื่น ๆ และเพื่อประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1) การช่วยเหลือประชาชนในการแก้ไขปัญหานั้นนอกระบบ โดยไม่ได้รับความเป็นธรรมด้านที่ดินและด้านอื่น ๆ ที่ได้รับการแก้ไขปัญหา รวมจำนวนทั้งสิ้น 389 เรื่อง

2) การร้องเรียนหรือขอรับบริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหานั้นนอกระบบ ปัญหาด้านที่ดินและปัญหาด้านอื่น ๆ รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,180 คน

3. การพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และการยึด/อายัดทรัพย์สินคดียาเสพติด

3.1 การพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ได้รับการปรับปรุงและพัฒนาให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ปรับปรุงบทบัญญัติให้สอดคล้องกับผลการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยพิเศษว่าด้วยปัญหายาเสพติดโลก (UNGASS-2016) และแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับนโยบายการควบคุมตัวยาเสพติดที่เป็นปัญหาและอุปสรรคหรือภาระต่อการดำรงชีวิตของประชาชน โดยได้ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่ (1) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2564 (2) พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 (3) ประมวลกฎหมายยาเสพติด (4) พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญากรรมยาเสพติด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2564 (5) พระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. 2565

3.2 การยึด/อายัดทรัพย์สินคดียาเสพติด

นโยบายของรัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ในเรื่องการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาเสพติด ด้วยการเน้นนำมาตรการริบทรัพย์สินมาบังคับใช้ในการปราบปรามยาเสพติด โดยนายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้กำหนดเป้าหมายการยึดทรัพย์สินจากเครือข่ายยาเสพติด ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ให้ได้ไม่ต่ำกว่า 10,000 ล้านบาท ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ส. ได้บูรณาการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภาคีโดยนำกฎหมายเกี่ยวกับการริบทรัพย์สินคดียาเสพติดทุกฉบับมาบังคับใช้

โดยผลการดำเนินงาน สามารถ**ยึดและอายัดทรัพย์สินคดียาเสพติด รวมมูลค่าทรัพย์สิน 11,003.02 ล้านบาท** จำแนกเป็น 1) ยึด/อายัดทรัพย์สิน ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด และจากกฎหมายอื่น จำนวน 7,044.82 ล้านบาท 2) ปฏิบัติการพาสีปราบยา (อยู่ระหว่างหน่วยงานเตรียมเสนอ เลขาธิการ ป.ป.ส.) จำนวน 1,158.20 ล้านบาท 3) ทรัพย์สินตามมูลค่าที่อยู่ระหว่างการกลั่นกรองเสนอคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน (การริบทรัพย์สินตามมูลค่า Value - based Confiscation) คำนวณมูลค่า 2,800 ล้านบาท

4. การให้บริการประชาชนภายใต้แนวคิด ยุติธรรมสร้างสุข ยุติธรรมเชิงรุก สร้างสุขให้ประชาชน (Justice Care)

4.1 ยุติธรรมสร้างสุข ยุติธรรมเชิงรุก สร้างสุขให้ประชาชน (Justice Care) กระทรวงยุติธรรม ได้มีแนวทางการให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมตามมาตรฐานสากล (Victim.scheme) เป็นการให้ความช่วยเหลือผู้เสียหาย เหยื่ออาชญากรรม หรือผู้ไม่ได้รับความเป็นธรรมให้เข้าถึงความช่วยเหลือด้วยความรวดเร็วโดยไม่ต้องร้องขอ ภายใน 24 ชั่วโมง โดยมอบหมายให้ศูนย์ยุติธรรมสร้างสุข (สำนักงานยุติธรรมจังหวัด) เป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการช่วยเหลือดังกล่าวในระดับพื้นที่ และกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ โดยกองพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ เป็นหน่วยรับผิดชอบในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีแนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติที่เป็นแบบแผนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน กำหนดให้แจ้งสิทธิแก่ผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมแบบบูรณาการภายใน 24 ชั่วโมง ด้วยการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมลงพื้นที่ช่วยเหลือประชาชน เช่น สถานีตำรวจภูธร/นครบาล สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ บ้านพักเด็กและครอบครัว ศูนย์ยุติธรรมชุมชน กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น

ผลการให้ความช่วยเหลือประชาชนโดยแยกตามงานบริการของกระทรวงยุติธรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

ประเภทการช่วยเหลือประชาชน	จำนวน (เรื่อง)
1) การให้คำปรึกษากฎหมาย	2,597
2) การช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา	2,354
3) กองทุนยุติธรรม	12
4) การให้คำแนะนำด้านอื่น ๆ	2,597
5) การคุ้มครองพยานในคดีอาญา	9

ที่มา : กองประสานราชการยุติธรรมจังหวัด (2565)

4.2 การให้บริการประชาชนของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด โดยสำนักงานยุติธรรมจังหวัดทำหน้าที่ประสานการบริหารราชการและปฏิบัติงานที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกระทรวงยุติธรรมในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่ออำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ประชาชนในระดับภูมิภาคหรือระดับพื้นที่จังหวัด ส่งผลให้ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกยุติธรรมและลดความเหลื่อมล้ำให้สามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้สะดวก รวดเร็ว และครอบคลุมทุกจังหวัด ซึ่งมีผลการดำเนินงาน ดังนี้ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

กิจกรรม	จำนวนการ ขอรับบริการ (เรื่อง)
1. งานบริการกระทรวงยุติธรรม	29,757
1) การขอกองทุนยุติธรรม	3,406
2) การขอพบญาติแบบใกล้ชิด	3
3) การขอรับค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา	9,422
4) การขอรับค่าตอบแทนแก่ที่ปรึกษากฎหมายและทนายความในชั้นสอบสวน (134/1)	1,896
5) การขอรับบริการงานของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์	32
6) การขออนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าชมกิจการ เรือนจำ/ทัณฑสถาน	1
7) การขอไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท	11,387
8) การขึ้นทะเบียนผู้ทำแผนฟื้นฟูกิจการและผู้บริหารแผน	1
9) การช่วยเหลือสนับสนุนด้านสวัสดิการและการสงเคราะห์ผู้ต้องขัง	32
10) การยื่นคำร้องขอวางทรัพย์	2
11) การร้องขอคุ้มครองความปลอดภัยพยานในคดีอาญา	23
12) ขอรับค่าป่วยการของที่ปรึกษากฎหมายคดีเด็กและเยาวชน	1,724
13) อื่น ๆ	1,828
2. การปรึกษากฎหมาย	43,913
3. การร้องเรียน - ร้องทุกข์	737
4. การให้ข้อมูล - คำแนะนำ	10,834
5. การแจ้งเบาะแส	7
รวม	85,248

5. การผลักดันพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565

โดยการผลักดันพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565 ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ถือได้ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาระบบป้องกันอาชญากรรมด้วยการแก้ไขฟื้นฟูและเฝ้าระวัง และเป็นกฎหมายฉบับแรกที่รัฐบาลขับเคลื่อนเพื่อให้สังคมและประชาชนรู้สึกปลอดภัยจากบุคคลอันตรายมากยิ่งขึ้น รวมถึงเป็นการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมให้มีความทันสมัยตามหลักสากลช่วยสร้างความปลอดภัยให้กับประชาชน โดยยึดประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง มีความปลอดภัยจากบุคคลอันตรายช่วยป้องกันเหตุอุกฉกรรจ์สะเทือนขวัญไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก ทั้งนี้ ได้กำหนดให้มีมาตรการพิเศษทางกฎหมายและทางปฏิบัติ เพื่อใช้บังคับกับผู้กระทำความผิด 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) คดีเพศ (ข่มขืน อนาจาร) 2) คดีชีวิตและร่างกาย (ฆ่าคนตาย ทำร้ายร่างกายสาหัส) และ 3) คดีเรียกค่าไถ่ ซึ่งมุ่งเน้นการใช้มาตรการที่เหมาะสมกับการแก้ไขฟื้นฟูและรักษาผู้กระทำความผิดมากกว่าการลงโทษ จำนวน 4 มาตรการ ได้แก่ 1) มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด รวมถึงมาตรการทางการแพทย์ 2) มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ 3) มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ และ 4) การคุมขังฉุกเฉิน ซึ่งระยะเวลาในการใช้มาตรการสูงสุดไม่เกิน 10 ปี มาตรการที่กล่าวมาข้างต้น ยกตัวอย่าง เช่น การติดกำไล EM การให้เข้ารับการรักษาต่อเนื่อง การมีอาสาสมัครคุมประพฤติช่วยติดตาม หากผู้ถูกเฝ้าระวังมีพฤติกรรมเสี่ยง ก็จะถูกควบคุมตัวทันที เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุร้ายแรงขึ้น เจตนารมณ์หรือวัตถุประสงค์ของกฎหมายคงหลักการที่สำคัญไว้ 3 ประการ ได้แก่ 1) การสร้างความปลอดภัยให้สังคมและประชาชน 2) การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด และ 3) การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งตามกฎหมาย โดยกฎหมายฉบับนี้ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2565 และจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 23 มกราคม 2566 เป็นต้นไป

6. การขับเคลื่อนการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชภัฏ และการส่งเสริมเรือนจำท่งเกี่ยวเชิงเกษตรและบริการ

6.1 การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชภัฏ กรมราชภัฏ ดำเนินการพัฒนาที่ดินสัผู้ต้องขังในลักษณะนิคมอุตสาหกรรมราชภัฏ เพื่อแก้ไขปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำและฝึกทักษะอาชีพ โดยความร่วมมือกับภาคเอกชน ผู้ประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีแนวทางการขับเคลื่อนการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชภัฏออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) เรือนจำอุตสาหกรรม (เรือนจำอุตสาหกรรมประจำเขต) กรมราชภัฏ ดำเนินการจัดตั้งเรือนจำอุตสาหกรรมประจำเขต โดยให้ประธานเขตและเรือนจำในเขตพิจารณาความพร้อมหรือศักยภาพของแต่ละเรือนจำเพื่อจัดตั้งเป็นเรือนจำอุตสาหกรรมประจำเขต โดยมีแนวทางในการจัดตั้ง 2 รูปแบบ คือ (1) การจัดตั้งเรือนจำอุตสาหกรรมภายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน และ (2) การจัดตั้งเรือนจำอุตสาหกรรมภายนอกเรือนจำ/ทัณฑสถาน ทั้งนี้สามารถดำเนินการได้ทั้งกรณีที่เรือนจำ/ทัณฑสถานเป็นผู้ดำเนินการเองหรือนำภาคเอกชน/ผู้ประกอบการในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยมีเรือนจำอุตสาหกรรมประจำเขตแต่ละเขต จำนวน 10 แห่ง ซึ่งมีความโดดเด่นและมีประเภทอุตสาหกรรมที่แตกต่างกันไป

2) การส่งผู้ต้องขังที่เข้าหลักเกณฑ์การพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษ กรมราชภัฏดำเนินโครงการ “สร้างงาน สร้างอาชีพ ฝึกทักษะการทำงานในภาคอุตสาหกรรม” (การพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษ) โดยดำเนินการติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) เพื่อทำงานในนิคมอุตสาหกรรมหรือสถานประกอบการของเอกชนที่สนใจรับแรงงานผู้ต้องขังไปทำงาน โดยมีมาตรการและเงื่อนไขในการคุมประพฤติชัดเจนและรัดกุม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ประกอบการและสังคม ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวได้ดำเนินการนำร่อง ณ เรือนจำกลางสมุทรปราการ ผลปรากฏว่ามีผู้ต้องขังที่เข้าหลักเกณฑ์และได้รับการพักการลงโทษจำนวน 263 คน และปัจจุบันได้มีการขยายกรอบพื้นที่การดำเนินการออกไปยังเรือนจำ/ทัณฑสถานที่มีความพร้อมในเขตอุตสาหกรรมอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการขยายโอกาสที่เพิ่มขึ้นให้แก่ผู้ต้องขังต่อไป

6.2 การส่งเสริมเรือนจำท่องเที่ยวเชิงเกษตรและบริการในระยะแรกได้มีการเปิดโครงการแบบ Quick Win ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน 5 แห่ง ภายใต้แบรนด์ “Cook & Coff @ ...” ได้แก่ 1) เรือนจำชั่วคราวเขาไม้แก้ว สังกัดเรือนจำกลางระยอง ภายใต้ชื่อ “Cook & Coff @ เรือนจำชั่วคราวเขาไม้แก้ว เที่ยวสุขใจ ให้โอกาสผู้ก้าวพลาดสู่สังคม” 2) ทัณฑสถานเปิดห้วยโป่ง จังหวัดระยอง ภายใต้ชื่อ “Cook & Coff @ ทัณฑสถานเปิดห้วยโป่ง เที่ยวสุขใจ ให้โอกาสผู้ก้าวพลาดสู่สังคม” 3) เรือนจำชั่วคราวเขาบิน สังกัดเรือนจำกลางราชบุรี ภายใต้ชื่อ “Cook & Coff @ราชบุรี ท่องเที่ยวเกษตรวิถี...คืนคนดีสู่สังคม” 4) ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรม เขาพริก จังหวัดนครราชสีมา ภายใต้ชื่อ “Cook & Coff @ เขาพริก เกษตรท่องเที่ยววิถีใหม่... แก้ไขผู้ก้าวพลาด... สร้างโอกาสสู่สังคม” 5) เรือนจำชั่วคราวเขาระกำ สังกัดเรือนจำจังหวัดตราด ภายใต้ชื่อ “Cook & Coff @ เขาระกำ ...ท่องเที่ยวเชิงเกษตร”

นอกจากนี้ กรมราชทัณฑ์ได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้เรือนจำ/ทัณฑสถานดำเนินการพัฒนาพื้นที่เป็นเรือนจำท่องเที่ยว จัดทำแผนการเปิดเรือนจำท่องเที่ยว ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ 1) เรือนจำชั่วคราวหนองเรียง สังกัดเรือนจำอำเภอสุวรรณภูมิ 2) เรือนจำชั่วคราวบ้านห้วยเตย สังกัดเรือนจำจังหวัดหนองบัวลำภู 3) ทัณฑสถานเปิดบ้านนาหวาง จังหวัดพัทลุง 4) เรือนจำชั่วคราวทุ่งปู่ไผ่ สังกัดเรือนจำอำเภอเบตง จังหวัดยะลา 5) เรือนจำชั่วคราวดอยฮาง สังกัดเรือนจำกลางเชียงราย 6) เรือนจำจังหวัดจันทบุรี (เรือนจำนันทแลนด์)

ส่วนที่ 3

ผลการดำเนินงาน
ตามแผนปฏิบัติการรายปี

ผลการดำเนินงาน

ตามแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2565) ของกระทรวงยุติธรรม

เพื่อให้เห็นภาพรวมผลการดำเนินงานของกระทรวงยุติธรรมได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงขอสรุปผลงานสำคัญของกระทรวงยุติธรรมตามแผนปฏิบัติราชการกระทรวงยุติธรรม ที่ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1. การพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม 2. การสร้างการรับรู้ด้านกฎหมายและเคารพสิทธิ 3. การอำนวยความสะดวกยุติธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ 4. การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ 5. การส่งเสริมคนดีสู่สังคม 6. การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยสรุปผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้ดังนี้

๐ ด้านที่ 1

การพัฒนานกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

ทิศทางการขับเคลื่อนการพัฒนานกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดให้กฎหมายเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ มีเป้าหมายหลักให้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมเป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ การพัฒนานกฎหมายจึงเน้นการดำเนินการปรับปรุง แก้ไข ยกเลิกกฎหมายให้มีความจำเป็นและสอดคล้องบริบทและไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรมทางกฎหมายมาประยุกต์ใช้ และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม รวมทั้งบูรณาการเชื่อมโยงกฎหมายทุกระดับชั้นให้เชื่อมโยงกันอย่างเป็นเอกภาพ ไม่ขัดกัน มีการนำกฎหมายไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้กระบวนการยุติธรรมปราศจากความเหลื่อมล้ำและความไม่เท่าเทียมและมุ่งสู่การเสริมสร้างสังคมนิติธรรมด้วยกระบวนการยุติธรรมที่เอื้อให้ทุกภาคส่วนได้รับความเป็นธรรมอย่างเสมอภาค ปราศจากการเลือกปฏิบัติ กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนานกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ที่สำคัญ ดังนี้

เสนอการปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย

จำนวน **22** ฉบับ

ส่งผลให้กฎหมาย

มีผลบังคับใช้แล้ว **7** ฉบับ

ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทขึ้นบังคับคดี

สำเร็จ **44,393** เรื่อง

ทุนทรัพย์ **16,450,422,403.43** บาท

สามารถลดค่าใช้จ่ายของประชาชนได้

จำนวน **604,495,172.10** บาท

การสัมมนาวิชาการ

เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้
ในด้านอนุญาโตตุลาการ

จัดการประชุมทางวิชาการระดับชาติ

ครั้งที่ **19** ในหัวข้อ

“กระบวนการยุติธรรม

กับความท้าทาย

ในทศวรรษหน้า”

การขับเคลื่อนการดำเนินงาน

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ **16**

ให้สามารถสร้างความตระหนัก

และนำไปสู่ความร่วมมือในทุกภาคส่วน

ให้สามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

สำหรับรายละเอียดผลการดำเนินงานด้านที่ 1 การพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ที่สำคัญปรากฏดังนี้

1. การพัฒนากฎหมายกระทรวงยุติธรรม เพื่อการศึกษาวិเคราะห์ ปรับปรุง แก้ไขยกเลิกกฎหมายให้มีเท่าที่จำเป็น สอดคล้องกับบริบท และไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

เพื่อให้กฎหมายเป็นเครื่องมือสำหรับทุกภาคส่วนได้ประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม พร้อมทั้งให้การอำนวยความสะดวกเป็นไปโดยความเสมอภาค โปร่งใส เป็นธรรม ทัวถึง และปราศจากการเลือกปฏิบัติ กระทรวงยุติธรรมได้เสนอการปรับปรุง แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีความทันสมัย และมีมาตรฐานสากล จำนวน 22 ฉบับ ดังนี้ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

1. ร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมและสำนักงาน ป.ป.ส. จำนวน 7 ฉบับ ได้แก่
1) ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ. .... (เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เอกชน)
2) ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
3) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (การกำหนดมาตรการแทนการจำคุก)
4) ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลสารพันธุกรรมของผู้ต้อง คำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก พ.ศ. ....
5) ร่างพระราชบัญญัติระบบนิติวิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. ....
6) ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
7) ร่างพระราชบัญญัติการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล พ.ศ. ....
2. ร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงยุติธรรมเสนอไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติอนุมัติหลักการ จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่
- ร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ. ....
3. ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการแล้ว และอยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่
- ร่างพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
4. ร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวน 1 ฉบับ คือ
- ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เชื้อ พ.ศ. 2534 พ.ศ. ....
5. ร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของรัฐสภา จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่
1) ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ. .... (กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้)
2) ร่างพระราชบัญญัติคู่ชีวิต พ.ศ. ....
3) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สอดคล้องกับกฎหมายคู่ชีวิต)

6. ร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้ว และอยู่ระหว่างนายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่

- 1) ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ....
- 2) ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ....

7. พระราชบัญญัติที่มีผลบังคับใช้แล้ว จำนวน 7 ฉบับ ได้แก่

- 1) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2564
- 2) พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564
- 3) ประมวลกฎหมายยาเสพติด
- 4) พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาอาชญากรรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2564
- 5) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 29) พ.ศ. 2565 (เพิ่มเกณฑ์อายุเด็กในกรณีที่ได้กระทำความผิดอาญา)
- 6) พระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. 2565
- 7) พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2565

2. การขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2562 – 2565) และการจัดทำยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2566 – 2569)

ดำเนินการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเผยแพร่และขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2562 – 2565) และเตรียมความพร้อมในการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2566 – 2569) โดยการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ (ร่าง) แผนแม่บทฯ ฉบับที่ 4 ให้แก่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดทำวิทัศน์เผยแพร่และประชาสัมพันธ์การดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์แผนแม่บทฯ เช่น นำแผนแม่บทฯ ไปกำหนดเป็นแนวทางการดำเนินงานหรือมีการบรรจุโครงการ/กิจกรรมที่สนับสนุนแผนแม่บทฯ ในแผนปฏิบัติราชการ/แผนการดำเนินงานนั้น ๆ เป็นต้น

3. การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 16 (SDGs 16)

สำนักงานสหประชาชาติได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยกำหนดระยะเวลาเพื่อให้บรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืนในปี ค.ศ. 2030 และเป้าหมายการพัฒนา จำนวน 17 เป้าหมาย กระทรวงยุติธรรมได้ขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 16 ในประเด็น “สังคมสงบสุข (Peace) ยุติธรรม (Justice) ไม่แบ่งแยก (Strong institutions)” ซึ่งมุ่งผลสัมฤทธิ์ให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความสงบสุข ประชาชนทุกคนเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเท่าเทียมและมีสถาบันที่แข็งแกร่ง ภายในปี พ.ศ. 2573 ตามเจตนารมณ์ร่วมกันของประเทศภาคีสมาชิกแห่งสหประชาชาติ โดยสำนักงานกิจการยุติธรรมดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาตัวชี้วัด ขับเคลื่อนและนำเสนอผลการดำเนินงานเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป้าหมายที่ 16 พร้อมจัดทำรายงาน

ผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 16 ประจำปี พ.ศ. 2564 รูปแบบ E-Book ผลิตจำนวน 40 เล่ม เพื่อให้การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 16 บรรลุตามแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และสามารถสร้างความตระหนักรู้และนำไปสู่ความร่วมมือในทุกภาคส่วนให้สามารถการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ต่อไป

4. การประชุมทางวิชาการระดับชาติว่าด้วยงานยุติธรรม ครั้งที่ 19

จัดขึ้นระหว่างวันที่ 30 - 31 มีนาคม 2565 กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม ร่วมกับ บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) จัดการประชุมทางวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 19 ในหัวข้อ “กระบวนการยุติธรรมกับความท้าทายในทศวรรษหน้า” โดยการประชุมในรูปแบบ Online Event อย่างเต็มรูปแบบ ผ่านช่องทาง Zoom Facebook live และถ่ายทอดสดผ่านดาวเทียมทาง MCU channel ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุมทั้งสองวันจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคประชาสังคม จำนวนมากกว่า 10,000 คน ทั้งนี้ ได้รับเกียรติจากนายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานในพิธีเปิดและกล่าวปาฐกถาพิเศษในหัวข้อ “การปรับกระบวนการ tố tụngในการอำนวยความสะดวกเพื่อประชาชนในการรองรับกับความท้าทายในทศวรรษหน้า” โดยกิจกรรมในการประชุมครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. การกล่าวปาฐกถาพิเศษในหัวข้อที่สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของกระบวนการยุติธรรมต่อสังคมโลกในปัจจุบัน และการขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมของประเทศ โดยศาสตราจารย์พิเศษ วิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ ปลัดกระทรวงยุติธรรม และนายเข้มชัย ชูติวงศ์ ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านกระบวนการยุติธรรม

2. เวทีเสวนาทางวิชาการ โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านกระบวนการยุติธรรมและด้านต่าง ๆ ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญจากหลากหลายสาขาอาชีพที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากองค์กรหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรอิสระ สถาบันการศึกษานักวิชาการและสื่อมวลชน มาร่วมกันถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้เข้าร่วมประชุมผ่านการนำเสนอที่มีความน่าสนใจ และสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน รวมทั้งยังได้มีการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะร่วมกันระหว่างผู้เข้าร่วมประชุม ในหัวข้อที่น่าสนใจ ได้แก่ เหยี่ยวหลังแลหน้ามองกระบวนการยุติธรรมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน การรับมือเมื่อโลกต้องเผชิญกับอาชญากรรมไซเบอร์ เทคโนโลยีกับกระบวนการยุติธรรมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจดิจิทัล ทำอย่างไรให้กระบวนการยุติธรรม

ไม่ตกขบวน การมองอนาคตแบบ Futurist เพื่อสร้างความยั่งยืนของประเทศ และทำอะไรให้กระบวนการยุติธรรมทันต่อโลกสมัยใหม่

ทั้งนี้ ผลจากการประชุมจะนำไปสู่การมองเห็นทิศทางการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงของกระบวนการยุติธรรม ที่จะนำไปสู่การกำหนดนโยบายด้านการบริหารงานยุติธรรมและกฎหมาย ผ่านคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ที่มีความสอดคล้องกับบริบทต่าง ๆ รวมถึงแนวทางการเตรียมความพร้อมของบุคลากรของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เพื่อรองรับกับสถานการณ์ความท้าทายใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อให้สามารถอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้กับประชาชนได้อย่างแท้จริง

5. การประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ และการขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

การจัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) จำนวน 2 ครั้ง และจัดประชุมคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องภายใต้ กพยช. จำนวน 6 คณะ จำนวน 10 ครั้ง ประกอบด้วย คณะอนุกรรมการประสานและพัฒนาระบบงานยุติธรรม 1 ครั้ง คณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ 2 ครั้ง คณะอนุกรรมการพัฒนาและส่งเสริมการวิจัยในกระบวนการยุติธรรม 2 ครั้ง คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม 2 ครั้ง คณะอนุกรรมการปฏิรูปตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา 1 ครั้ง และคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาร่างกฎหมายมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา กรณีมาตรการชะลอการฟ้องร้องฯ 2 ครั้ง ส่งผลให้ข้อเสนอที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรมของคณะกรรมการ กพยช. ที่เสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีได้รับความเห็นชอบ รวมถึงการจัดทำวารสารกระบวนการยุติธรรมเพื่อเผยแพร่ความรู้สู่การพัฒนากระบวนการยุติธรรม และจัดทำรายงานคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ประจำปี 2564 ส่งผลให้การขับเคลื่อนภารกิจของ กพยช. มีความเป็นรูปธรรมและเกิดประสิทธิภาพ บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม และประชาชนได้รับทราบผลการดำเนินงานของ กพยช. อันจะเป็นการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการยุติธรรม

6. การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายโดยใช้เครื่องมือการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Indicators: LEI) กรณีกฎหมายที่กระทบกับการใช้ชีวิตของประชาชน

ดำเนินการศึกษาวิจัยและทดลองการนำเครื่องมือประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายที่ได้ทบทวน พัฒนาปรับปรุง และผนวกกับแบบรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามาใช้เพื่อวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายว่ามีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์ หรือเกิดประโยชน์ต่อประชาชน

และสังคมไทยหรือไม่ อันจะนำไปสู่ข้อสรุปหรือข้อเสนอต่อหน่วยงานต่าง ๆ ในการยกเลิก ปรับปรุง หรือแก้ไขกฎหมายให้มีความเหมาะสม โดยได้ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์กฎหมายในความรับผิดชอบของกระทรวงยุติธรรม ซึ่งเป็นกฎหมายในกลุ่มที่กระทบกับการใช้ชีวิตของประชาชน จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ (1) พระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรม พ.ศ. 2549 (2) พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 (3) พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2560 โดยได้ดำเนินการจัดทำสื่อเพื่อนำเสนอต่อหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องให้ทราบถึงปัจจัยความสำเร็จ ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อพัฒนาและแก้ไขปรับปรุงให้กฎหมายมีความสอดคล้องต่อความจำเป็นในการตรากฎหมาย บริบทของสังคม และการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ

7. การฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยในกระบวนการยุติธรรม รุ่นที่ 6

ดำเนินการโครงการหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยในกระบวนการยุติธรรม รุ่นที่ 6 ระหว่างวันที่ 15 พฤศจิกายน - 1 ธันวาคม 2564 มีกลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม จำนวน 35 คน จาก 18 หน่วยงาน ในหัวข้อหลัก คือ “วิจัยอย่างมืออาชีพ ผลักดันการปฏิบัติ เพื่อพัฒนากระบวนการยุติธรรมไทย” โดยหลักสูตร ได้แบ่งผู้เข้ารับการอบรมออกเป็น 5 กลุ่ม เพื่อจัดทำข้อเสนอการวิจัย (Research Proposal) ภายใต้กรอบการวิจัยในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. 2566 - 2569 ได้แก่ (1) การพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางอาญา (2) การพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง ปกครอง (3) การพัฒนากฎหมาย (Better Regulation) (4) การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมในกระบวนการยุติธรรม (5) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการของกลไกในกระบวนการยุติธรรม

8. การฝึกอบรมหลักสูตรการป้องกันอาชญากรรมกับการอำนวยความสะดวกยุติธรรมในสังคม Crime Prevention รุ่นที่ 5

ดำเนินการฝึกอบรมระหว่างวันที่ 31 มกราคม - 9 มีนาคม 2565 ในรูปแบบผสมผสาน ณ วิทยาลัยกิจการยุติธรรมและผ่านระบบออนไลน์ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นบุคลากรระดับชำนาญการหรือเทียบเท่าขึ้นไปจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม สำเร็จการฝึกอบรมจำนวน 45 คน โดยการฝึกอบรมมีการบรรยาย การอภิปราย การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การศึกษาดูงาน และกิจกรรมถอดบทเรียน ส่งผลให้ผู้สำเร็จการฝึกอบรม ได้รับการเสริมสร้างองค์ความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันอาชญากรรม สามารถปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและประชาชนสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุขสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

9. การฝึกอบรมหลักสูตรการบริหารงานยุติธรรมระดับสูง รุ่นที่ 13 (ยรส.13)

ดำเนินการฝึกอบรมระหว่างวันที่ 7 เมษายน - 22 กรกฎาคม 2565 ในหัวข้อหลัก “กระบวนการยุติธรรมกับความท้าทายในทศวรรษหน้า” ในรูปแบบผสมผสาน ณ วิทยาลัยกิจการยุติธรรมและผ่านระบบออนไลน์ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นบุคลากรระดับกลาง จากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และนักบริหารจากภาคเอกชน สำเร็จการฝึกอบรม จำนวน 50 คน ซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมผ่านการประเมินผล และสำเร็จการฝึกอบรม โดยได้รับความรู้ ทักษะ ทศนคติ การคิดวิเคราะห์ และมีสมรรถนะในด้านการบริหาร พร้อมทั้งมีเครือข่ายการทำงานแบบบูรณาการ รวมถึงผู้สำเร็จการฝึกอบรมซึ่งเป็นนักบริหารงานยุติธรรม ซึ่งเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงานในองค์กร สามารถร่วมกันขับเคลื่อนภารกิจการอำนวยความยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยกระดับกระบวนการยุติธรรมไทยต่อไป

10. การฝึกอบรมหลักสูตรการบริหารงานยุติธรรมระดับกลาง รุ่นที่ 17 (ยรค.17)

ดำเนินการฝึกอบรมในหัวข้อหลัก “เสริมสร้างความรู้สู่ความก้าวหน้าของกระบวนการยุติธรรม” ในรูปแบบผสมผสาน ณ วิทยาลัยกิจการยุติธรรม และผ่านระบบออนไลน์ ระหว่างวันที่ 14 ธันวาคม 2564 - 25 มกราคม 2565 มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นบุคลากรระดับกลาง จากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และนักบริหารจากภาคเอกชน สำเร็จการฝึกอบรม จำนวน 51 คน โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมผ่านการประเมินผล และสำเร็จการฝึกอบรม ได้รับความรู้ ทักษะ ทศนคติ การคิดวิเคราะห์ และมีสมรรถนะในด้านการบริหาร พร้อมทั้งมีเครือข่ายการทำงานแบบบูรณาการ ซึ่งเป็นนักบริหารงานยุติธรรมระดับกลางที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงานในองค์กร สามารถร่วมกันขับเคลื่อนภารกิจการอำนวยความยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยกระดับกระบวนการยุติธรรมไทยต่อไป

11. การบูรณาการงานวิจัยของกระทรวงยุติธรรม และการขับเคลื่อนและส่งเสริมงานวิจัยในกระบวนการยุติธรรมไปใช้ประโยชน์

ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนการบริหารงานวิจัยของคณะกรรมการพิจารณาและประเมินผลงานวิจัยของกระทรวงยุติธรรม โดยวิธีการประชุมทางไกล (Video Conference) ผ่านระบบ Webex Meeting เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2564 ในหัวข้อ Megatrends หรือแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลกระทบในระดับโลก เพื่อเปิดโอกาสให้นักวิจัยของกระทรวงยุติธรรม ได้พัฒนาแนวคิด มุมมอง องค์ความรู้ใหม่ ๆ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมวิทยากรผู้มากด้วยประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถในหลากหลายสาขาอาชีพ และประชุมคณะกรรมการพิจารณาและประเมินผลงานวิจัยของกระบวนการยุติธรรม ส่งผลให้การดำเนินงานวิจัยของกระทรวงยุติธรรมเกิดการบูรณาการงบประมาณการวิจัยอย่างเป็นรูปธรรม และได้ข้อเสนองานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานและความต้องการของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม และผลักดัน

งานวิจัยไปสู่การนำไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนากระบวนการยุติธรรมในภาพรวม สนับสนุน ยกย่องเชิดชูนักวิจัย การสร้างขวัญกำลังใจแก่นักวิจัยและหน่วยงานที่สร้างสรรค์ผลงานวิจัยดีเด่น และเพื่อสร้างและพัฒนาการวิจัย ทั้งในระดับหน่วยงาน ส่งผลให้เกิดการผลักดันงานบูรณาการงบประมาณการวิจัยอย่างเป็นรูปธรรม ดำเนินการดังนี้

(1) การมอบรางวัลผลงานวิจัยดีเด่นของกระทรวงยุติธรรม ประจำปี พ.ศ. 2564 เช่น ผลงานวิจัยดีเด่นที่ดำเนินการเองโดยหน่วยงาน หรือบุคลากรในกระทรวงยุติธรรม คือ โครงการแนวทางการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนแม่บทและแผนปฏิบัติการด้านคนหาย คนนิรนาม และศพนิรนาม พ.ศ. 2562 - 2564 โดยสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ผลงานวิจัยที่ดำเนินการโดยการจัดจ้างที่ปรึกษาผลงานวิจัยดี คือ โครงการศึกษา ผลการใช้มาตรการทางเลือกอื่นแทนการดำเนินคดีอาญาในเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม โดยกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นต้น

(2) การจัดทำหนังสือและสื่อสรุปผลงานวิจัยประจำปี พ.ศ. 2564 เพื่อเผยแพร่ให้แก่หน่วยงาน และองค์กรเครือข่ายโดยได้จัดทำในรูปแบบของคลิปปิดิโอ หนังสือบทสรุปงานวิจัยของกระทรวงยุติธรรม ปี พ.ศ. 2564 ในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ และหนังสือ จำนวน 300 เล่ม

(3) การจัดแสดงนิทรรศการผลงานวิจัยในงาน Thailand Research Expo

(4) การประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อผลักดันงานวิจัยที่สอดคล้องกับแผน ยุทธศาสตร์และนโยบายของกระทรวงยุติธรรมไปสู่การใช้ประโยชน์ จำนวน 2 โครงการ ได้แก่ โครงการสร้าง ระบบเตรียมความพร้อมเพื่อลดความแออัดในเรือนจำ ระยะที่ 1 โดยดำเนินการร่วมกับกรมราชทัณฑ์ และ โครงการการพัฒนาโปรแกรมบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนผ่านกีฬา โดยดำเนินการร่วมกับกรมพินิจและคุ้มครอง เด็กและเยาวชน

12. การพัฒนาระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการ ยุติธรรม (DXC) และประเมินระดับความเสี่ยงถึงต้นเพื่อระบุประเภทและระดับความเสี่ยง ด้านไซเบอร์ (Cyber Inherent Risk Assessment)

เพื่อตรวจวิเคราะห์ช่องโหว่และทดสอบเจาะระบบ DXC ซึ่งมีการปรับปรุงระบบและการเปลี่ยนแปลง ของเทคนิคการโจมตี เพื่อให้ระบบมีความมั่นคงปลอดภัยต่อการใช้งาน ประมวลผลและจัดเก็บข้อมูลสำคัญ เฝ้าระวังภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นกับระบบในรูปแบบการสรุปผลการประเมินระดับความเสี่ยงของระบบผ่านสภาพ และสถานการณ์จากอินเทอร์เน็ต และตรวจจับและจัดการภัยคุกคามทางไซเบอร์จากมัลแวร์ หรือการโจมตี จากผู้ไม่ประสงค์ดี โดยการดำเนินโครงการดังกล่าว ทำให้ทราบถึงช่องโหว่ต่าง ๆ ที่มีอยู่ ซึ่งสามารถดำเนินการ ปิดช่องโหว่ และแก้ไขปัญหาดังกล่าว ให้ระบบมีความมั่นคงปลอดภัยต่อการใช้งานการประมวลผล และจัด เก็บข้อมูลสำคัญ ส่งผลให้สามารถลดความเสี่ยงต่อการใช้งานของผู้ใช้งานและจำกัดผลกระทบของภัยคุกคาม ที่จะเกิดขึ้นกับระบบ DXC นำประเด็นความเสี่ยงที่ได้รับรายงานไปแก้ไขและลดการพบการรายงานซ้ำ ด้วยประเด็นเดิม และสามารถจัดการภัยคุกคามทางไซเบอร์ประเภทมัลแวร์ต่อเครื่องแม่ข่ายของระบบแลกเปลี่ยน กระบวนการยุติธรรมที่ได้รับการรายงานได้ทันที

13. การพัฒนาข้อมูลกระบวนการยุติธรรมและจัดทำรายงานสถานการณ์

จัดทำรายงานผลการสำรวจข้อมูลการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมภาคประชาชน ประจำปี พ.ศ. 2564 ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์ผลการสำรวจข้อมูลเหยื่ออาชญากรรม และการวิเคราะห์ผลจากการสำรวจ การกระทำผิดด้วยวิธีการรายงานตนเอง พร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายการป้องกัน และแก้ไขปัญหาอาชญากรรม และการพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ส่งผลให้ข้อมูลสถิติด้านอาชญากรรมและกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยประจำปี พ.ศ. 2564 และสถิติ ข้อมูลกระบวนการยุติธรรมในภาพรวมสำหรับนำไปใช้อ้างอิงเชิงนโยบายและเชิงวิชาการ และนำแนวทาง/ ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนแผนแม่บทการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2562 - 2565) และเป็นแนวทางเตรียมความพร้อมสำหรับการดำเนินการแผนแม่บทฯ ฉบับต่อไป และประชาชน รับรู้และตระหนักถึงเหตุอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้น เพื่อเฝ้าระวังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลไปใช้อ้างอิง หรือใช้ประโยชน์ในการพัฒนาแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

14. การทบทวนและปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษและอนุบัญญัติ ตามนโยบายปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมและกรมสอบสวนคดีพิเศษ

การปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดของลักษณะการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 จำนวน 1 ฉบับ โดยออกประกาศ กคพ. (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2565 เรื่องกำหนดรายละเอียดของลักษณะการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2565 ซึ่งปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดของลักษณะการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) ดังกล่าวได้มีการเพิ่มประเภทคดีที่จะได้รับการพิจารณาเป็นคดีพิเศษ จากเดิมมี 23 ลักษณะความผิด เป็น 25 ลักษณะความผิด โดยให้บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไปและมีลักษณะความผิดที่ถูกเพิ่มขึ้นใหม่มี 2 กรณี คือ คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครอง ผู้บริโภค และคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม อันเป็นการกำหนดบทบาท ของกรมสอบสวนคดีพิเศษเกี่ยวกับภารกิจและงานในความรับผิดชอบให้มีความสอดคล้องกับสภาพ ของอาชญากรรมในปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงไปให้มีความชัดเจน

15. การพัฒนาระบบ Application นวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศในการให้บริการประชาชน

ส่งเสริมเด็กและเยาวชน ครูผู้สอนในส่วนราชการให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 (3Rs 8Cs) และพัฒนาเด็กและเยาวชน ครูผู้สอนในส่วนราชการให้เป็นนวัตกรรมที่สามารถสร้างสรรค์ นวัตกรรมเพื่อสังคมได้ โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนากระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) กำกับและติดตามการใช้ชุดอุปกรณ์ส่งเสริมการประดิษฐ์ในรูปแบบออนไลน์ และบริษัท มิตรภาพ วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด ได้ร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่และเด็กและเยาวชน รวมถึงร่วมให้คำแนะนำวางแผนการเป็น วิทยากร การให้ความรู้สำหรับการผลิตสื่อสรุปผลการดำเนินโครงการ เพื่อเผยแพร่โครงการ และชุดความรู้ภายใน โครงการให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและหน่วยงานภายนอก แสดงให้เห็นว่าภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ฝึกอบรม เพื่อส่งเสริมคนดีสู่สังคมและส่วนราชการ ได้รับความช่วยเหลือ และได้ความรู้และข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่ และเด็กและเยาวชน

ทั้งนี้ กรมพินิจฯ โดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศดำเนินการพัฒนาระบบญาติเยี่ยมทางไกล ซึ่งสามารถลดขั้นตอนและระยะเวลาในการขอเยี่ยมเด็กและเยาวชน จากฐานข้อมูลเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ จำนวน 7,353 คน แบ่งเป็นเยาวชนชาย จำนวน 6,724 คน และเยาวชนหญิง จำนวน 629 คน ส่งผลให้ 1) ประชาชนผู้ด้อยโอกาสได้รับการด้านโทรคมนาคมอย่างทั่วถึง โดยอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน ผู้ปกครองเด็กและเยาวชน ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางเยี่ยมบุตรหลาน 2) เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกันในครอบครัว ช่วยให้เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความดูแลของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้ใกล้ชิดกับครอบครัวมากยิ่งขึ้น 3) สนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรสื่อสาร การวิจัยและพัฒนาด้านกิจการโทรคมนาคม รวมทั้งเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ด้อยโอกาส ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2533

16. การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดี

เพื่อเพิ่มทางเลือกให้แก่ประชาชนในการยุติการบังคับคดี ด้วยความพึงพอใจ สะดวก รวดเร็ว ประหยัด และเป็นธรรม สามารถลดปริมาณการบังคับคดี เป็นการส่งเสริมความสมานฉันท์ ทำให้ยุติข้อพิพาทด้วยความรวดเร็ว คู่กรณียังคงรักษาความสัมพันธ์อันดีต่อกันในระยะยาว และประหยัดค่าใช้จ่ายให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการเข้ารับบริการ ซึ่งมีส่วนช่วยเสริมสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดีมีเรื่องเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ย จำนวน 45,529 เรื่อง ทุนทรัพย์ 17,779,834,615.32 บาท ไกล่เกลี่ยสำเร็จ จำนวน 44,393 เรื่อง ทุนทรัพย์ 16,450,422,403.43 บาท สามารถลดค่าใช้จ่ายของประชาชนได้จำนวน 604,495,172.10 บาท

17. การสัมมนาวิชาการเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ในด้านอนุญาโตตุลาการ

เพื่อเผยแพร่และสร้างองค์ความรู้ รวมทั้งการพัฒนาทักษะด้านอนุญาโตตุลาการให้เกิดมาตรฐาน การปฏิบัติงานทัดเทียมมาตรฐานสากล โดยการสร้างองค์ความรู้และผลิตบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐที่ความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกระบวนการยุติธรรมทางเลือก สัมมนาเกี่ยวกับประโยชน์ของอนุญาโตตุลาการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในธุรกิจ

เพื่อให้สามารถนำความรู้และประสบการณ์ในการทำงานด้านอนุญาโตตุลาการมาพัฒนาสถาบันฯ และการจัดสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างอนุญาโตตุลาการจะสามารถช่วยพัฒนาและเข้าใจถึงปัญหาในการจัดทำคดีอนุญาโตตุลาการมากยิ่งขึ้น มีผู้เข้าร่วมสัมมนา 250 คน

18. การสัมมนาวิชาการเพื่อสร้างความรู้ในด้านการประนีประนอมข้อพิพาท

เพื่อเผยแพร่และสร้างองค์ความรู้ รวมทั้งการพัฒนาทักษะด้านการประนีประนอมข้อพิพาท โดยสามารถสร้างการรับรู้แก่บุคคลทั่วไปรวมถึงพัฒนาทักษะด้านการประนีประนอมข้อพิพาทของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกระบวนการยุติธรรมทางเลือก มุ่งหมายให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้รับความรู้เกี่ยวกับการประนีประนอมข้อพิพาท อาทิ ทางการค้าและการลงทุน เล็งเห็นถึงความสำคัญ

ในการใช้การประนีประนอมข้อพิพาท รับทราบถึงสถานการณ์ความเคลื่อนไหวด้านการประนีประนอมข้อพิพาท ตลอดจนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความเห็นทางวิชาการกับกลุ่มบุคคลที่มีความสนใจในเรื่องการประนีประนอมข้อพิพาท มีผู้เข้าร่วมสัมมนา 100 คน

19. การเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรด้านการอนุญาโตตุลาการและการประนีประนอมข้อพิพาททางเลือก

เพื่ออบรมบุคลากรเพื่อขึ้นบัญชีเป็นผู้ประนีประนอมข้อพิพาท อนุญาโตตุลาการ และพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ และบุคคลทั่วไป โดยสามารถสร้างองค์ความรู้และผลิตบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกระบวนการยุติธรรมทางเลือก โดยจัดสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างอนุญาโตตุลาการ และสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้ประนีประนอมข้อพิพาท แก่บุคลากรในหน่วยงาน 25 คน

20. การเสริมสร้างองค์ความรู้ในเรื่องกระบวนการระงับข้อพิพาททางเลือก

เพื่อเผยแพร่และสร้างองค์ความรู้ รวมทั้งการพัฒนาทักษะด้านอนุญาโตตุลาการและการประนีประนอมข้อพิพาทให้เกิดมาตรฐานการปฏิบัติงานทัดเทียมมาตรฐานสากล โดยสามารถสร้างองค์ความรู้และผลิตบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกระบวนการยุติธรรมทางเลือก โดยจัดกิจกรรมการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาททางเลือก และการพัฒนาผู้ปฏิบัติงานด้านการประนีประนอมข้อพิพาทในเรื่องการจัดการความขัดแย้งอย่างง่ายในภูมิภาค มีผู้เข้าร่วมสัมมนา 125 คน

๐ ด้านที่ 2

การสร้างการรับรู้ด้านกฎหมายและเคารพสิทธิ

แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2563 - 2565) เป็นกรอบแนวทางการประสานความร่วมมือในการบริหารงานยุติธรรมให้เป็นไปอย่างสอดคล้องและมีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของสังคม กำหนดให้การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่สำคัญ โดยมีแนวทางการพัฒนาประกอบด้วย 1) เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านสิทธิ เสรีภาพ กฎหมาย กระบวนการยุติธรรม และการป้องกันตนเองมิให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม 2) ปลุกฝังจิตสำนึกและค่านิยมในการยอมรับ เคารพและปฏิบัติตามกฎหมายแก่ประชาชน ชุมชนและสังคม และ 3) ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชน มีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมทุกขั้นตอน

การสร้างการรับรู้ด้านกฎหมายและเคารพสิทธิเพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจกฎหมาย สามารถดูแลตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่อ รวมถึงไม่ไปรังแกผู้อื่น เป็นเป้าหมายสำคัญที่กระทรวงยุติธรรมมุ่งเน้นให้ประชาชนมีความเข้าใจ สามารถรักษาสีสิทธิของตนเอง และหากมีปัญหาข้อพิพาทหรือถูกบุคคลอื่นละเมิดสิทธิ สามารถขอรับความช่วยเหลือจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ โดยมีผลงานสำคัญเห็นผลเป็นรูปธรรมชัดเจน ดังนี้

ประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐที่ได้รับทราบส่งเสริมความรู้ความเข้าใจด้านสิทธิและเสรีภาพและสิทธิมนุษยชนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 98,848 คน

เสริมสร้างความรู้ด้านการบังคับคดี

การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และการลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่จังหวัดสงขลาและจังหวัดปัตตานี มีผู้เข้าร่วม **จำนวน 130 คน** และไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และให้คำปรึกษากฎหมาย ผู้เข้าร่วมรวม **จำนวน 962 คน**

เสริมสร้างความรู้กฎหมายด้านการบังคับคดีแพ่ง การบังคับคดีล้มละลาย การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และกฎหมายในชีวิตประจำวัน **จำนวน 4,701 คน** และเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมบังคับคดีทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค **จำนวน 220 คน**

สร้างสรรคความเข้าใจในการบังคับทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 มีผู้เข้าร่วม **จำนวน 386 คน**

สร้างความรู้ความเข้าใจและพัฒนาศักยภาพการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน สู่การปฏิบัติแก่ผู้ปฏิบัติงาน

จัดทำสื่อสร้างการรับรู้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์ (Infographic, Motion graphic, clip viral, Animation และรูปแบบสื่ออื่นๆ) **จำนวน 82 เรื่อง** รายการเสียง (Podcast) **จำนวน 12 เรื่อง** มียอดผู้เข้าถึงทุกช่องทาง **ไม่น้อยกว่า 35,400 ครั้ง**

สำหรับรายละเอียดผลการดำเนินงาน ด้านที่ 2 การสร้างการรับรู้ด้านกฎหมายและเคารพสิทธิ ที่สำคัญปรากฏดังนี้

1. การขับเคลื่อนมาตรการด้านการป้องกันอาชญากรรมตามมติคณะรัฐมนตรี

ดำเนินการขับเคลื่อนกรอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพตามมติคณะรัฐมนตรี 3 กิจกรรม ได้แก่

1) ดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์ และสร้างชุมชนต้นแบบด้านการป้องกันอาชญากรรมอย่างยั่งยืน 5 ชุมชน

2) การจัดกิจกรรมในสถานศึกษา : สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมให้เด็กและเยาวชนในโรงเรียน เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกรักคุณธรรมให้กับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนยุติธรรมอุปถัมภ์ไม่ให้เกิดเป็นเหยื่ออาชญากรรม และผู้กระทำความผิด

3) การเผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมาย โดยดำเนินการจัดทำเครื่องมือสำหรับการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเด็กและเยาวชนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนยุติธรรมอุปถัมภ์ ครู ผู้ปกครอง ประชาชนทั่วไปในรูปแบบที่เหมาะสม และสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

ส่งผลให้อาชญากรรมในพื้นที่ชุมชนต้นแบบลดลง และเด็กและเยาวชนในโรงเรียนเข้าร่วมโครงการฯ มีภูมิคุ้มกันภัยสังคมสามารถไม่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมและเป็นผู้กระทำความผิด

2. การขับเคลื่อนแนวทางการเผยแพร่กฎหมายและสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนและหน่วยงานของรัฐ ปี 5

สำนักงานกิจการยุติธรรม จัดทำสื่อสร้างการรับรู้กฎหมาย และกระบวนการยุติธรรมเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์ (Infographic, Motion graphic, clip viral, Animation และรูปแบบสื่ออื่น ๆ) ได้ดำเนินการจัดทำและเผยแพร่จำนวน 82 เรื่อง และผลิตรายการเสียงเผยแพร่ความรู้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม (Podcast) จำนวน 12 ตอน รวมทั้งสรุปข้อมูลกฎหมายในรายการเสียงเผยแพร่ความรู้กฎหมายฯ จำนวน 12 เรื่อง สำหรับจัดทำสื่ออินโฟกราฟิก และดำเนินการเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์ ได้แก่ คลังความรู้ (justicechannel.org), Youtube (Justice Channel.TV), Facebook Fanpage (สำนักงานกิจการยุติธรรม) เพื่อกระตุ้นการเข้าถึงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมแก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และประชาชนทั่วไป ให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมมากขึ้น จำนวนยอดผู้เข้าถึงผ่านช่องทางออนไลน์ทุกช่องทาง ไม่น้อยกว่า 35,400 ครั้ง ส่งผลให้ประชาชนสามารถเข้าถึงความรู้กฎหมาย กระบวนการยุติธรรม บริการงานยุติธรรม และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประเด็นสำคัญและสอดคล้องกับสถานการณ์หรือที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ผ่านสื่อในรูปแบบที่น่าสนใจ ภาษาที่เข้าใจง่าย สวยงาม และดึงดูดความสนใจได้เป็นอย่างดี

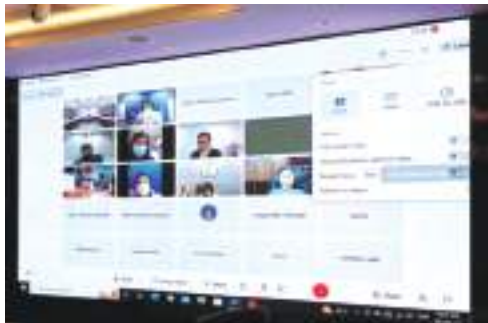

3. การขับเคลื่อนตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน

หน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคธุรกิจ และภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (United Nations on Guiding Principle on Business and Human Rights : UNGPs) และแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน รวมทั้งมีความตระหนักและเคารพสิทธิมนุษยชนเพิ่มมากขึ้น โดยไม่ดำเนินการใด ๆ ที่จะส่งผลกระทบเชิงลบต่อสิทธิมนุษยชนของประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ได้จัดทำร่างแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) ฉบับสมบูรณ์แล้วเสร็จจำนวน 1 ฉบับ และผลิตคู่มือการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้านสำหรับภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อเผยแพร่ไปยังภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั่วประเทศ

4. การขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สร้างความรู้ความเข้าใจและพัฒนาศักยภาพการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน สู่การปฏิบัติแก่ผู้ปฏิบัติงาน มีการติดตาม ทบทวน และประเมินผลการดำเนินงานแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2562 - 2565) และเตรียมการรองรับการขับเคลื่อน (ร่าง) แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570) โดยดำเนินการจัดประชุมอนุกรรมการติดตาม พิจารณา และคัดเลือกองค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อพิจารณาคัดเลือกและรับรององค์กรที่ได้รับรางวัลโครงการองค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน ประจำปี 2565 จากการดำเนินการดังกล่าว ส่งผลให้หน่วยงานจากทุกภาคส่วน ร่วมมือกันป้องกันและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาชน และช่วยลดปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในสังคมไทย เนื่องจากสิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องและเกี่ยวพันกับทุกหน่วยงาน เพียงต้องนำมิติด้านสิทธิมนุษยชนมาเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้ดียิ่งขึ้น และเมื่อวันพุธ

ที่ 7 กันยายน 2565 คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้มีมติเห็นชอบในหลักการ (ร่าง) แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570) อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการฯ ได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อให้แผนฯ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งในลำดับต่อไปสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จะได้มีหนังสือแจ้งมายังกระทรวงยุติธรรม เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ และนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

5. การส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชน สำหรับเจ้าหน้าที่รัฐ ทหาร ตำรวจ ฝ่ายปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา ท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชน รวมถึงกิจกรรมถอดแบบการขับเคลื่อนงานสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย และพัฒนา/ผลิตสื่อการเรียนรู้ด้านสิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชน การเผยแพร่ส่งเสริมความรู้ด้านสิทธิ เสรีภาพ สิทธิมนุษยชน ผ่านโซเชียลมีเดีย (สื่อออนไลน์) (Facebook Fan page คุณมี) โดยมีประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐที่ได้รับการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจด้านสิทธิและเสรีภาพและสิทธิมนุษยชนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 98,848 คน ส่งผลให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจในการเคารพสิทธิ ตระหนักและเห็นความสำคัญในเรื่องของสิทธิมนุษยชนในการปฏิบัติตนบนพื้นฐานของการเคารพหลักการสิทธิมนุษยชน คัดค้านการละเมิดสิทธิของผู้อื่น

6. การจัดงานสัมมนาองค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน

ดำเนินการจัดงานสัมมนา “เส้นทางสู่องค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชนประจำปี พ.ศ. 2565 ประเภทองค์กรภาครัฐ” และสัมมนาชักชวนความเข้าใจองค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชนประจำปี พ.ศ. 2565 ภาครัฐวิสาหกิจ องค์กรธุรกิจ วิสาหกิจเพื่อสังคม ภาคประชาสังคม และเจ้าหน้าที่สำนักงานยุติธรรมจังหวัด พร้อมทั้งจัดงานประกาศรางวัลองค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2565 ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ ซึ่งมีองค์กรที่สมัครเข้าร่วมโครงการองค์กรต้นแบบทั้งสิ้น 162 องค์กร และมีองค์กรที่ได้รับการคัดเลือกเป็นองค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน ประจำปี พ.ศ. 2565 รวม 75 รางวัล ดังต่อไปนี้

1) องค์กรภาครัฐ จำนวน 32 องค์กร แบ่งเป็น ส่วนราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า จำนวน 12 องค์กร ส่วนราชการระดับจังหวัด จำนวน 3 จังหวัด และส่วนราชการส่วนภูมิภาค จำนวน 17 องค์กร

2) องค์กรรัฐวิสาหกิจ องค์กรธุรกิจ องค์กรวิสาหกิจเพื่อสังคม และองค์กรภาคประชาสังคม จำนวน 43 องค์กร แบ่งเป็น องค์กรรัฐวิสาหกิจ จำนวน 8 องค์กร องค์กรธุรกิจ 29 องค์กร องค์กรวิสาหกิจเพื่อสังคม จำนวน 2 องค์กร และองค์กรภาคประชาสังคม 4 องค์กร

ส่งผลให้หน่วยงานต่าง ๆ เห็นความสำคัญของงานด้านสิทธิมนุษยชน และเป็นมาตรการเชิงบวก มีการร่วมมือกันป้องกัน คัดค้านสิทธิมนุษยชน ทำให้สถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนมีแนวโน้มลดลง

7. การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจกฎหมายด้านการบังคับคดีแพ่ง การบังคับคดีล้มละลาย การฟื้นฟู กิจการของลูกหนี้ และกฎหมายในชีวิตประจำวัน

กรมบังคับคดีได้ดำเนินการจัดกิจกรรมอบรมเสริมสร้างความรู้กฎหมายด้านการบังคับคดีแพ่ง การบังคับคดีล้มละลาย การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และกฎหมายในชีวิตประจำวัน พร้อมแนะนำการขายทอดตลาดด้วยรถ Mobile Truck ให้แก่เจ้าหน้าที่ ลูกหนี้ ผู้ซื้อทรัพย์สิน ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ผู้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมาย และประชาชนทั่วไป ในพื้นที่จังหวัด กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ อุบลราชธานี สงขลา และชลบุรี

(ระบบออนไลน์และออฟไลน์) มีผู้เข้าร่วมอบรมรวมจำนวน 4,701 คน และกิจกรรมอบรมให้ความรู้กฎหมาย ข้อมูลข่าวสารและกฎระเบียบ เจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมบังคับคดีทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 220 คน ส่งผลให้ เจ้าหน้าที่ลูกหนี้ ผู้ซื้อทรัพย์สิน ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ผู้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายและประชาชนทั่วไป มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายด้านการบังคับคดีมีโอกาสในการเข้าถึงความรู้กฎหมายด้านการบังคับคดีแพ่ง การบังคับคดีล้มละลาย การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และกฎหมายในชีวิตประจำวัน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และป้องกันสิทธิประโยชน์ของตนเองและผู้อื่นได้ และมีทัศนคติที่ดีต่อกรมบังคับคดี และเจ้าหน้าที่ของกรมบังคับคดีที่เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ข้อมูลข่าวสาร และสามารถนำไปปฏิบัติงานด้านการบริการประชาชน ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนได้อย่างถูกต้อง

8. การเสริมสร้างประสิทธิภาพด้านการบังคับคดีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และการลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ได้ดำเนินการเสริมสร้างประสิทธิภาพด้านการบังคับคดี การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และการลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนี้

1) กิจกรรมเสริมสร้างความรู้ในพื้นที่จังหวัดสงขลาและจังหวัดปัตตานี มีผู้เข้าร่วมจำนวน 130 คน

2) กิจกรรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและให้คำปรึกษาทาง

กฎหมาย ดำเนินการจัดในพื้นที่จังหวัดสงขลา ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส มีผู้เข้าร่วมรวมจำนวน 962 คน แบ่งเป็นผู้เข้าร่วมการให้คำปรึกษาทางกฎหมาย จำนวน 532 คน และผู้เข้าร่วมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท จำนวน 430 คน

3) กิจกรรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและให้คำปรึกษาทางกฎหมาย มีเรื่องเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยรวม 430 เรื่อง ทุนทรัพย์ 141,274,078.77 บาท ไกล่เกลี่ยสำเร็จ 414 เรื่อง ทุนทรัพย์ 137,577,175.87 บาท

4) กิจกรรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและให้คำปรึกษาทางกฎหมาย สามารถลดค่าใช้จ่ายของประชาชนได้จำนวน 5,162,315.28 บาท

ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความรู้ความเข้าใจ ในกระบวนการบังคับคดี และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างภูมิคุ้มกันในชีวิตประจำวันและในการประกอบอาชีพ สามารถช่วยให้ประชาชนเข้าถึงความเป็นธรรม ได้โดยง่าย ส่งเสริมความเชื่อมั่นในความยุติธรรมและความเสมอภาคเท่าเทียมกันในการเข้าสู่การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ชั้นบังคับคดี เจ้าหน้าที่รับชำระหนี้และลูกหนี้สามารถชำระหนี้ได้ ลดปัญหาหนี้ครัวเรือน ลดการถูกบังคับคดีหรือฟ้องล้มละลาย และประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อกรมบังคับคดี

9. การสร้างสรรค์ความเข้าใจในการบังคับทางปกครอง ตามพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562

กรมบังคับคดีจัดโครงการสร้างสรรค์ความเข้าใจในการบังคับทางปกครองตามพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 โดยการบรรยายให้ความรู้ พร้อมทั้งการฝึกปฏิบัติในหัวข้อต่าง ๆ และการศึกษาดูงาน ณ สถานที่จริง ดำเนินการแล้ว จำนวน 4 ครั้ง และโครงการสร้างสรรค์ความเข้าใจในการบังคับทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีผู้เข้าร่วมอบรมรวมจำนวน 386 คน ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐมีความรู้ ความเข้าใจ ในกระบวนการการยึดอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สินตลอดไปจนถึงการจัดทำบัญชีและการเงินที่เกี่ยวข้อง เกิดความเชี่ยวชาญในการยึดอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ได้เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ทั้งทางทฤษฎี และฝึกปฏิบัติ เกี่ยวกับการบังคับคดีทางปกครอง มีมาตรฐานเดียวกันในการปฏิบัติหน้าที่ และเกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ที่อยู่ในบังคับทางปกครอง

10. การส่งเสริมหลักนิติธรรมและยกระดับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ในประเทศไทยและภูมิภาค สอดคล้องตามมาตรฐานและบรรทัดฐานของสหประชาชาติ ว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย ได้ดำเนินงานเพื่อเป็นประโยชน์แก่ประชาชนหรือส่วนราชการผ่านกิจกรรม 3 รูปแบบได้แก่ (1) การพัฒนาองค์ความรู้ด้านงานวิจัยและฐานข้อมูล (Research) เพื่อสร้างความเข้มแข็งในเรื่ององค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการส่งเสริมหลักนิติธรรมและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางอาญาอย่างต่อเนื่อง และเป็นรากฐานในการภารกิจต่าง ๆ ขององค์กร (2) การผลักดันเชิงนโยบาย (Policy Advocacy) โดยการนำองค์ความรู้ที่มีเป็นเครื่องมือในการให้ความช่วยเหลือและคำปรึกษากับหน่วยงาน

ด้านนโยบายและปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งในประเทศและต่างประเทศ และ (3) การพัฒนาศักยภาพบุคลากร (Capacity Building) โดยการนำองค์ความรู้มาเผยแพร่สู่กลุ่มบุคลากรเป้าหมายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและกลุ่มบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมีเป้าประสงค์เพื่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางอาญา การป้องกันอาชญากรรม รวมถึงการส่งเสริมหลักนิติธรรมเพื่อสร้างมาตรฐานและบรรทัดฐานที่เป็นที่ยอมรับในระดับภูมิภาคและในระดับโลก ซึ่งถือเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของกระบวนการยุติธรรมไทยในระดับเวทีระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานที่สำคัญ มีดังนี้

1) ด้านการอนุมัติข้อกำหนดกรุงเทพฯ และมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องขัง ได้แก่

(1) โครงการ Hygiene Street Food สร้างโอกาส รุ่นที่ 3 สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทยร่วมกับกรมราชทัณฑ์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) ศูนย์การปริกษาการออกแบบและวิศวกรรมสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) และมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ร่วมดำเนินโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออบรมให้ความรู้ด้านการประกอบอาหารปลอดภัยและเริ่มต้นทำธุรกิจอาหารริมบาทวิถี รวมถึงสร้างโอกาสแก่ผู้พ้นโทษในการประกอบอาชีพสุจริตและยกระดับธุรกิจอาหารริมบาทวิถีภายในประเทศไทยให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

(2) การจัดนิทรรศการศิลปะเนื่องในโอกาสครบรอบ 11 ปี ข้อกำหนดกรุงเทพฯ ภายใต้หัวข้อนิทรรศการ “ความงามของโอกาส” ระหว่างวันที่ 21 - 26 ธันวาคม 2564 เพื่อสร้างความตระหนักรู้ในสังคมวงกว้างโดยมุ่งให้กิจกรรมดังกล่าวเป็นจุดเริ่มต้นความร่วมมือด้านการสื่อสารเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวในรูปแบบที่หลากหลายยิ่งขึ้นในอนาคต

(3) การลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ (MOU) ระหว่างสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทยและกรมราชทัณฑ์ เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2565 เพื่อการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสหประชาชาติ เพื่อยกระดับการบริหารจัดการเรือนจำในประเทศไทย

(4) การจัดฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมผู้สอน เกี่ยวกับข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง หรือ ข้อกำหนดแมนเดลา ให้แก่เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ระหว่างวันที่ 15 – 18 มีนาคม 2565 ณ กรมราชทัณฑ์ จังหวัดนนทบุรี โดยร่วมกับสำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime – UNODC)

(5) สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย และกรมราชทัณฑ์ ร่วมจัดกิจกรรมหลักสูตรฝึกอบรมว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสหประชาชาติสำหรับผู้บริหารงานราชทัณฑ์ในประเทศไทย ระหว่างวันที่ 5 – 9 กันยายน 2565 ณ กรมราชทัณฑ์ เพื่อส่งเสริมศักยภาพผู้บริหารงานราชทัณฑ์ในประเทศไทย ในการนำมาตรฐานสหประชาชาติที่เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและหลักการด้านสิทธิมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่

2) ด้านการส่งเสริมหลักนิติธรรมกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แก่

(1) การจัดโครงการประชุมผู้นำเยาวชนอาเซียนเพื่อการริเริ่มนโยบาย Young ASEAN Leaders Policy Initiative – YALPI สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทยร่วมกับคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในหัวข้ออาเซียนในยุคหลังวิกฤตโควิด 19 เมื่อวันที่ 22 มกราคม – 20 กุมภาพันธ์ 2565 โดยเน้นกลุ่มเยาวชนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อส่งเสริมให้เกิดแนวคิดเชิงนโยบายและโครงการในการแก้ไขปัญหาสังคม

(2) สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทยร่วมกับมูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก (ECPAT Foundation) สนับสนุนโครงการขยายผลและการประเมินประสิทธิผลของชุดเครื่องมือพัฒนาทักษะการรู้คิดสำหรับเด็กและวัยรุ่น (GRIs) และชุดสื่อการสอนทักษะชีวิตเกมออกไปข้างใน เพื่อขยายกลุ่มเครือข่ายผู้นำกระบวนการ (facilitators network)

(3) การจัดประชุมเวทีสาธารณะว่าด้วยหลักนิติธรรมและการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นเวทีให้ผู้กำหนดนโยบายและผู้บริหารระดับสูงจากหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งนักวิชาการและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้เข้าร่วมรับฟังการเสวนาและการอภิปรายเกี่ยวกับหลักนิติธรรมและการพัฒนาที่ยั่งยืนจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิของประเทศไทย และองค์กรระหว่างประเทศ

3) ด้านส่งเสริมการนำมาตรฐานระหว่างประเทศมาสู่การปฏิบัติ ได้แก่

(1) การจัดโครงการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านการอนุวัติมาตรฐานและบรรทัดฐานระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนากระบวนการยุติธรรม (iCPCJ) ระหว่างเดือนมกราคม - เดือนสิงหาคม 2565 เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้นำด้านความยุติธรรมในการคิดริเริ่ม ออกแบบ บริหารและดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อแก้ไขปัญหา และสร้างความเปลี่ยนแปลงให้กับกระบวนการยุติธรรมให้สอดคล้องกับบริบทความต้องการของประชาชน รวมถึงการสร้างเครือข่ายระหว่างบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมให้มีการทำงานร่วมกันแบบบูรณาการในการกำหนดนโยบาย แผนงาน และการขับเคลื่อนภารกิจที่จะนำไปสู่การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมอย่างสร้างสรรค์และนวัตกรรมใหม่ ๆ

(2) การจัดประชุมคณะที่ปรึกษา ครั้งที่ 2 (The 2nd Consultative Group Meeting - CGM) สำหรับการประชุมอาเซียนว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา ครั้งที่ 3 (The 3rd ASEAN Conference on Crime Prevention and Criminal Justice - ACCPCJ) เมื่อวันที่ 7 - 9 มีนาคม 2565 เพื่อยกระดับแนวทางการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญาในอาเซียนและเตรียมการประชุม ACCPCJ

(3) การจัดกิจกรรมการณรงค์เชิงนโยบาย เพื่อส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมเชิงमानฉันท์ในโรงเรียน ระหว่างเดือนมกราคม - กันยายน 2565 เพื่อสร้างความตระหนักและความเข้าใจถึงการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงमानฉันท์ไปใช้ในโรงเรียน โดยมีกลุ่มเป้าหมายนำร่องเป็นกลุ่มโรงเรียนที่มีความพร้อมในเชิงยุทธศาสตร์

4) ด้านการส่งเสริมความร่วมมือกับสำนักงานสหประชาชาติว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรม (UNODC) ในฐานะหน่วยงาน UN-PNI

โดยสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทยเข้าร่วมการประชุมในหัวข้อ “การยกระดับการสนับสนุนทางเทคนิคเพื่อลดการกระทำผิดซ้ำและส่งเสริมสังคมที่เปิดกว้าง” (Enhancing Technical Assistance to Reduce Reoffending and Promote an Inclusive Society) ระหว่างวันที่ 18 - 21 ตุลาคม 2565 ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ดีของกระบวนการยุติธรรมและความร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างสถาบันฯ และ PNI อื่น ๆ รวมถึงยังเป็นการสร้างเครือข่ายกับ PNI ทั่วโลกอีกด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในระดับนานาชาติต่อไป

๑ ด้านที่ 3

การอำนวยความสะดวกยุติธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญในเรื่องการอำนวยความสะดวกยุติธรรมและการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างต่อเนื่องและเสมอมา เห็นได้จากการกำหนดให้เรื่องดังกล่าวได้รับการบัญญัติในรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ รวมถึงนโยบายตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการกระบวนการยุติธรรม มีสาระสำคัญว่า รัฐพึงจัดระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมทุกด้านให้มีประสิทธิภาพเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ และให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่ายสูงเกินสมควร รวมถึงรัฐพึงให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่จำเป็นและเหมาะสมแก่ผู้ยากไร้หรือผู้ด้อยโอกาส ในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม รวมถึงตลอดถึงการจัดหาทนายความ และให้มีการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมที่ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้า และมีกลไกช่วยเหลือประชาชน ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้ รวมตลอดทั้งการสร้างกลไกเพื่อให้มีการบังคับการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและความไม่เป็นธรรมในสังคม ผลการดำเนินงานของกระทรวงยุติธรรมในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมที่สำคัญ ดังนี้

ช่วยเหลือประชาชนให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม
ผ่านกองทุนยุติธรรม **จำนวน 2,489 ราย**
เป็นเงิน **196.72 ล้านบาท**

ให้บริการข้อมูลและให้คำปรึกษา
ผ่านศูนย์บริการร่วมกระทรวงยุติธรรม
จำนวน 28,922 ราย

ตรวจสอบพันธกรรมพิสูจน์
ความสัมพันธ์ของบุคคล เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการพิสูจน์สถานะบุคคลให้เป็นบุคคลที่มีสถานะทางทะเบียนราษฎรหรือการมีสัญชาติไทยหรือการแก้ไขปัญหาสถานะทางทะเบียนราษฎร **รวมจำนวน 803 คน**

จัดตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท
จำนวน 1,189 แห่ง แบ่งเป็น
หน่วยงานของรัฐ **จำนวน 82 แห่ง**
และศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน **จำนวน 1,107 แห่ง**

ช่วยเหลือประชาชนด้านค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา
จำนวน 7,618 ราย
เป็นเงิน **400 ล้านบาท**

สร้างความเติบโตของระบบเศรษฐกิจไทยโดยช่องทางการผลักดันทรัพย์สินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ ได้รวม
จำนวน 226,306,802,463 บาท

สำหรับรายละเอียดผลการดำเนินงาน ด้านที่ 3 การอำนวยความสะดวกและลดความเหลื่อมล้ำที่สำคัญ ปรากฏดังนี้

1. การช่วยเหลือประชาชนด้านกองทุนยุติธรรม

เพื่อให้ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและลดความเหลื่อมล้ำให้สามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียม สะดวก และรวดเร็ว ตามวัตถุประสงค์ของกองทุนยุติธรรม ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี การขอลปล่อยตัวชั่วคราว ผู้ต้องหาหรือจำเลย การช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน และการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้ (1 ตุลาคม 2564 - 30 กันยายน 2565)

ภารกิจ	จำนวนคำขอ (ราย)	คำขอที่อนุมัติ (ราย)	อนุมัติวงเงินช่วยเหลือ (บาท)
(1) การช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี	3,178	1,803	33,323,811.41
(2) การขอลปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย	1,079	612	151,013,540.00
(3) การช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน	52	2	309,469.00
(4) การให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน	154	72	12,081,375.00
รวมทั้งสิ้น	4,463	2,489	196,728,195.41

ที่มา : สำนักงานกองทุนยุติธรรม (2565)

2. การให้บริการประชาชนของศูนย์บริการร่วมกระทรวงยุติธรรม

สถิติผู้ใช้บริการของศูนย์บริการร่วมกระทรวงยุติธรรม โดยการให้บริการข้อมูลและให้คำปรึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีจำนวนผู้ใช้บริการ 28,922 ราย เรื่องที่ขอรับบริการมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การขอรับความช่วยเหลือทางกฎหมายและให้คำปรึกษาทางกฎหมาย การให้ข้อมูลตามภารกิจของกระทรวงยุติธรรม และการขอรับค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลย ในคดีอาญา ทั้งนี้ ได้รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์จากประชาชน จำนวน 1,273 เรื่อง ดำเนินการแล้วเสร็จ 1,209 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 94.97

3. การปรับปรุงระบบสารสนเทศการช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

ดำเนินการปรับปรุงระบบสารสนเทศการช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ให้รองรับการทบทวนกระบวนการใหม่และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป สามารถลดขั้นตอนและภาระของประชาชนในการแสดงตนขอรับเงินเยียวยาผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา (สชง. 15/16) และนำรูปแบบการออกไปส่งจ่ายมาใช้แทน พร้อมทั้งหลักฐานทั้งหมดออกจากกระบบสารสนเทศการส่งไปรษณีย์ รวมถึงเพิ่มประสิทธิภาพการบริการและประมวลผลสถิติให้แก่ประชาชนที่ตกเป็นผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ได้รับสิทธิตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ส่งผลให้ประชาชนที่ตกเป็นผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาสามารถเข้าถึงความยุติธรรมได้อย่างสะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้สามารถช่วยเหลือประชาชนได้ตามมาตรฐานระยะเวลาที่ประกาศกำหนด ร้อยละ 97.61

การช่วยเหลือประชาชนด้านค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 มุ่งช่วยเหลือทางการเงินแก่ประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเกิดอาชญากรรมหรือความบกพร่องของกระบวนการยุติธรรม ประชาชนที่ตกเป็นผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ได้รับการช่วยเหลือครอบคลุมทุกจังหวัดทั่วประเทศภายใต้การกระจายอำนาจให้คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

ประเภทความช่วยเหลือ	คำขอที่ยื่น (ราย)	ผลการพิจารณาให้จ่าย (รวมอุทธรณ์) (ราย)	ผลการเบิกจ่าย (ราย)	จำนวนเงิน (บาท)
(1) ผู้เสียหาย	11,606	7,575	7,848	389,813,351.00
(2) จำเลย	340	43	46	10,186,649.00
รวม	11,946	7,618	7,894	400,000,000.00

ที่มา : กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ (2565)

4. การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของกระทรวงยุติธรรม

ดำเนินการจัดประชุมรายไตรมาส การจัดพิมพ์เอกสารสำหรับใช้ในการขับเคลื่อนงานแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 การให้บริการเยี่ยมญาติ (ผู้ต้องขัง) ทางไกลผ่านจอภาพด้วยระบบ VDO Conference การประเมินความเชื่อมั่นของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของกระทรวงยุติธรรมและแผนงานอำนวยความสะดวกยุติธรรมและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. 2565 และเสริมสร้างประสิทธิภาพงานบริการของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้ 6 แห่ง ส่งผลให้ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมมีแผนปฏิบัติการการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของกระทรวงยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และแผนปฏิบัติการการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามแผนงานอำนวยความสะดวกยุติธรรมและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นเครื่องมือและแนวทางในการดำเนินงานบูรณาการงานแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของกระทรวงยุติธรรม มีรายงานผลการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของกระทรวงยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ประชาชนในพื้นที่รับรู้กฎหมาย บทบาทภารกิจกระทรวงยุติธรรมและช่องทางติดต่อหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม และประชาชนในพื้นที่ห่างไกล จำนวน 546 คน ได้รับการเยี่ยมญาติ (ผู้ต้องขัง) ทางไกลผ่านจอภาพด้วยระบบ VDO Conference

5. การส่งเสริมการอำนวยความสะดวกยุติธรรมโดยศูนย์ยุติธรรมชุมชน

ดำเนินการส่งเสริมกิจกรรมศูนย์ยุติธรรมชุมชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ยุติธรรมชุมชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 106 ศูนย์ และจัดจ้างเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำศูนย์ยุติธรรมชุมชน จำนวน 99 อัตรา ส่งผลให้ เจ้าหน้าที่ศูนย์ยุติธรรมชุมชนมีความพร้อมในการปฏิบัติงาน โดยได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทและงานบริการของกระทรวงยุติธรรมที่เป็นปัจจุบัน และฝึกทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน เช่น ทักษะการพูดในพื้นที่สาธารณะ

การพูดสรุปความ การเขียนสรุปผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น โดยศูนย์ยุติธรรมชุมชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้สามารถให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเบื้องต้นและให้บริการประชาชน จำนวน 21,869 เรื่อง เช่น การให้คำแนะนำ

ให้คำปรึกษาการแก้ไขฟื้นฟูผู้ถูกคุมความประพฤติ เป็นต้น และกิจกรรมเดินเท้าเข้าพื้นที่ เพื่อสำรวจข้อมูลชุมชน และประชาสัมพันธ์งานบริการของกระทรวงยุติธรรม จำนวน 14,480 ครั้งเรือน ทำให้เจ้าหน้าที่ทราบถึงปัญหาของชุมชนและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนางานได้สอดคล้องกับบริบทชุมชน

6. ศูนย์นิติธรรมसानันท์ 3 จังหวัดชายแดนใต้

โดยสภาพนายความในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้จัดหาทนายอาสาให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ด้านคดี และจัดหาทนายความอาสาให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ (กรณีผู้ต้องสงสัยตามพระราชกำหนดการบริหารสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548) รวมถึงการเข้าสอบปากคำผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา การจัดทนายความให้คำปรึกษาทางกฎหมายประจำศูนย์นิติธรรมसानันท์ฯ ทั้ง 5 ศูนย์ และศาลจังหวัดในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อบรมเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน/ผู้นำท้องถิ่นแต่ละชุมชน ส่งผลให้ 1) ประชาชน จำนวน 1,970 คน ได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย ด้วยการมีทนายความอาสาเข้ารับฟังการสอบข้อเท็จจริงและสอบปากคำผู้ต้องหาในคดีอาญาตามที่ร้องขอ 2) ประชาชน จำนวน 7,590 คน ได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยมีทนายความอาสาให้คำปรึกษาทางกฎหมายในพื้นที่ 5 ศูนย์ฯ ณ ศาลจังหวัดปัตตานี ศาลจังหวัดยะลา ศาลจังหวัดนราธิวาส ศาลจังหวัดเบตง และศาลจังหวัดนาทวี และ 3) ประชาชน จำนวน 794 คน ได้รับความช่วยเหลือทางคดี ด้วยการจัดให้มีทนายความร่วมรับฟังการสอบสวน และแก้ต่างคดี

7. การพัฒนาระบบและเพิ่มศักยภาพการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทครอบครัวและมรดกตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

ดำเนินการจัดจ้างสตรีมุสลิมเพื่อปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเหลือการไกล่เกลี่ยฯ ประจำสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด 5 แห่ง ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส ยะลา สงขลา ปัตตานี และสตูล พัฒนาระบบและเพิ่มศักยภาพการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทครอบครัวและมรดกตามบทบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยอบรมผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยฯ จำนวน 150 คน จัดกิจกรรมสร้างการรับรู้การพัฒนาระบบการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทครอบครัวและมรดกตาม

บทบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 250 คน และจัดทำสื่อขับเคลื่อนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ครอบครัวและมรดกตามบทบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลให้สตรีมุสลิมในพื้นที่ จำนวน 5 คน ได้เข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมในการทำหน้าที่ผู้ช่วยผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยประจำสำนักงานคณะกรรมการอิสลาม โดยสามารถช่วยให้การไกล่เกลี่ยสำเร็จ 1,087 เรื่อง จาก 1,745 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 62.29

8. การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ดำเนินการจ้างบุคคลในพื้นที่เข้ามาเป็นผู้ประสานงานชุมชน เพื่อสนับสนุนภารกิจของกรมคุมประพฤติ ในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น การติดตามดูแล ช่วยเหลือและสงเคราะห์ ผู้กระทำความผิด หรือผู้ถูกคุมความประพฤติ หรือผู้เคยกระทำความผิดในคดีความมั่นคง ตามสภาพปัญหาและความต้องการ เป็นต้น ณ สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสงขลา สาขานาทวี จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส รวมทั้งสิ้นจำนวน 16 คน เป็นระยะเวลา 11 เดือน

9. การขับเคลื่อนศูนย์ยุติธรรมชุมชน

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ดำเนินการ ดังนี้

(1) การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานศูนย์ยุติธรรมชุมชน (ศยช.) โดยดำเนินการนิเทศแล้ว จำนวน 7,786 ศูนย์ มีกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชนที่เข้าร่วมการนิเทศ จำนวน 29,766 คน โดยวิธีการลงพื้นที่ จำนวน 1,709 ครั้ง จัดประชุมในสถานที่ จำนวน 161 ครั้ง และจัดประชุมออนไลน์ จำนวน 307 ครั้ง

(2) การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน ได้รับการจัดอบรมแล้ว จำนวน 7,786 ศูนย์ มีกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชนที่เข้าร่วม จำนวน 23,298 คน และกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชนผ่านเกณฑ์การทดสอบ (ร้อยละ 85) จำนวน 22,616 คน คิดเป็นร้อยละ 97.07

จากการดำเนินการดังกล่าว ส่งผลให้

- (1) ประชาชนสามารถเข้าถึงการอำนวยความสะดวกได้อย่างทั่วถึง รวดเร็ว ประหยัด และเป็นธรรม
- (2) การเติมพลังให้กับคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน นอกจากจะมีความรู้ ความเข้าใจแล้ว จะเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้เกิดความสำเร็จมากขึ้น
- (3) เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนามากขึ้นระหว่างศูนย์ยุติธรรมชุมชนและสำนักงานยุติธรรมจังหวัด เพราะจะทราบถึงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งได้กำลังใจจากผู้บริหารที่ได้รับฟังความเห็นซึ่งกันและกัน
- (4) เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างศูนย์ยุติธรรมชุมชนและสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

10. โครงการยุติธรรมเคลื่อนที่ของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

ดำเนินการตามแนวทางการเผยแพร่เพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ โดยได้กำหนดให้มีการพัฒนารูปแบบวิธีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ทางกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรมให้เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย สำหรับประชาชนในพื้นที่ห่างไกลที่ไม่สามารถเข้าถึงองค์ความรู้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ตลอดจนเข้ารับบริการจากหน่วยงานของกระทรวงยุติธรรมได้ยาก ซึ่งได้ดำเนินการเอง จำนวน 5,161 ครั้ง และร่วมกับหน่วยงานอื่น จำนวน 2,604 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมโครงการเป็นคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน จำนวน 38,932 คน และประชาชนทั่วไป จำนวน 879,270 คน ลักษณะงานบริการ ได้แก่ (1) การสร้างการรับรู้งานบริการของกระทรวงยุติธรรม และกฎหมาย จำนวน 2,015,037 คน

(2) การให้คำปรึกษากฎหมาย จำนวน 27,899 คน (3) การร้องเรียนร้องทุกข์ จำนวน 2,197 คน (4) การช่วยเหลือเยียววยผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา จำนวน 20,614 คน (5) การช่วยเหลือกองทุนยุติธรรม จำนวน 19,286 คน (6) การคุ้มครองพยาน จำนวน 4 คน (7) การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท จำนวน 36,383 คน (8) การจัดหาทนายความตามประมวลกฎหมายวิธีความอาญา มาตรา 134/1 จำนวน 61 คน (9) อื่น ๆ จำนวน 97,666 คน

ส่งผลให้ ประชาชนได้ทราบถึงบทบาท ภารกิจ และผลการดำเนินงานสำคัญด้านกระบวนการยุติธรรม ให้ประชาชนในพื้นที่จังหวัดรับทราบ รวมถึงช่องทางการเข้าถึงงานบริการของกระทรวงยุติธรรม และมีภาคีเครือข่ายในการบูรณาการการช่วยเหลือประชาชนเพิ่มขึ้น

11. การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562

การขับเคลื่อนงานไกล่เกลี่ยข้อพิพาทตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 มีผลดำเนินการ ดังนี้

(1) จัดตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท จำนวน 1,189 แห่ง แยกเป็นหน่วยงานของรัฐ จำนวน 82 แห่ง และศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน จำนวน 1,107 แห่ง

(2) จำนวนข้อพิพาททางแพ่งและข้อพิพาททางอาญาที่เข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยสามารถยุติได้ จำนวน 5,200 เรื่อง สามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายภาครัฐและค่าใช้จ่ายภาคประชาชน จำนวน 672.86 ล้านบาท (งบโครงการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562)

(3) จัดฝึกอบรมผู้ไกล่เกลี่ย โดยมีผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรอบรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทตามที่ กพยช. รับรองเพื่อขึ้นทะเบียนผู้ไกล่เกลี่ยตามกฎหมาย ผู้ทำหน้าที่การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท (ภาคประชาชน) จำนวน 396 คน ซึ่งมากกว่าแผนที่กำหนดที่ 100 คน

(4) จัดสรรงบประมาณส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน และสำนักงานยุติธรรมจังหวัดตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 จัดสรรจำนวน 3,014,715.00 บาท ผลการเบิกจ่ายตั้งแต่เดือนตุลาคม 2564 – เดือนกันยายน 2565 จำนวน 2,578,281.80 บาท

12. การเร่งรัดผลักดันทรัพย์สินเพื่อเสริมสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

กรมบังคับคดีมีภารกิจสำคัญในด้านการบังคับคดีแพ่งและการบังคับคดีล้มละลายตามคำสั่งศาล การรวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้ โดยดำเนินการยึดอายัด ทรัพย์สินของลูกหนี้ นำออกขายทอดตลาด เพื่อนำเงินมาแบ่งจ่ายคืนให้แก่เจ้าหนี้และผู้มีส่วนได้เสียในคดี รวมทั้งการส่งค่าธรรมเนียมเป็นรายได้แผ่นดิน

ซึ่งผลการผลักดันทรัพย์สินออกจากระบบการบังคับคดีมีปริมาณต่อปีจำนวนมากเข้าไปสู่ระบบเศรษฐกิจภาพรวมของประเทศไทย ทำให้ทรัพย์สินที่อยู่ในกระบวนการบังคับคดี ซึ่งเป็นสินทรัพย์ประเภท Non-Performing Asset (NPA) ได้ถูกนำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ส่งผลให้เกิดสภาพคล่องและสร้างความเติบโตของระบบเศรษฐกิจไทยโดยช่องทางการผลักดันทรัพย์สินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจโดยกรมบังคับคดีสามารถผลักดันทรัพย์สินได้รวมจำนวน 226,306,802,463 บาท ทั้งนี้ กรมบังคับคดีจัดมหกรรมขายทอดตลาดทรัพย์สินในพื้นที่ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคแล้ว จำนวน 102 ครั้ง มีคดีที่ประกาศขายทอดตลาดจำนวน 10,258 คดี คดีที่นำออกขายทอดตลาด จำนวน 5,493 รายการ ขายได้จำนวน 2,878 คดี 3,032 รายการ ราคาประเมินรวมจำนวน 4,458,426,757.23 บาท ราคาขายได้รวม จำนวน 4,285,268,350.75 บาท ราคาขายได้คิดเป็นร้อยละ 96.12 ของราคาประเมิน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

13. การตรวจสอบพันธกรรมแก่ราษฎรไร้สถานะและประสบปัญหาทางทะเบียนราษฎร

การตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมแก่ราษฎรไร้สถานะและประสบปัญหาสถานะทางทะเบียนราษฎร เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม โดยการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์แก่ผู้ประสบปัญหาทางทะเบียนราษฎรและบุคคลอ้างอิงซึ่งผ่านการพิจารณาจากหน่วยงานปกครองที่เกี่ยวข้องแล้ว พบว่า ขาดพยานหลักฐานประกอบการพิสูจน์สัญชาติหรือพิจารณาแก้ปัญหาลักษณะทางทะเบียนราษฎร ให้ได้รับการตรวจสอบสารพันธุกรรมพิสูจน์ความสัมพันธ์ทางสายโลหิตเพื่อเป็นพยานหลักฐานตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนผู้ประสบปัญหาทางทะเบียนราษฎรและบุคคลอ้างอิงโดยเฉพาะพื้นที่ชายขอบห่างไกล ทุกกัณดาร พื้นที่ที่มีปริมาณผู้ประสบปัญหาจำนวนมาก หรือกรณีที่มีภาวะฉุกเฉินต่อชีวิตไม่สามารถเข้ารับการตรวจได้ ให้ได้รับความช่วยเหลือในลักษณะการออกหน่วยบริการเคลื่อนที่ และเพื่อเป็นฐานข้อมูลสารพันธุกรรมของบุคคลอ้างอิงใช้เปรียบเทียบกับผู้ประสบปัญหารายใหม่ได้ในอนาคตอันเป็นการประหยัดงบประมาณของแผ่นดินสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ได้ดำเนินการตรวจสอบสารพันธุกรรมพิสูจน์ความสัมพันธ์ของบุคคลเพื่อเป็นหลักฐานประกอบการพิสูจน์สถานะบุคคลให้เป็นบุคคลที่มีสถานะทางทะเบียนราษฎรหรือการมีสัญชาติไทยหรือการแก้ไขปัญหาลักษณะทางทะเบียนราษฎร รวมจำนวน 803 คน ประกอบด้วยบุคคลผู้ประสบปัญหาจำนวน 458 คน บุคคลอ้างอิง 345 คน

14. การตรวจพิสูจน์สารเสพติดในเส้นผมผู้กระทำความผิดเพื่อสนับสนุนกระบวนการยุติธรรม

การตรวจพิสูจน์สารเสพติดในเส้นผมเป็นนวัตกรรมการตรวจสารเสพติดในร่างกายที่มีประสิทธิภาพสูงในการนำมาใช้ในการติดตามและเฝ้าระวังการกลับไปเสพซ้ำ ที่สามารถบ่งชี้จุดอ่อนของการตรวจในปัสสาวะที่มีการใช้กันอยู่ ซึ่งหากผู้เสพหยุดการใช้นิยามาระยะหนึ่งก่อนทำการตรวจจะทำให้ตรวจไม่พบ และการตรวจสารเสพติดในเส้นผมสามารถตรวจสอบประวัติการใช้นิยามและสารต่างๆ ย้อนหลังเป็นระยะเวลานานได้ โดยที่นิยามหรือสารเสพติดจะยังคงอยู่ในเส้นผมตามความยาวของเส้นผม ดังนั้นการตรวจสารเสพติดในเส้นผมเป็นการนำนวัตกรรมการตรวจสารเสพติดที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการเฝ้าระวังและป้องกันการกลับไปใช้นิยามเสพติดซ้ำของเยาวชน และเป็นการเสริมสร้างความมั่นใจให้ประชาชนและสังคมในกระบวนการคืนคนดี สู่สังคม ผลการดำเนินงานตรวจพิสูจน์เส้นผมเด็กและเยาวชน รวมจำนวน 1,637 ครั้ง

15. การบูรณาการความร่วมมือในการตรวจพิสูจน์คนนิรนาม

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ร่วมกับกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ปฏิบัติภารกิจร่วมกันโดยกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการจะดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติและแจ้งรายชื่อของผู้ขอรับการตรวจทางนิติวิทยาศาสตร์ว่าเป็นผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อน และมีความจำเป็นต้องตรวจทางนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์แก่บุคคลนั้นในการตรวจสอบยืนยันตัวตน การติดตามหาญาติ การพิสูจน์ทางสายโลหิตหรือการวางแผนให้การคุ้มครองและดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนได้ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ลงพื้นที่เพื่อจัดเก็บข้อมูลประวัติภาพ รูปพรรณสัณฐาน แผลเป็น ตาหนิรอยสัก ข้อมูลทางการแพทย์ ลักษณะพิเศษ สารพันธุกรรม และลายพิมพ์นิ้วมือของคนนิรนามจากสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งแล้ว จำนวน 263 คน สามารถพิสูจน์บุคคลได้ทั้งสิ้น 140 คน คิดเป็นร้อยละ 53.23

16. การพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านคนหายคนนิรนามและศพนิรนาม ของประเทศไทย

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ในฐานะผู้ช่วยเหลือขบวนการ ค.พ.ศ. ได้ดำเนินการจัดอบรม ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของ หน่วยงานที่มีภารกิจด้านคนหาย คนนิรนาม และศพนิรนาม ของประเทศให้ครอบคลุมเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ทราบแนวทางการปฏิบัติ ในการบันทึกข้อมูล ในแบบฟอร์ม กลางและระบบฐานข้อมูลกลางฯ ได้ถูกต้อง ซึ่งต้องมีความ ละเอียดและความรอบคอบต่อการปฏิบัติงาน และในปี พ.ศ. 2565 ได้ดำเนินการจัดโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนา ศักยภาพผู้ปฏิบัติงาน ด้านคนหาย คนนิรนาม และศพนิรนาม ของประเทศไทยแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จากหน่วยงานต่าง ๆ ในประเทศไทย โดยได้ดำเนินการไปแล้ว จำนวน 280 คน

17. การเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อการขยาย งานการข่าวในคดีอาชญากรรม และการให้บริการนิติวิทยาศาสตร์ สู่ประชาชนในจังหวัด ชายแดนภาคใต้

เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ สามารถยืนยันตัวบุคคล กลุ่มบุคคล เครือข่าย เพื่อเป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดี สามารถนำผลการตรวจพิสูจน์กำหนดเป็นหัวข้อ ข่าวสารสำคัญในการยืนยันตัวบุคคล กลุ่มบุคคล เครือข่าย ความเชื่อมโยงของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง และนำไปสู่การขยายผล การติดตามเครือข่าย อาชญากรรม และสนับสนุนงานข่าวได้อย่างรวดเร็ว และชัดเจน รวมถึงสามารถพัฒนาฐานข้อมูล ทางนิติวิทยาศาสตร์ และพิสูจน์ทราบตัวบุคคล เครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการก่อเหตุรุนแรง ได้อย่างต่อเนื่อง บุคลากรได้รับการพัฒนา องค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ที่สอดคล้อง กับการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ ประสิทธิภาพการทำงานเพิ่มขึ้น โดยได้มีรายงาน

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่สามารถใช้เป็นพยานหลักฐานในการสืบสวนสอบสวนหรือ การขยายผลติดตามเครือข่ายอาชญากรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ตัวชี้วัดงบประมาณ) จำนวน 1 เรื่อง และรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่สามารถใช้เป็นข้อมูลในการสืบสวนสอบสวน หรือการขยายผลติดตามเครือข่ายอาชญากรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 8 เรื่อง

๔ ด้านที่ 4

การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ

อาชญากรรมพิเศษ หมายถึง อาชญากรรมซึ่งมีลักษณะแตกต่างจากอาชญากรรมพื้นฐานเป็นอาชญากรรมที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องได้รับความสนใจเป็นกรณีพิเศษ โดยมีรายละเอียดและซับซ้อน จำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นกรณีพิเศษ ยุ่งยาก และมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ระบบเศรษฐกิจ การคลัง องค์กรอาชญากรรม (Organization Crime) อาชญากรรมข้ามชาติ (Transnational Crime) เช่น คดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ แสร้งลูกโซ่ หนี้นอกระบบ เป็นต้น ซึ่งคดีดังกล่าวจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นผู้ดำเนินการสืบสวนและสอบสวน เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดประเภทอาชญากรรมพิเศษเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความสำคัญและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง โดยกระทรวงยุติธรรมมีผลการดำเนินการป้องกัน ปราบปราม สืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ ที่สำคัญเห็นผลเป็นรูปธรรมชัดเจน ดังนี้

ดำเนินการคดีแล้วเสร็จตาม ระยะเวลาที่กำหนด 127 คดี

มูลค่าทรัพย์สินและผลประโยชน์ที่สามารถปกป้อง
เรียกคืนให้แก่รัฐ **จำนวน**
26,176,013,794.60 บาท

รวบรวมข้อมูลข่าวสารกรองในการ ดำเนินงานการข่าวเชิงรุก

ต่อเป้าหมายที่เป็นบุคคลและกลุ่ม
บุคคลในโครงสร้างหรือเครือข่าย
ของกลุ่มภัยความมั่นคงที่ส่งผล
กระทบต่อความมั่นคง
รวม 270 เรื่อง

สืบสวนและสอบสวน

เกี่ยวกับการค้ามนุษย์แล้ว
เสร็จ **รวม 43 เรื่อง**

สืบสวนคดีความมั่นคงจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ **จำนวน 7 เรื่อง**
และดำเนินคดีพิเศษ **จำนวน 1 คดี**

สรุปสำนวนการสืบสวนเพื่อดำเนินคดีกับ
ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกัน
และปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542
เสร็จตามกำหนดเวลา **จำนวน 9 เรื่อง**
จากเป้าหมายที่กำหนดไว้ **ไม่น้อยกว่า 8 เรื่อง**

สำหรับรายละเอียดผลการดำเนินงาน ด้านที่ 4 การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ ที่สำคัญปรากฏดังนี้

1. การปราบปรามอาชญากรรมพิเศษที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

เพื่อป้องกัน ปราบปราม สืบสวนและสอบสวนคดีความผิดทางอาญาที่ต้องดำเนินการสืบสวนสอบสวนโดยใช้วิธีการพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมุ่งเน้นการทำงานในการป้องกันปราบปรามคดีพิเศษกับทุกภาคส่วนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติและเร่งรัดพิจารณาคดีที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยรวม และคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ ปัจจุบันสามารถดำเนินการคดีแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด 127 คดี มูลค่าทรัพย์สินและผลประโยชน์ที่สามารถปกป้องเรียกคืนให้แก่รัฐ จำนวน 26,176,013,794.60 บาท

2. การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

ดำเนินการสร้างเครือข่ายพันธมิตรและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับองค์กร หน่วยงานต่างประเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการประสานงานในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ การลักลอบขนคนเข้าเมืองและอาชญากรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับทวิภาคีและ/หรือพหุภาคี ส่งผลให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับการปกป้องคุ้มครองตามกฎหมาย รวมทั้งมีเครือข่ายในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ทั้งในประเทศเพิ่มขึ้น ปัจจุบันได้ดำเนินการสืบสวนและสอบสวนเกี่ยวกับการค้ามนุษย์แล้วเสร็จ รวม 43 เรื่อง

3. การเพิ่มศักยภาพด้านการสืบสวนสอบสวนและป้องกันปราบปรามอาชญากรรมที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

3.1 การป้องกันและปราบปรามคดีฟอกเงินทางอาญาที่มีลักษณะเป็นคดีพิเศษ

การดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและ

ปราบปรามการฟอกเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุด ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และมีความมั่นใจว่ามีหน่วยบังคับกฎหมายที่มีความทันสมัย ก้าวทันต่อเทคโนโลยีที่พัฒนาในระดับสากล โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้มีการสรุปสำนวนการสืบสวนเสร็จตามกำหนดเวลาแล้ว จำนวน 9 เรื่อง จากเป้าหมายที่กำหนดไว้ไม่น้อยกว่า 8 เรื่อง

3.2 การพัฒนาฐานข้อมูลการข่าวเพื่อสนับสนุนการสืบสวนสอบสวนและป้องกันปราบปรามอาชญากรรมที่มีผลต่อความมั่นคง (โครงการหาชุดพิกัดและทิศทางโทรศัพท์ระยะใกล้)

มีอุปกรณ์เครื่องมือพิเศษที่ช่วยเพิ่มขีดความสามารถและประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวนปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ เช่น สำนวนการสืบสวนสอบสวนมีพยานหลักฐานที่มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้นและสามารถแสวงหาข้อมูลพยานหลักฐานเพื่อสนับสนุนกระบวนการยุติธรรม ซึ่งส่งผลให้สามารถค้นหาเป้าหมายบุคคล เช่น ผู้ต้องหา พยานบุคคล เป้าหมายบุคคลได้รวดเร็วยิ่งขึ้นมาก และเจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษมีความตื่นตัวต่อการแสวงหาเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการกิจกรรมสอบสวนคดีพิเศษ

3.3 การพัฒนาระบบบูรณาการฐานข้อมูลให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ดำเนินการจัดเตรียมอุปกรณ์เพื่อติดตั้งสำหรับการเชื่อมต่อเพื่อเข้าถึงฐานข้อมูลของกรมการกงสุล โดยได้ดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์และเดินสายสัญญาณเพื่อเชื่อมต่อกับระบบฐานข้อมูลกับกรมการกงสุลเรียบร้อยแล้ว และเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2565 ได้ทำสัญญาจ้างบริษัทโทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ในการเช่าใช้บริการวงจรสื่อสารสัญญาณ IP VPN กรมการกงสุลพร้อมติดตั้ง ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม - 30 กันยายน 2565 และกิจกรรมจัดเตรียมอุปกรณ์เพื่อติดตั้งสำหรับการเชื่อมต่อเพื่อเข้าถึงฐานข้อมูลของตำรวจสากล

4. การเพิ่มประสิทธิภาพงานข่าวกรองและบูรณาการฐานข้อมูลความมั่นคงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ปัจจุบันได้มีการรวบรวมข้อมูลข่าวกรองเพื่อนำมาสนับสนุนข้อมูลข่าวเชิงลึกให้แก่หน่วยงานในการดำเนินการข่าวเชิงรุกต่อเป้าหมายที่เป็นบุคคลและกลุ่มบุคคลในโครงสร้างหรือเครือข่ายของกลุ่มภัยความมั่นคงที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง รวม 270 เรื่อง ส่งผลให้กรมสอบสวนคดีพิเศษและหน่วยงานด้านความมั่นคงอื่น มีข้อมูลด้านความมั่นคงเชิงลึกของแกนนำระดับสั่งการโครงสร้างองค์กรลับ และข้อมูลเส้นทางการเงินให้แก่หน่วยงานความมั่นคง เพื่อดำเนินการข่าวเชิงรุกในการกำหนด/ขยายผลการดำเนินการต่อเป้าหมายที่เป็นบุคคลและกลุ่มบุคคลในโครงสร้างหรือเครือข่ายองค์กรนำของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงและกลุ่มภัยความมั่นคงอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง และได้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีด้านความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นไปตามมาตรฐานสากล โดยศูนย์ปฏิบัติการคดีพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ ได้ทำการสืบสวนคดีความมั่นคง จำนวน 7 เรื่อง และดำเนินคดีพิเศษ จำนวน 1 คดี

5. การขับเคลื่อนสถาบันพัฒนาการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ ระยะที่ 2

การใช้งานสถาบันการสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อดำเนินโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับการฝึกอบรมให้แก่บุคลากรสอบสวนคดีพิเศษและหน่วยงานภายนอกเพื่อบูรณาการความร่วมมือเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษและภารกิจอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการฝึกอบรมหลักสูตรสอบสวนคดีพิเศษเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพแก่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ให้กับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษชำนาญการและชำนาญการพิเศษ ในสังกัดกรมสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมได้รับความรู้ในเรื่องการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ สามารถนำความรู้และทักษะไปปรับใช้ในการปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษที่กฎหมายกำหนด โดยสามารถวางแผนบริหารคดีพิเศษ การสอบปากคำผู้กล่าวหา การยึดอายัดสิ่งของเป็นของกลาง ในคดี การดำเนินการกับผู้ต้องหา สรุปลำนวน/จัดทำรายงานการสอบสวนของพนักงานสอบสวนได้อย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกัน การเข้าศึกษาดูงานของอธิบดีอัยการ สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายอัยการ คณะบุคลากร และคณะอัยการผู้ช่วย รุ่นที่ 62 โดยมีการบรรยายสรุปเกี่ยวกับการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พร้อมทั้งการบรรยายหลักสูตรทางยุทธวิธี การเข้าตรวจค้น การจับกุมตัวผู้ต้องหา การต่อต้านการสะกดรอย และการเอาตัวรอดจากภัยที่อาจเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ และโครงการฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่คุ้มครองพยาน กระทรวงกลาโหม ซึ่งเป็นไปตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการปฏิบัติและการประสานงาน การให้ความคุ้มครองพยานในคดีอาญาระหว่างกระทรวงยุติธรรมกับกระทรวงกลาโหม เป็นต้น

6. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรกรมสอบสวนคดีพิเศษและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย

6.1 การสัมมนาและฝึกอบรม

บุคลากรของกรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับการพัฒนาศักยภาพที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติตามกฎหมายสามารถปฏิบัติงานโดยใช้องค์ความรู้และทักษะที่หลากหลายเพื่อแก้ไขปัญหาและโจทย์ที่มีความซับซ้อนร่วมกัน มีความรอบรู้สามารถตัดสินใจพร้อมรับปัญหา เพิ่มพูน สัมผัส ทักษะความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในด้านต่างๆ ที่มีความสำคัญต่อสมรรถนะหลัก เสริมสร้างความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Educability) และสร้างผู้นำให้มีทักษะสามารถปฏิบัติงานได้หลากหลาย โดยใช้หลักจริยธรรม และจรรยาบรรณ ด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและมีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับความเชื่อมั่นจากสาธารณชน โดยได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ได้แก่ การตรวจสอบเส้นทางการเงินในคดีพิเศษ ฝึกอบรมเทคนิคการใช้งบการเงินในการสืบสวนสอบสวนขั้นพื้นฐาน การปรับมโนทัศน์ในการครองตนตามหลักสุจริตธรรมให้กับผู้บริหารทุกระดับของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ส่งบุคลากรเข้ารับการพัฒนาศักยภาพกับหน่วยงานภายนอก และการติดตามผลความคืบหน้าและให้คำแนะนำผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่พี่เลี้ยงและน้องเลี้ยง ตามโครงการพัฒนาระบบพี่เลี้ยงและการสอนงาน

6.2 การบูรณาการความร่วมมือเครือข่ายด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมคดีพิเศษ

กิจกรรมเนื่องถือขยายผลชุมชนเครือข่ายประเทศไทย (บูรณาการศูนย์รับข้อมูลข่าวสารและเผยแพร่อาชญากรรมคดีพิเศษ DSI Station) ทั้งสิ้น 8 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมรวมทั้งสิ้น 307 คน ส่งผลให้กรมสอบสวนคดีพิเศษมีข้อมูลในการสนับสนุนการรวบรวมพยานหลักฐานในการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ สมาชิกเครือข่ายดีเอสไอมีศักยภาพในด้านการป้องกันและเฝ้าระวังอาชญากรรมในพื้นที่ มีการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายทุกภาคส่วน สามารถขยายฐานข้อมูลสมาชิกเครือข่ายดีเอสไอและรักษาเครือข่ายสร้างความสัมพันธ์ต่อเนื่องให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันอย่างยั่งยืน โดยมีช่องทางในการติดต่อสื่อสารและเผยแพร่ภารกิจระหว่างเครือข่ายกับกรมสอบสวนคดีพิเศษให้เป็นที่ประจักษ์ ยอมรับ ฟังพอใจ และเชื่อมั่นต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ และมีฐานข้อมูล รายงานข่าว และการเฝ้าระวังอาชญากรรมในพื้นที่และฐานข้อมูล รายงานความพึงพอใจของผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

๕ ด้านที่ 5

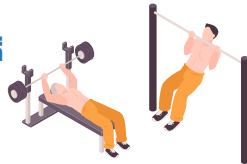
การส่งเสริมคนดีสู่สังคม

การส่งเสริมคนดีสู่สังคม จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ทางความคิด (Mindset) ในการลงโทษมาเป็นการแก้ไข ฟื้นฟู บำบัดพฤติกรรม โดยคำนึงถึงหลักมนุษยธรรมและเป็นไปตามหลักสากล เพื่อให้ผู้กระทำผิดสำนึกผิด ปรับเปลี่ยนวิถีคิด กลับใจ และพร้อมที่จะกลับมาดำรงชีวิตได้ตามปกติ เพื่อเป็นพลเมืองดีในสังคม ไม่กลับมากระทำความผิดซ้ำ ซึ่งเป็นการสร้างทุนมนุษย์และแรงงานที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับเศรษฐกิจของประเทศ กระทรวงยุติธรรมจึงได้ดำเนินการส่งเสริมคนดีสู่สังคม เพื่อพัฒนาระบบการควบคุมและปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับพฤติกรรมการกระทำผิด โดยมีผลงานสำคัญเห็นผลเป็นรูปธรรมชัดเจน ดังนี้

จัดการฝึกอบรมผู้ต้องขังในโครงการพระราชทาน
ในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
“โคกหนองนาแห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์”
รวมจำนวน 69,955 คน

ดำเนินการสงเคราะห์ผู้กระทำผิดด้านที่
อยู่อาศัย ภายใต้โครงการบ้านกึ่งวิถี
(Halfway House) **จำนวน 702 คน**

มีผู้เข้าใช้บริการศูนย์ประสานงาน
และช่วยเหลือผู้พ้นโทษ ให้มีงานทำ
(CARE) **จำนวน 80,868 คน**
และติดตามผลการประกอบอาชีพได้
32,950 คน

พัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง
ตามแนวทางสมเด็จพระญาณ
วชิโรดม (หลวงพ่อดาวรุ่ง สิริธโร) โดย
มีผู้ต้องขังที่ผ่านการอบรม
จำนวน 13,987 คน

เตรียมความพร้อมก่อนปล่อย
และติดตามสงเคราะห์เด็กและ
เยาวชนภายหลังปล่อย ภายใต้
โครงการเตรียมความพร้อมก่อน
ปล่อย **จำนวน 5,532 คน**

ดำเนินการติดอุปกรณ์
อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว
(Electronic Monitoring : EM)

ให้กับผู้กระทำผิด

จำนวน
19,333 ราย

สำหรับรายละเอียดผลการดำเนินงาน ด้านที่ 5 การส่งเสริมคนดีสู่สังคม ที่สำคัญ ปรากฏดังนี้

1. โครงการพระราชทานใบพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว “โคกหนองนาแห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์”

กรมราชทัณฑ์ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ในการพระราชทานโครงการ “โคกหนองนาแห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์” เพื่อใช้เป็นหลักสูตรในการอบรมให้กับผู้ที่ได้รับพระราชทานอภัยโทษ ซึ่งหลักสูตรมีระยะเวลาในการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ต่อเนื่อง รวม 14 วัน โดยน้อมนำสืบสานและต่อยอดหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร เป็นการประยุกต์ทฤษฎีใหม่แบบชาวบ้าน ปันโคก ขุดหนอง ทำนา สร้างต้นแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ขนาดเล็ก มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนพื้นฐานแนวความคิด ฝึกวินัย ลงมือปฏิบัติ แก้ปัญหาจริง เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถพึ่งพาตนเองได้เมื่อพ้นโทษออกไปภายนอกและช่วยเหลือผู้อื่นที่ได้รับความเดือดร้อน โดยนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางให้ผู้พ้นโทษสามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างมั่นคง และยั่งยืน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กรมราชทัณฑ์ ได้ดำเนินการจัดการฝึกอบรมโครงการพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว “โคกหนองนาแห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์” ดังนี้

- 1) เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีผู้ผ่านการอบรมฯ จำนวน 9,113 คน
- 2) เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ วันที่ 5 ธันวาคม 2564 มีผู้ผ่านการอบรมฯ จำนวน 28,316 คน
- 3) เนื่องในโอกาสสมทวงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 70 พรรษา 28 กรกฎาคม 2565 ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา 90 พรรษา 12 สิงหาคม 2565 ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง มีผู้ผ่านการอบรม จำนวน 17,145 คน
- 4) สำหรับกลุ่มผู้ต้องขังที่พักการลงโทษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีผู้ผ่านการอบรม จำนวน 15,381 คน

2. ศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ (Center for Assistance to Reintegration and Employment : CARE)

เพื่อเป็นศูนย์ประสานงานและช่วยเหลือผู้พ้นโทษให้มีความรู้ทักษะอาชีพ มีงานทำทั้งขณะต้องโทษในเรือนจำและนำความรู้จากการอบรมวิชาชีพไปประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ โดยประสานหน่วยงาน บริษัท ห้างร้าน หรือสถานประกอบการเข้ามาเสริมทักษะอาชีพที่จำเป็น รวมทั้งประสานงานช่วยเหลือผู้พ้นโทษด้านต่างๆ ตามนโยบายคืนคนดีสู่สังคม เพื่อให้ผู้พ้นโทษมีอาชีพ มีงานทำภายหลังพ้นโทษ สามารถช่วยเหลือตนเอง ไม่เป็นภาระแก่ครอบครัวและสังคม และไม่กลับมากระทำความผิดซ้ำ โดยมีผู้เข้าใช้บริการจำนวน 80,868 คน ได้รับบริการด้านการมีงานทำ จำนวน 848 คน แนะนำแหล่งงาน/ตำแหน่งงานว่าง จำนวน 40,759 คน ได้ทุนประกอบอาชีพ จำนวน 23 คน และสงเคราะห์ด้านต่าง ๆ จำนวน 39,238 คน และจากการติดตามผลประกอบอาชีพของผู้พ้นโทษที่เข้าใช้บริการศูนย์ CARE ผ่านระบบรายงานการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพผู้พ้นโทษ/ผู้ถูกคุมประพฤติ (CARE Support) ของกรมราชทัณฑ์ มีดังนี้

สถานะด้านการมีงานทำของผู้พ้นโทษ	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
1. มีงานทำ	27,332	83.0
2. อยู่ระหว่างการติดตาม	1,135	3.4
3. ไม่สามารถติดต่อได้	3,368	10.2
4. ว่างงาน	1,008	3.1
5. กระทำผิดซ้ำ	107	0.3
ผู้พ้นโทษได้รับการติดตาม รวม	32,950	100

3. การส่งเสริมผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์เพื่อออกจัดแสดงและจำหน่ายในงานต่าง ๆ

กรมราชทัณฑ์ได้ส่งเสริมและเพิ่มช่องทางการจำหน่าย เผยแพร่ผลิตภัณฑ์ออนไลน์ผ่าน E-marketplace ภายใต้ชื่อแบรนด์ “วันสุข” บนแพลตฟอร์ม เพจเฟซบุ๊ก ไลน์แอปพลิเคชัน และ www.thailandpostmart.com ยกย่องและพัฒนาสินค้าราชทัณฑ์ รวมทั้งส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์ผ่านกระบวนการฝึกอบรม เพื่อให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพให้แก่ผู้ต้องขัง ซึ่งทำให้ผู้ต้องขังมีรายได้จากการฝึกอบรม โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กรมราชทัณฑ์ ได้คัดเลือกสินค้าและ

ผลิตภัณฑ์จากเรือนจำ/ทัณฑสถาน
ที่โดดเด่น สวยงาม เพื่อจัดจำหน่าย
ให้แก่ประชาชนทั่วไป และมีการ
ประชาสัมพันธ์ ผ่านช่องทางต่าง ๆ
ทั้งการออกแสดงสินค้าและช่องทาง

โซเชียลมีเดีย เช่น Facebook (ผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ Prison Product Thailand) และ Line Application (ID: Ecommerce ราชทัณฑ์)
เป็นต้น ซึ่งการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากฝีมือผู้ต้องขัง มียอดขายซื้อผ่าน
ระบบออนไลน์ (เฉพาะกรณีผ่านศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์
กลาง ไม่รวมการสั่งซื้อและจำหน่ายผ่านเรือนจำ/ทัณฑสถานโดยตรง)
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน 2.512 ล้านบาท ทั้งนี้ ยอดจำหน่ายดังกล่าว
ยังไม่หักต้นทุนในการผลิต

4. การพัฒนาเรือนจำต้นแบบตามข้อกำหนดแมนเดลลา (Mandela Rules)

การดำเนินงานตามข้อกำหนดแมนเดลลา (Mandela Rules) เป็นการคุ้มครองให้สังคมปลอดภัยและ
ลดการกระทำผิดซ้ำ รวมทั้งสร้างขวัญกำลังใจให้ผู้ต้องขังปรับตัวเป็นคนดี เพื่อคืนคนดีสู่สังคม โดยการยกระดับ
และส่งเสริมมาตรฐานของเรือนจำในการพัฒนาเป็นเรือนจำต้นแบบ ตามข้อกำหนดแมนเดลลา (Mandela Rules)
ให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักสากล และพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้และศึกษาดูงานในการพัฒนาคุณภาพชีวิต
ผู้ต้องขัง โดยคำนึงถึงความต้องการขั้นพื้นฐาน การไม่เลือกปฏิบัติ การปฏิบัติด้วยความเคารพต่อศักดิ์ศรี และ
คุณค่าความเป็นมนุษย์ มีเรือนจำต้นแบบตามข้อกำหนดแมนเดลลา (Mandela Rules) จำนวน 4 แห่ง ได้แก่
เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร เรือนจำกลางสมุทรปราการ เรือนจำกลางเชียงราย และเรือนจำกลางสงขลา

5. เรือนจำต้นแบบตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) แบบเฉพาะเจาะจง ของกรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

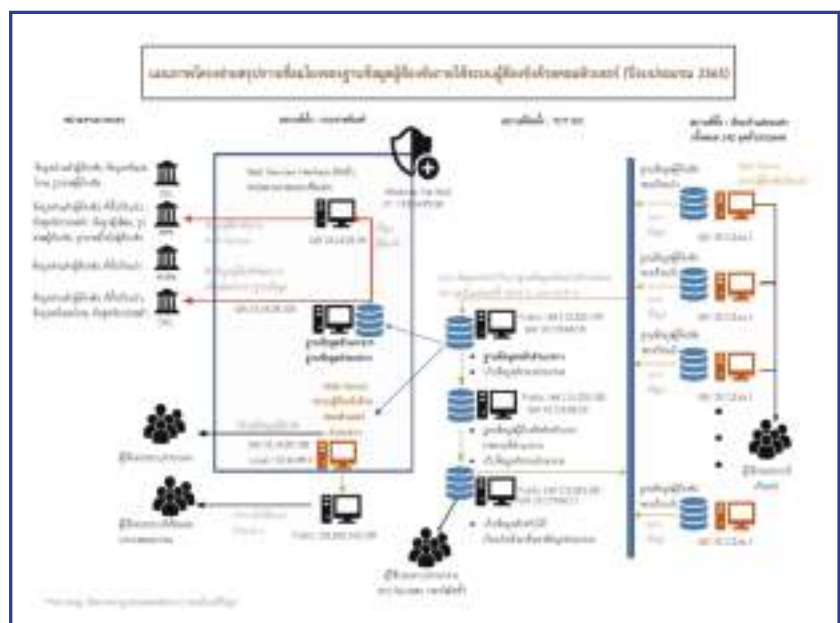
พัฒนาและยกระดับเรือนจำให้เป็นศูนย์ศึกษาเรียนรู้ให้กับหน่วยงานและประชาชนทั่วไป
ที่มีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับการจัดระบบควบคุมดูแล แก้ไขฟื้นฟู และการพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขังหญิง
ให้สอดคล้องตามมาตรฐานสากล โดยการยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำให้ได้รับการพัฒนา

ทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ซึ่งมีการขับเคลื่อนเรือนจำระดับอำเภอ จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ เรือนจำอำเภอเบตง เรือนจำอำเภอชัยบาดาล เรือนจำอำเภอนาหว้า เรือนจำอำเภอทองผาภูมิ เรือนจำอำเภอแม่สะเรียง เรือนจำอำเภอเทิง เรือนจำอำเภอภูเขียว และเรือนจำอำเภอกบินทร์บุรี เพื่อพัฒนาและยกระดับให้เป็นศูนย์ศึกษาดูงาน ในด้านการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงตามมาตรฐานสากล

6. การพัฒนาระบบข้อมูลผู้ต้องขังเพื่อเชื่อมโยงในหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - ปัจจุบัน กรมราชทัณฑ์มีบริการ web service ด้วยเทคโนโลยี Restfull API สำหรับการตรวจประวัติผู้ต้องขัง ให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ศาลยุติธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมคุมประพฤติ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กองปราบปราม และสำนักงานกิจการยุติธรรมเชื่อมต่อตรงกับ DXC (Thai Data Exchange Center) ระบบบริการฐานข้อมูลประชาชนและการบริการภาครัฐ (Linkage Center) ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการพัฒนาระบบเพิ่มเติม เช่น การดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และการบันทึกข้อมูลผู้ต้องขัง การพัฒนาระบบงานสำหรับบันทึกข้อมูลผลและรายงานตัวชี้วัดของงานจำแนกลักษณะผู้ต้องขังผู้ต้องขัง พร้อมทั้งพัฒนาระบบแรงงานรับจ้าง และระบบสำหรับเชื่อมโยงข้อมูลจากระบบหมอพร้อมของกระทรวงสาธารณสุข การพัฒนาระบบบันทึกข้อมูลสำหรับการจัดเก็บสถานะติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ด้วยวิธีการตรวจด้วย Antigen Test Kit (ATK) การบันทึกและเชื่อมโยงข้อมูลผู้ต้องขังกลุ่มที่มีประวัติ เช่น การหนีเรือนจำ ก่อจลาจล เป็นต้น และพัฒนาระบบส่งเสริมทักษะการทำงานในเรือนจำ เป็นต้น

7. การพัฒนาจิตใจเพื่อสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้ต้องขัง

กรมราชทัณฑ์ร่วมกับสถาบันพลังจิตตานุภาพจัดทำโครงการพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง ตามแนวทางสมเด็จพระญาณวชิโรดม (หลวงพ่อวิริยงค์ สิริวิริโร) กำหนดหลักสูตรศีลคศาสมาธิ เป็นการเฉพาะสำหรับผู้ต้องขังทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการปรับสภาพจิตใจผู้ต้องขังได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้ผู้ต้องขังตระหนักถึงความผิดพลาดในอดีตที่ผ่านมา และปรับปรุงตัวเองให้เข้าสู่กรอบของศาสนา สังคม เป็นบุคคลที่สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้ทั้งในขณะต้องโทษและเมื่อได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษ โดยมีผู้ต้องขังที่ผ่านการอบรม จำนวน 13,987 คน

8. การเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน เพื่อสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

เพื่อปรับเปลี่ยนความคิด พฤตินิสัยของผู้ต้องขังคดีความมั่นคงให้ลดแนวความคิดการใช้ความรุนแรงในพื้นที่ และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมและการแก้ไขพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่เรือนจำที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยผู้ต้องขังที่ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 400 คน และเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีศักยภาพในการควบคุมและแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขังจากทักษะด้านภาษา วัฒนธรรม และการพัฒนาของระบบฐานข้อมูลผู้ต้องขัง จำนวน 30 คน ส่งผลให้ผู้ต้องขังคดีความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ผ่านการฝึกอบรม มีแนวคิดลดการใช้ความรุนแรงไม่กลับมากระทำความผิดซ้ำ และเจ้าหน้าที่เรือนจำในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีศักยภาพในการควบคุมและแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขังสูงขึ้น

9. การอำนวยความสะดวกการยอมรับสิทธิเสรีภาพของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้

กรมราชทัณฑ์มีระบบเยี่ยมญาติทางไกลผ่านจอภาพในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้บริการประชาชนในพื้นที่อันเป็นการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อเจ้าหน้าที่รัฐ ทั้งนี้ประชาชนมีความพึงพอใจ และเรือนจำใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยสามารถดูแลผู้ต้องขังและบริการญาติผู้ต้องขังได้อย่างมีประสิทธิภาพ

10. การพัฒนาศักยภาพของเครื่อง่ายในการแก้ไขบำบัด การจัดการศึกษา ฝึกวิชาชีพ รับและติดตามช่วยเหลือเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย

กรรมการสงเคราะห์กว่า 3,000 คน เข้าร่วมกิจกรรมประกอบด้วย การเสวนาแลกเปลี่ยนมุมมองความคิดและความสำเร็จของเด็กและเยาวชน แนวทางในการปฏิบัติงานการวางแผนการปฏิบัติงานระหว่างสถานพินิจกับกรรมการสงเคราะห์ ตลอดจนนิทรรศการที่นำเสนอผลงานของกรรมการสงเคราะห์

และผลงานของกรมพินิจฯ ระดับเขต และการเสวนาในหัวข้อ “พินิจด้วยรัก พิทักษ์ด้วยใจ บอกเล่าเก้าสิบ กรรมการสงเคราะห์” โดยได้รับเกียรติจากกรรมการสงเคราะห์ดีเด่นระดับกรม ประจำปี 2563 เข้าร่วมการเสวนา ส่งผลให้มีกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการดูแลเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดและเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมในการสงเคราะห์ให้การดูแลสนับสนุนด้านการศึกษา การฝึกอาชีพ พัฒนาพฤตินิสัย เพื่อไม่ให้เด็กและเยาวชนหวนมากระทำผิดซ้ำ

11. การพัฒนาระบบการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชน

มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1) การพัฒนาองค์ความรู้การบำบัด แก้ไข ฟื้นฟูเด็กและเยาวชน โดยใช้เทคนิคการบำบัด Forensic Cognitive Behavioral Therapy (FCBT) เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่ตรงกับสภาพปัญหา และมีความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ ส่งผลให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีโปรแกรมที่ใช้ในการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่ตรงกับสภาพปัญหาและมีความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ ตามรูปแบบของ FCBT

2) เยาวชนอาสาพัฒนาสุขภาพ โดยมีเจ้าหน้าที่จากศูนย์ฝึกและอบรมฯ จำนวน 57 คน ได้รับการเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานตามโครงการเยาวชนอาสาพัฒนาสุขภาพ ในหัวข้อ พฤติกรรมสุขภาพตามสุขบัญญัติแห่งชาติ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านสุขภาพ การสื่อสารสุขภาพ การวิเคราะห์และการประเมินผลพฤติกรรมสุขภาพ รวมทั้ง รายละเอียดของหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุข (ยุวสม.) จำนวน 8 บทเรียน ได้แก่ การจัดกิจกรรมสุขภาพฯ การดูแลสุขภาพกายด้วยโภชนาการ การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ การจัดการอารมณ์ การฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน ทักษะชีวิตสำหรับวัยรุ่น สุขบัญญัติแห่งชาติ และการทำแผนกิจกรรมการเรียนรู้ - เยาวชนอาสาพัฒนาสุขภาพ โดยมีเด็กเยาวชนได้รับการพัฒนาตามหลักสูตรการพัฒนาเยาวชนอาสาพัฒนาสุขภาพ จำนวน 219 คน ส่งผลให้ เยาวชนอาสาพัฒนาสุขภาพมีความรู้ความเข้าใจเรื่องสุขบัญญัติ ด้านสุขภาพและทักษะด้านสังคมอย่างถูกต้องร้อยละ 80.33 และเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม มีความรู้ความเข้าใจเรื่องสุขบัญญัติ และสามารถบอกวิธีการดูแลสุขภาพตนเองเบื้องต้นได้อย่างถูกต้องร้อยละ 80.42

3) การส่งเสริมการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ เด็กและเยาวชนได้รับการฝึกฝนและพัฒนาทักษะทางอาชีพจนเกิดความชำนาญในการประกอบอาชีพ สามารถนำความรู้และทักษะทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไปต่อยอดประกอบอาชีพทั้งการจ้างงานและการประกอบอาชีพอิสระได้ โดยมีเด็กและเยาวชนเข้าร่วมโครงการ จำนวน 312 คน

4) การเพิ่มประสิทธิภาพการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูทางจิตวิทยาที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพจิตและมีความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ โดยพัฒนาองค์ความรู้ในการดูแล แก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนจิตเวช จัดประชุมที่ปรึกษาและคณะทำงานเพื่อวางแผนพัฒนาองค์ความรู้เจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ จัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มองค์ความรู้ด้านการดูแล แก้ไข บำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนจิตเวช จัดทำสื่อเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ประชุมเชิงปฏิบัติการการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาด้านความคิด พฤติกรรม อารมณ์ โดยใช้เทคนิค Forensic FCBT ประชุมเชิงปฏิบัติการทบทวนองค์ความรู้ในการปฏิบัติงานและจัดทำแนวทางการปฏิบัติของนักจิตวิทยาที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้ควบคุมดูแล ส่งผลให้ (1) บุคลากรในศูนย์ฝึกเฉพาะทางด้านจิตเวช มีความรู้ความเข้าใจในการดูแลเด็กและเยาวชนจิตเวช (2) นักจิตวิทยา

ในสังกัดกรมพินิจฯ ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ในการบำบัดความคิดและพฤติกรรม ด้วยเทคนิค Forensic CBT และมีแนวทางการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน (3) ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชน รวมถึงบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องสามารถดูแลเด็กและเยาวชนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม (4) เด็กและเยาวชนในสถานควบคุมได้รับการบำบัด แก่ไข ฟันฟูที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพจิตและมิติความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ และสามารถพัฒนาตนเอง ลดพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ ลงได้

5) การบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ (IRC) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จำนวน 20 แห่ง จัดการฝึกอบรมในรูปแบบออนไลน์ โดยมีนักสังคมสงเคราะห์เข้าร่วมการบรรยาย ส่วนทฤษฎี จำนวน 200 คน และเข้ารับการฝึกอบรมทั้งส่วนทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ จำนวน 69 คน พร้อมทั้งจัดทำสื่อวีดิทัศน์ในหัวข้อ “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดและปัจจัยปกป้องและการเสริมคุณภาพชีวิตที่ดี” ส่งผลให้ เด็กและเยาวชนได้รับการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเฉพาะรายที่ตอบสนองต่อสภาพปัญหาและความต้องการ อันจะช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการกระทำผิดซ้ำ และนักสังคมสงเคราะห์สามารถดำเนินงานในรูปแบบการปฏิบัติงานตามระบบบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อไปในทิศทางเดียวกันตามแนวทางที่กรมกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ

12. การพัฒนาการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาพฤติกรรมเด็กและเยาวชน โดยการจัดการศึกษา การพัฒนา กาย/จิต และการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับกิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยที่เหมาะสมกับสภาพปัญหา ความต้องการ และสามารถปรับตัว ปรับจิตใจ พร้อมทั้งจะกลับคืนสู่ครอบครัวและดำเนินชีวิตภายหลังปล่อย ได้อย่างปกติสุข มีเครือข่ายในการติดตาม สงเคราะห์ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย และให้นักสังคมสงเคราะห์ได้พัฒนาศักยภาพในการดำเนินงานด้านการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและติดตาม สงเคราะห์ภายหลังปล่อย โดยเด็กและเยาวชนได้เข้าร่วมโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย จำนวน 5,532 คน แบ่งเป็นเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จำนวน 2,411 คน และสถานพินิจและคุ้มครอง เด็กและเยาวชน จำนวน 3,121 คน ซึ่งมีการจัดทำแนวทางเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย จำนวน 2,392 คน และจัดทำแผนการในอนาคต จำนวน 2,011 คน และพัฒนานักสังคมสงเคราะห์ให้ได้รับความรู้และมีทักษะ ในการจัดทำแนวทางความพร้อมก่อนปล่อยและการติดตามภายหลังปล่อย จำนวน 211 คน

13. การสร้างโอกาสทางการศึกษาเพื่อพัฒนากิจกรรมสำหรับเด็กและเยาวชน ในกระบวนการยุติธรรม

ดำเนินการ 3 โครงการย่อย ได้แก่ 1) โครงการพัฒนาและยกระดับกลุ่มเยาวชนเกษตรกร โดยส่งเสริม การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนโดยใช้กระบวนการ “กลุ่มเยาวชนเกษตรกร” ในการพัฒนาภาวะผู้นำ การอยู่ร่วมกันในสังคม การบริหารจัดการ และการพัฒนาอาชีพ เพื่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม 2) โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ได้แก่ (1) การอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “รู้เท่าทันสื่อสารสนเทศ และดิจิทัล (Media, Information and Digital Literacy)” เมื่อวันที่ 12 - 13 มกราคม พ.ศ. 2565 รูปแบบออนไลน์ผ่านระบบ Zoom meeting (2) การอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การสร้างสรรค์คอนเทนต์ดิจิทัล (Digital Content Creation Curriculum)” เมื่อวันที่ 14 - 15 กุมภาพันธ์ 2565 และวันที่ 21 - 22

กุมภาพันธ์ 2565 รูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom meeting 3) โครงการแข่งขันทักษะเด็กและเยาวชน ดำเนินการจัดกิจกรรมแข่งขันทักษะเด็กและเยาวชน ประจำปี พ.ศ. 2565 เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2565 ณ อาคารสยามสเคป แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยกิจกรรม ได้แก่ ออกแบบแผนธุรกิจ ร้านเครื่องดื่ม การขายออนไลน์ และนวัตกรรมเพื่อสังคม ส่งผลให้ เด็กและเยาวชนได้รับการเรียนรู้และพัฒนาทักษะที่เหมาะสม สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้/พัฒนาไปใช้ภายหลังจากปล่อยตัวได้ โดยไม่สร้างภาระให้กับสังคม

14. การเยี่ยมเด็กและเยาวชนทางไกลผ่านระบบออนไลน์

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศดำเนินการพัฒนาระบบญาติเยี่ยมทางไกล ซึ่งสามารถลดขั้นตอนและระยะเวลาในการขอเยี่ยมเด็กและเยาวชน จากฐานข้อมูลเด็กและเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ จำนวน 7,353 คน แบ่งเป็นเยาวชนชาย จำนวน 6,724 คน และเยาวชนหญิง จำนวน 629 คน ส่งผลให้ 1) ประชาชนผู้ด้อยโอกาส ได้รับการด้านโทรคมนาคมอย่างทั่วถึง โดยอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน ผู้ปกครองเด็กและเยาวชน ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางเยี่ยมบุตรหลาน 2) เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกันในครอบครัว ช่วยให้เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความดูแลของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้ใกล้ชิดกับครอบครัวมากยิ่งขึ้น 3) สนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรสื่อสาร การวิจัยและพัฒนาด้านกิจการโทรคมนาคม รวมทั้งเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ด้อยโอกาส ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2533

15. การจ้างงานผู้กระทำผิดและผู้พ้นโทษในโครงการคืนคนดีสู่สังคม

จัดทำโครงการคืนคนดีสู่สังคม เพื่อช่วยเหลือผู้กระทำผิดและผู้พ้นโทษให้มีโอกาสเข้าถึงแหล่งงาน มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และปรับตัวเข้าสู่สังคมในช่วงระยะแรกของการพ้นโทษ ให้ผู้กระทำผิดและผู้พ้นโทษสามารถกลับคืนสู่สังคม และดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข ไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ รวมถึงกระตุ้นให้สังคมได้ปรับเปลี่ยนทัศนคติ ภาพลักษณ์ และความรังเกียจที่มีต่อผู้กระทำผิดและผู้พ้นโทษรวมทั้งมีการยอมรับและเปิดโอกาสให้ผู้พ้นโทษกลับเข้าสู่สังคมปกติได้มากขึ้น ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ (1) ผู้ถูกคุมความประพฤติ (2) ผู้พ้นคุมความประพฤติ ผู้ผ่านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี นับแต่วันพ้นคุมความประพฤติ หรือผ่านการฟื้นฟูฯ (3) ผู้พ้นโทษจำคุก ระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี นับแต่วันพ้นโทษ (4) เด็กและเยาวชนเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัว 3 เดือน (5) เด็กและเยาวชนที่ได้รับสิทธิพักการฝึกอบรม (6) เด็กและเยาวชนที่พ้นจากการฝึกและอบรมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี นับแต่พ้นจากการฝึกและอบรม โดยปัจจุบันสามารถดำเนินการจ้างงานผู้กระทำผิดได้จำนวน 349 คน

16. การอบรมวิชาชีพ (ตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน)

เพื่อพัฒนาผู้กระทำผิด ผู้พ้นโทษ และผู้ได้รับการจ้างงานในโครงการคืนคนดีสู่สังคมให้มีฝีมือ ความรู้ความสามารถ ในการประกอบอาชีพอิสระ ให้ผู้กระทำผิด ผู้พ้นโทษ และผู้ได้รับการจ้างงานในโครงการคืนคนดีสู่สังคมสามารถมีรายได้โดยอาจเป็นรายได้หลักหรือรายได้เสริมเมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรม และประสานความร่วมมือและส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานภายนอกให้เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้กระทำผิด ผู้พ้นโทษ และผู้ได้รับการจ้างงานในโครงการคืนคนดีสู่สังคม โดยดำเนินการอบรมวิชาชีพตามมาตรฐานฝีมือ

แรงงาน จำนวน 780 คน จากเป้าหมาย 225 คน คิดเป็นร้อยละ 346.66 ทั้งนี้ กรมคุมประพฤติได้ดำเนินการจัดประกวดการทำอาหาร Street Food สร้างอาชีพ ในระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ เพื่อสนับสนุนให้ผู้ที่อยู่ในความดูแลของกรมคุมประพฤติได้มีอาชีพ สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัว โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวนทั้งสิ้น 1,254 คน และได้มีการจัดทำเว็บไซต์จำหน่ายอาหารของกรมคุมประพฤติ เพื่อให้ผู้ที่อยู่ในความดูแลของกรมคุมประพฤติใช้เป็นพื้นที่ในการจำหน่ายอาหารออนไลน์

17. การพัฒนาการบริหารจัดการและดูแลผู้รับบริการบ้านกึ่งวิถี

บ้านกึ่งวิถี (Halfway House) เป็นรูปแบบผสมของการช่วยเหลือสงเคราะห์และการแก้ไขฟื้นฟู ที่จัดไว้สำหรับผู้กระทำผิดเพื่อการฝึกอาชีพ การศึกษาต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นที่พักอาศัยชั่วคราวสำหรับผู้พ้นโทษแล้วยังไม่สามารถกลับไปอยู่ในครอบครัวได้ เนื่องจากสภาพแวดล้อมอาจเอื้ออำนวยต่อการกระทำผิดซ้ำ หรือบางกรณีไม่มีครอบครัวที่จะรองรับ โดยแนวคิดนี้เป็นการเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผู้กระทำผิดกลับคืนสู่สังคม ทั้งนี้ ปัจจุบันกรมคุมประพฤติ มีบ้านกึ่งวิถี จำนวน 138 แห่ง ใน 77 จังหวัดทั่วประเทศ รวมกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกาศเป็นสถานที่เพื่อให้การสงเคราะห์แล้ว จำนวน 70 แห่ง ยังไม่ได้ประกาศรับรองอีก 68 แห่ง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ดำเนินการสงเคราะห์ผู้กระทำผิดด้านที่อยู่อาศัย จำนวน 702 คน ดำเนินการสงเคราะห์ในด้านค่าอาหาร และจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เข้ารับการสงเคราะห์ในบ้าน กึ่งวิถี เช่น อบรมธรรมะ ฝึกอาชีพระยะสั้นร่วมกับสำนักงานแรงงาน ให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ร่วมกับชุมชน และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้เกิดทักษะในการดำเนินชีวิต เป็นต้น ตลอดจนการขับเคลื่อนการดำเนินงานบ้านกึ่งวิถีหรือสถานที่เพื่อให้การสงเคราะห์

18. การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้เข้ารับบริการในบ้านกึ่งวิถี

ผู้กระทำผิดที่เข้ารับบริการในบ้านกึ่งวิถี หรือสถานที่เพื่อให้การสงเคราะห์ เกิดแรงจูงใจในการมีงานทำ ได้รับการฝึกทักษะอาชีพตามความจำเป็น และความต้องการ มีความพร้อมที่จะออกไปใช้ชีวิตในสังคม มีอาชีพ มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว โดยสำนักงานคุมประพฤติจัดโครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้เข้ารับบริการในบ้านกึ่งวิถีหรือสถานที่เพื่อให้การสงเคราะห์ ระหว่างเดือน เมษายน – มิถุนายน 2565 จำนวน 20 แห่ง ได้แก่ สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดนนทบุรี นครนายก นครราชสีมา สาขาสิคิ้ว ศรีสะเกษ ศรีสะเกษ สาขากันทรลักษณ์ บุรีรัมย์ สาขานางรอง อุดรธานี มหาสารคาม มหาสารคาม สาขาพยัคฆภูมิพิสัย สกลนคร มุกดาหาร บึงกาฬ กาฬสินธุ์ พะเยา เชียงราย สาขาเทิง นครปฐม ชุมพร สาขาหลังสวน สงขลา สาขานาทวี สตูล และนราธิวาส โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวนทั้งสิ้น 1,065 คน

19. การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้ เพื่อเป็นมาตรการทางเลือกแทนการจำคุก

กรมคุมประพฤตินำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้เป็นมาตรการทางเลือกแทนการจำคุก เพื่อการป้องกันผู้กระทำผิดทั้งขาเข้าและขาออกจากเรือนจำ โดยระยะเริ่มต้นโครงการฯ มีการนำอุปกรณ์ EM มาใช้กับกลุ่มเป้าหมายจำนวน 4 กลุ่ม ประกอบด้วย ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษ ผู้ที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก และผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์โดยภายหลังพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 ยกเลิกไป ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

จึงไม่มีการติดต่ออุปกรณ์ EM กับกลุ่มผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ ซึ่งการบริหารจัดการอุปกรณ์ EM และระบบทั้งหมดนั้น กรมคุมประพฤติดำเนินการภายใต้ “ศูนย์ควบคุมอิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (ศูนย์ EMCC)” เพื่อบริหารจัดการอุปกรณ์ EM ระบบการควบคุมติดตาม ระบบข้อมูล และการปฏิบัติตามเงื่อนไขการคุมความประพฤติ และเงื่อนไขในการติดต่ออุปกรณ์ EM โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ดำเนินการติด EM ให้กับผู้กระทำผิดไปแล้วทั้งสิ้น จำนวน 19,333 คน ทั้งนี้ ผู้กระทำผิดที่ติดอุปกรณ์ EM จะได้รับโอกาสและสามารถใช้ชีวิตในสังคม ประกอบอาชีพเลี้ยงดูตนเอง ครอบครัว และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศได้ภายใต้การสร้างความมั่นใจให้กับสังคมว่า กลุ่มบุคคลเหล่านี้ได้รับการแก้ไขฟื้นฟู และอยู่ในการติดตาม ควบคุมด้วยอุปกรณ์ EM ซึ่งเป็นเครื่องมือที่จะสนับสนุนการติดตามเฝ้าระวังพฤติกรรมของผู้กระทำผิดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไข เนื่องจากสามารถตรวจสอบและควบคุมพฤติกรรมได้ตลอด 24 ชั่วโมง ผ่านกระบวนการควบคุมและสอดส่องของพนักงานคุมประพฤติ ร่วมกับ ภาครัฐเครือข่ายในชุมชน

20. การอบรมพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครคุมประพฤติเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน (16 มีนาคม วัน อ.ส.ค.)

การจัดโครงการอบรมพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครคุมประพฤติเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน (16 มีนาคม วัน อ.ส.ค.) เป็นการจัดภายใต้มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ซึ่งมีอาสาสมัครคุมประพฤติเข้าร่วมโครงการ จำนวน 130 คน ทำให้ไม่เป็นไปตามเป้าหมายตามแผนงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2565 ยังคงอบรมเพิ่มเติม จำนวน 170 คน กองบริหารและส่งเสริมเครือข่ายคุมประพฤติจำเป็นต้องจัดอบรมอาสาสมัครคุมประพฤติให้ครบตามเป้าหมายที่กำหนด จึงขอใช้งบประมาณคงเหลือจากโครงการอบรมพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครคุมประพฤติเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน (16 มีนาคม วัน อ.ส.ค.) และโครงการเชิดชูเกียรติอาสาสมัครคุมประพฤติ (วันอาสาสมัครคุมประพฤติ) เพื่อใช้ในการจัดโครงการอบรมพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครคุมประพฤติเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชนในรูปแบบออนไลน์ ซึ่งจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และจัดอบรมผ่านระบบออนไลน์ เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2565 ผ่านระบบออนไลน์ทั่วประเทศ มีผู้อาสาสมัครคุมประพฤติเข้าร่วม จำนวน 1,217 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,347 คน

๑ ด้านที่ 6

การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

รัฐบาลให้ความสำคัญกับปัญหายาเสพติด ภายใต้นโยบายหลักด้านการสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยและความสงบสุขของประเทศ กำหนดให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นนโยบายเร่งด่วน โดยดำเนินการตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ให้บังเกิดผลอย่างชัดเจน และให้เป็นไปตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง ที่จะลดปัญหายาเสพติดให้ได้ผลอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อสร้างความมั่นคง ความปลอดภัยและความสงบสุขของประเทศ การดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดภายใต้นโยบายของนายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ให้ความสำคัญกับการแสวงหาความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งในภูมิภาคและนอกภูมิภาค ที่มุ่งเน้นการตัดวงจรการค้าเครือข่ายรายสำคัญ ตัดเส้นทางการเงิน ด้วยการขยายผลยึดทรัพย์สินเครือข่ายการค้ายาเสพติด และการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่กลุ่มเยาวชนอย่างทั่วถึง รวมทั้งการพัฒนากฎหมายให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยมีผลงานสำคัญเห็นผลเป็นรูปธรรมชัดเจน ดังนี้

ยึดและอายัดทรัพย์สินคดียาเสพติด

มูลค่าทรัพย์สิน **11,003.02 ล้านบาท**

ดำเนินการเรื่องร้องเรียนและแจ้งเบาะแสยาเสพติด (สายด่วน 1386)

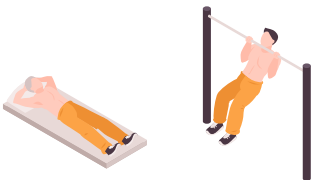
จากเรื่องร้องเรียน
ทั้งหมด **16,529 เรื่อง**
ดำเนินการได้ **13,602 เรื่อง**
คิดเป็นร้อยละ **82.29**

สร้างภูมิคุ้มกันและป้องกัน

การเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
ในเด็กและเยาวชน

จำนวน **70,964 แห่ง**
จำนวนนักเรียน **5,037,586 คน**

สร้างภูมิคุ้มกันและป้องกัน

การเข้าไปเกี่ยวข้องกับ

ยาเสพติดในกลุ่มแรงงาน
23,583 แห่ง จำนวน
แรงงาน **894,924 คน**

บำบัดรักษาผู้ใช้ ผู้เสพ

ผู้ติดยาเสพติด จำนวน
130,560 คน

พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เข้ารับการบำบัด
รักษายาเสพติด โดยติดตามผู้ผ่านการ
บำบัด จำนวน **103,553 คน**

สำรวจพื้นที่ลักลอบปลูก

ฝิ่นในพื้นที่ภาคเหนือ พบการ
ลักลอบปลูกฝิ่น จำนวน
203 แปลง 111.09 ไร่

ผู้ต้องขังผ่านการบำบัด

และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ระบบต้องโทษ
กรมราชทัณฑ์
จำนวน **24,206 คน**

สำหรับรายละเอียดผลการดำเนินงาน ด้านที่ 6 การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่สำคัญ ปรากฏ ดังนี้

1. แผนปฏิบัติการร่วมแม่น้ำโขงปลอดภัยเพื่อควบคุมยาเสพติด 6 ประเทศ ระยะ 4 ปี (ปี 2562 - 2565) : กัมพูชา จีน สปป.ลาว เมียนมา ไทย เวียดนาม

สนับสนุนและเสริมสร้างความร่วมมือเชิงนโยบาย ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงและ ความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งในและนอกภูมิภาคการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการร่วมแม่น้ำโขงปลอดภัยเพื่อควบคุมยาเสพติด 6 ประเทศ ระยะ 4 ปี (ปี 2562 - 2565) : กัมพูชา จีน สปป.ลาว เมียนมา ไทย เวียดนาม

สรุปผลการดำเนินงานที่สำคัญ มีจำนวนคดีภาพรวม 1,283 คดี จำนวนผู้ต้องหา 2,211 คน จำนวนของกลางยาเสพติด มีดังนี้

ยาบ้า (ล้านเม็ด)	ไอซ์ (กก.)	เฮโรอีน (กก.)	กาเฟอีน (กก.)	เคมีภัณฑ์ (กก.)
704	20,398	3,867	12,225	666,303

ที่มา : ข้อมูล ศป.มช. ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

2. การสกัดกั้นการนำเข้า - ส่งออกยาเสพติด และสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์

สกัดกั้นยาเสพติดไม่ให้มีการลักลอบนำเข้าจากแหล่งผลิตยาเสพติดหรือจากประเทศที่สาม เข้าสู่ตอนในของประเทศ และยับยั้งการใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่านในการนำยาเสพติดไปประเทศที่สาม ทั้งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสืบสวนสอบสวน สรุปผลการดำเนินงานสกัดกั้นยาเสพติดตัวยาหลัก มีดังนี้

ประเภทของยาเสพติด	การจับกุมภาพรวม	การสกัดกั้นยาเสพติด	คิดเป็นร้อยละ
ยาบ้า (ล้านเม็ด)	504.60	57.38	11.37
ไอซ์ (กก.)	12,561.41	2,175.59	17.32
เฮโรอีน (กก.)	640.15	110.98	17.33
คีตามีน (กก.)	1,206.77	510.22	42.28

ที่มา : ข้อมูล ศป.ก.ป.ป.ส. ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

3. การปราบปรามการค้าและการสืบสวนขยายผลคดียาเสพติด

การปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดและเครือข่ายการค้ายาเสพติดในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติดำเนินการมาตรการรับทรัพย์สินคดียาเสพติด บูรณาการดำเนินการมาตรการรับทรัพย์สินในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตามแนวทางที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายยาเสพติดร่วมกับหน่วยงานภาคี ภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งประมวลกฎหมายยาเสพติด พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และมาตรการทางภาษีตามประมวลรัษฎากร และการแจ้งเบาะแสแหล่งที่มาหรือซุกซ่อนทรัพย์สินคดียาเสพติด รวมทั้งการเชื่อมโยงระบบข้อมูลคดียาเสพติดกับศาล อัยการ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกระบวนการรับทรัพย์สิน รวมถึงการดำเนินการต่อพื้นที่หมู่บ้านนำเข้า หมู่บ้านทางผ่าน หมู่บ้านพักยา หมู่บ้านเลี้ยงด่าน และหมู่บ้าน/ชุมชน แพ้ระบาดยาเสพติด และการบริหารจัดการทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายยาเสพติด มีผลการดำเนินการ ดังนี้

1) การดำเนินการมาตรการ สมคบ/สนับสนุน ช่วยเหลือ รวมทั้งตามประมวลกฎหมายยาเสพติด จำนวน 1,084 คำขอ จำนวนผู้ต้องหา 2,473 คน โดยคณะกรรมการพิจารณาชั้นกรองคำขออนุมัติแจ้งข้อหาผู้กระทำความผิดฐานสนับสนุนช่วยเหลือหรือสมคบตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดียาเสพติด อนุมัติการจับกุม/แจ้งข้อหา รวม 2,228 คน

2) การยึด/อายัดทรัพย์สิน เป้าหมาย การยึด/อายัดทรัพย์สิน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มูลค่ารวม 10,000 ล้านบาท สามารถยึดและอายัดทรัพย์สินคดียาเสพติด มูลค่าทรัพย์สิน 11,003.02 ล้านบาท จำแนกเป็น

2.1) ยึด/อายัดทรัพย์สิน ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด และจากกฎหมายอื่น จำนวน 7,044.82 ล้านบาท

2.2) ปฏิบัติการพาสีปราบยา (อยู่ระหว่างหน่วยงานเตรียมเสนอ เลขาธิการ ป.ป.ส.) จำนวน 1,158.20 ล้านบาท

2.3) ทรัพย์สินตามมูลค่าที่อยู่ระหว่างการกลั่นกรองเสนอคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน (การรับทรัพย์ตามมูลค่า Value - based Confiscation) คำนวณมูลค่า 2,800 ล้านบาท

3) การร้องเรียนและแจ้งเบาะแสยาเสพติด (สายด่วน 1386) ร้องเรียนทั้งหมด 16,529 เรื่อง ดำเนินการ 13,602 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 82.29 แบ่งเป็น

3.1) ร้องเรียนพื้นที่ ดำเนินการได้ 1,032 เรื่อง

3.2) ร้องเรียนบุคคล ดำเนินการได้ 12,570 คน

(ที่มา : ข้อมูล ศปก.ป.ป.ส ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

4. การสร้างระบบนิเวศของชุมชน และสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ปัญหายาเสพติด

การเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อให้การสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในครอบครัวและชุมชนของแต่ละกลุ่มเป้าหมายเกิดผลสำเร็จในพื้นที่อย่างต่อเนื่องมากยิ่งขึ้น ประกอบด้วย การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของครอบครัว ที่ส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) และองค์กรที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้เห็นความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งในครอบครัวและพัฒนาทักษะเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด และการเสริมสร้างพัฒนาองค์ความรู้ด้านทักษะสมอง (Executive Functions : EF) ให้ ศพค. และองค์กรที่เกี่ยวข้องด้านการพัฒนาครอบครัวในพื้นที่ โดยการทำงานต่าง ๆ เช่น การเผยแพร่สื่อ องค์ความรู้ ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมให้ครอบครัว ได้พัฒนาทักษะสมอง (Executive Functions: EF) แก่บุตรหลานเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติด

ผลการดำเนินงานการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีดังนี้

1) หมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ เป้าหมาย 82,449 แห่ง ดำเนินการได้ 74,357 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 90.18

2) หมู่บ้าน/ชุมชนที่เอื้อต่อการค้าและแพร่ระบาด เป้าหมาย 15,239 แห่ง ดำเนินการได้ 13,923 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 91.36

3) หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน การดำเนินการเน้นการซ่อมเสริมหมู่บ้านกองทุนแม่ที่มีอยู่เดิมให้สามารถดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้านตนเองได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งยกระดับหมู่บ้านกองทุนแม่ที่มีศักยภาพเป็นศูนย์การเรียนรู้ต่อไป ผลการดำเนินงาน หมู่บ้านกองทุนแม่ทั้งหมด 25,478 แห่ง การดำเนินการกองทุนแม่ของแผ่นดิน 1,978 แห่ง การดำเนินการหมู่บ้านต้นกล้า 1,029 แห่ง

5. การสร้างภูมิคุ้มกันและเฝ้าระวังยาเสพติด

การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้สอดคล้องเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายในแต่ละกลุ่ม ทั้งกลุ่มเด็ก/เยาวชน และกลุ่มแรงงาน เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด และทักษะที่เหมาะสมในการไม่เข้าไป เกี่ยวข้องกับปัญหา ยาเสพติด ทั้งในด้านการใช้และการค้ายาเสพติด มีผลการดำเนินการ ดังนี้

1) การสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในเด็กและเยาวชน

- เด็กและเยาวชนในสถานศึกษา (1) เด็กปฐมวัยดำเนินการภาพรวม เป้าหมายสถานศึกษา 52,383 แห่ง ดำเนินการได้ 35,568 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 67.90 จำนวนนักเรียนเป้าหมาย 2,500,000 คน ดำเนินการได้ 1,282,012 คน คิดเป็นร้อยละ 51.28 (2) ประถมศึกษา เป้าหมายสถานศึกษา 31,349 แห่ง ดำเนินการได้ 25,519 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 81.40 จำนวนนักเรียนเป้าหมาย 4,767,266 คน ดำเนินการได้ 3,273,618 คน คิดเป็นร้อยละ 68.67 (3) มัธยม อาชีวฯ อุดมศึกษา เป้าหมายสถานศึกษา 11,757 แห่ง ดำเนินการได้ 9,877 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 84.01 จำนวนนักเรียนเป้าหมาย 5,600,000 คน ดำเนินการได้ 3,752,953 คน คิดเป็นร้อยละ 67.01

- เด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษา (1) โครงการเยาวชนอาสา รักษาดินแดนต้านภัยยาเสพติด (ย.อส.) จำนวนนักเรียน 634 คน (2) กิจกรรมช่วยเหลือคุ้มครองและดูแลรักษาเด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษา จำนวนนักเรียน 105,369 คน

2) การสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในกลุ่มแรงงาน กลุ่มแรงงานในระบบ

เป้าหมาย 19,512 แห่ง ดำเนินการได้ 23,583 แห่ง คิดเป็น ร้อยละ 120.38 จำนวนแรงงาน เป้าหมาย 810,536 คน ดำเนินการได้ 894,924 คน คิดเป็น ร้อยละ 120.86 (ที่มา : ข้อมูล สพป. ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

6. การบำบัดรักษาผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดและติดตาม ดูแลช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติด

การบำบัดรักษาผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด และติดตาม ดูแลช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติด มีการคัดกรองที่เหมาะสมกับระดับการเสพติดของผู้ป่วย ยาเสพติดแต่ละราย และบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ตามมาตรฐานกระทรวงสาธารณสุขและกรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการฟื้นฟูสภาพทางสังคม โดยบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการสงเคราะห์ สนับสนุน ให้ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านที่อยู่อาศัย การศึกษา อาชีพ ตลอดจนการติดตามดูแลช่วยเหลือจนสามารถกลับมาดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข มีผลดำเนินการ ดังนี้

1) การบำบัดรักษาผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด เป้าหมาย 153,484 คน ดำเนินการได้ 130,560 คน คิดเป็นร้อยละ 85.06 โดยแยกเป็น (1) ระบบสมัครใจ เป้าหมาย 86,994 คน ดำเนินการได้ 67,025 คน คิดเป็น ร้อยละ 77.05 (2) ระบบบังคับบำบัดเป้าหมาย 26,540 คน ดำเนินการได้ 20,937 คน คิดเป็น ร้อยละ 78.89 (3) ระบบต้องโทษ เป้าหมาย 30,450 คน ดำเนินการได้ 26,561 คน คิดเป็น ร้อยละ 87.23 (4) ระบบคุมความประพฤติ (ม.56) เป้าหมาย 9,500 คน ดำเนินการได้ 16,037 คน คิดเป็นร้อยละ 168.81

2) การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เข้ารับการบำบัดรักษา ยาเสพติด โดยดำเนินการติดตามผู้ผ่านการบำบัด เป้าหมาย 175,883 คน ดำเนินการได้ 103,553 คน คิดเป็นร้อยละ 58.88 จำแนกเป็น 3 ระบบ ดังนี้ (1) ระบบสมัครใจ เป้าหมาย 73,307 คน ดำเนินการได้ 50,772 คน คิดเป็นร้อยละ 69.26 (2) ระบบบังคับบำบัด เป้าหมาย 58,726 คน ดำเนินการได้ 26,960 คน คิดเป็นร้อยละ 45.91 (3) ระบบต้องโทษ เป้าหมาย 43,850 คน ดำเนินการได้ 25,821 คน คิดเป็น ร้อยละ 58.88 (ที่มา : ข้อมูล สพป. ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

7. การจับเคสออนไลน์พื้นที่พิเศษ (การจับเคสออนไลน์ตามแผนปฏิบัติการด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดนภาคเหนือแบบเบ็ดเสร็จ พ.ศ. 2562 - 2565)

มีผลการดำเนินการโดยสรุป ดังนี้

1) การสกัดกั้นยาเสพติดจากภายนอกประเทศที่จะผ่านเข้าสู่ประเทศ ตามแนวชายแดน ดำเนินการจับกุมตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2565 (ณ 30 ส.ค. 65) รวม 2,037 ครั้ง จำนวนผู้ต้องหา 2,712 คน ตรวจยึดยาเสพติดประกอบด้วย ยาบ้า 394,281,609 เม็ด ไอซ์ 3,820 กรัม เฮโรอีน 326 กรัม ฝิ่น 353 กรัม คีตาามีน

598 กรัม ผลการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ช่วงเวลา 1 ต.ค. 64 - 30 ส.ค. 65) มีการจับกุมรวม 490 ครั้ง จำนวนผู้ต้องหา 664 คน ตรวจยึดยาเสพติดประกอบด้วย ยาบ้า 127,046,757 เม็ด ไอซ์ 843.71 กรัม เฮโรอีน 95.52 กรัม ฝิ่น 54.14 กรัม คีตาามีน 274 กรัม

2) การแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างในพื้นที่เป้าหมาย ดำเนินการจับกุมและทำลายโครงสร้างกลุ่มอำนาจ อิทธิพล เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่เป้าหมาย และรวมถึงโครงสร้างปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน จัดตั้งชุดปฏิบัติการแก้ไขปัญหาในพื้นที่เป้าหมายที่ต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน 47 หมู่บ้าน โดยแบ่งเป็น ความรับผิดชอบของกองกำลังนเรศวร จำนวน 6 หมู่บ้าน กองกำลังผาเมือง จำนวน 33 หมู่บ้าน และศูนย์ปฏิบัติการบริหารการแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดนภาคเหนือ (ศป.บส.ชน.) จำนวน 9 หมู่บ้าน ได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลโครงสร้างปัญหาในหมู่บ้านและปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลต่อปัญหายาเสพติด จำนวน 9,336ครัวเรือน ดำเนินการประมวลสรุปผลและสนับสนุนข้อมูล ในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน ตามแนวทางการพัฒนาทางเลือกด้วยศาสตร์พระราชาและตำราแม่ฟ้าหลวงครบถ้วนแล้ว ทั้ง 47 หมู่บ้าน

3) การเพิ่มกำลังปฏิบัติการในพื้นที่เป้าหมาย โดย ศป.บส.ชน. จัดกำลังสกัดกั้นยาเสพติดเพิ่มเติมในพื้นที่ชายแดน จำนวน 268 นาย และ ศป.บส.ชน. จัดฝึกอบรมกำลังพล เจ้าหน้าที่พัฒนาชุดปฏิบัติการสกัดกั้นจุดตรวจ/ด่านตรวจยาเสพติด ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2565 จำนวนปีละ 268 นาย รวม 1,072 นาย (ที่มา : ข้อมูล ปปส. ภาค 5 ณ วันที่ 30 สิงหาคม 2565)

4) การสืบสวน ปราบปรามกลุ่มการค้าและอิทธิพล รับผิดชอบหลักโดย ตำรวจภูธรภาค 5 กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด และสำนักงาน ป.ป.ส. ผลการจับกุมยาเสพติด ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2565 (30 มิ.ย. 65) คดี จำนวน 1,268 คดี ของกลาง ยาบ้า จำนวน 10,358,980 เม็ด ไอซ์ 11,818 กิโลกรัม เฮโรอีน 6,503 กิโลกรัม กัญชาแห้ง 3,720 กิโลกรัม ฝิ่น 3,550 กิโลกรัม ผลการจับกุมยาเสพติดปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ห้วงเวลา 1 ต.ค. 64 - 30 มิ.ย. 65) คดี จำนวน 199 คดี ของกลาง ยาบ้า จำนวน 604,615 เม็ด ไอซ์ 10,407 กิโลกรัม เฮโรอีน 1,979.46 กิโลกรัม กัญชาแห้ง 1 กิโลกรัม

ผลการจับกุมคดียาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมาย ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2565 (30 มิ.ย. 65) รวมจำนวน 1,275 คน และปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ห้วงเวลา 1 ต.ค. 64 - 30 มิ.ย. 65) จำนวน 202 คน (ที่มา : ข้อมูล ปปส. ภาค 5 อ้างอิงจากตำรวจภูธรภาค 5 ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2565)

ผลการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินคดียาเสพติด ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2565 (31 ก.ค. 65) มูลค่าทรัพย์สินรวม 3,314.30 ล้านบาท และปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ห้วงเวลา 1 ต.ค. 64 - 31 ก.ค. 65) มูลค่าทรัพย์สิน 471.87 ล้านบาท (ที่มา : ข้อมูล ปปส. ภาค 5 ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2565)

5) การป้องกันยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับ กระทรวงมหาดไทย ดำเนินการประเมินสภาพปัญหายาเสพติดในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ในหมู่บ้านเป้าหมายภายใต้แผนปฏิบัติการจำนวน 47 หมู่บ้าน ผลการดำเนินการ จากหมู่บ้านเป้าหมาย จำนวน 47 หมู่บ้าน ที่มีสถานการณ์ยาเสพติดในระดับรุนแรง เมื่อปี พ.ศ. 2562 สามารถดำเนินการป้องกันแก้ไขจนมีสถานการณ์ยาเสพติดในระดับต่าง ๆ ประกอบด้วย 1) หมู่บ้านที่ไม่มีปัญหายาเสพติดจำนวน 29 หมู่บ้าน หรือร้อยละ 62 2) หมู่บ้านที่พบผู้เสพยาเสพติดจำนวน 13 หมู่บ้าน หรือร้อยละ 28 3) หมู่บ้านที่พบผู้ค้ายาเสพติดจำนวน 2 หมู่บ้านหรือร้อยละ 4 4) หมู่บ้านที่ยังพบผู้ค้าและผู้เสพยาเสพติดจำนวน 3 หมู่บ้านหรือร้อยละ 6 นอกจากนี้สามารถพัฒนาต่อยอดเป็นหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินได้จำนวน 29 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 62 ของพื้นที่ทั้ง 47 หมู่บ้าน (ที่มา : ข้อมูล ปปส. ภาค 5 อ้างอิงจากระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด (NISPA) ณ วันที่ 30 มีนาคม 2565)

6) การบำบัดรักษายาเสพติด ดำเนินการค้นหา คัดกรองผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในหมู่บ้านชุมชน จูงใจให้ผู้เสพยาเสพติดในพื้นที่เข้ารับการบำบัดรักษาโดยใช้กลไกผู้นำชุมชน ภาคประชาชน อาสาสมัครในพื้นที่ และกระบวนการทางสังคม มีผลการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2565 (30 ส.ค. 65) จำนวน 19,399 คน และปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ช่วงเวลา 1 ต.ค. 64 - 30 ส.ค. 65) จำนวน 2,937 คน (ที่มา : ข้อมูล ปปส. ภาค 5 อ้างอิงจากระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) ณ วันที่ 30 สิงหาคม 2565)

8. การอำนวยความสะดวกและขับเคลื่อนการควบคุมพืชเสพติด

การอำนวยความสะดวกและขับเคลื่อนการควบคุมพืชเสพติด ได้ดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์ รายงานการลักลอบปลูกพืชเสพติด ตรวจสอบ ซ้ำเป้าหมาย สนับสนุนข้อมูลข่าวสารแก่หน่วยงานในการตัดพื้นที่ทำลายพืชเสพติด จัดทำและสนับสนุนข้อมูลสถานการณ์พืชเสพติด ในรูปแบบภาพถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายจากดาวเทียม และข้อมูลภูมิสารสนเทศ (GIS) มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

1) สำรวจพื้นที่ลักลอบปลูกฝิ่นในพื้นที่ภาคเหนือ พบการลักลอบปลูกฝิ่นใน 8 จังหวัด จำนวน 203 แปลง 111.09 ไร่ สำนักงาน ป.ป.ส. ส่งพื้นที่เป้าหมายดังกล่าวแก่หน่วยงานตัดทำลาย กองทัพภาคที่ 3 และกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 3 ซึ่งดำเนินการตัดทำลายได้ร้อยละ 100 ของพื้นที่ปลูกฝิ่น ที่สำรวจพบ และสามารถยับยั้งการปลูกฝิ่นจากการสำรวจตั้งแต่ห้วงเตรียมแปลงปลูกได้ 73 แปลง พื้นที่ประมาณ 54 ไร่ นอกจากนี้ ข้อมูลการวิเคราะห์สถานการณ์และกำหนดพื้นที่เป้าหมายอำนวยความสะดวกให้กองทัพภาคที่ 3 และกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 3 ดำเนินการป้องกันปราม เคลื่อนไหว กัดดันบริเวณ 41 หมู่บ้านสำคัญ ส่งผลให้พื้นที่ลักลอบปลูกฝิ่นของประเทศไทยลดลงเหลือเพียง 100 กว่าไร่

2) ติดตามและรวบรวมข้อมูลพื้นที่รับอนุญาตปลูกกัญชง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้ออกใบอนุญาตปลูกกัญชง จำนวน 3,136 ใบอนุญาต สำนักงาน ป.ป.ส. โดยสถาบันสำรวจและติดตามการปลูกพืชเสพติด (สพส.) ได้เข้าตรวจสอบพื้นที่ จำนวน 87 ใบอนุญาต ในพื้นที่ 7 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน พระนครศรีอยุธยา สมุทรสงคราม นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี ในระหว่าง

วันที่ 1 มกราคม - 8 มิถุนายน 2565 ซึ่งเป็นช่วงเวลาก่อนมีประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อ ยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 พ.ศ. 2565 ที่มีผลบังคับใช้ วันที่ 9 มิถุนายน 2565 ทำให้ต้นกัญชงและกัญชา ไม่เป็นยาเสพติด เว้นเฉพาะสารสกัดจากทุกส่วนของพืชกัญชาหรือกัญชงที่มี THC เกินร้อยละ 0.2 โดยน้ำหนัก

3) พัฒนาโครงสร้างการศึกษา วิจัย และนวัตกรรมเพื่อใช้ประโยชน์จากพืชกระท่อมในทางการแพทย์และทางเศรษฐกิจ โดยการประสานความร่วมมือ/จัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ร่วมกับสถาบัน/องค์กรทางวิชาการ และกำหนดโครงการในการศึกษาวิจัย จำนวน 22 โครงการ มีองค์ประกอบการศึกษา ดังนี้ 3.1) การวิจัยพื้นฐาน วิจัยลักษณะกายภาพ วิจัยสกัดสาร องค์ประกอบสารสกัด องค์ประกอบสารสำคัญฤทธิ์ของสาร 3.2) การวิจัยต้นน้ำ วิจัยการพัฒนาสายพันธุ์ การปลูกให้ได้มาตรฐาน 3.3) การวิจัยกลางน้ำ วิจัยการสกัด การบริหารโรงงานตามมาตรฐาน รูปแบบการซื้อขาย ระบบตลาด และ 3.4) การวิจัยปลายน้ำ วิจัยผลิตภัณฑ์สมุนไพร เครื่องสำอาง อาหาร เครื่องมือทดสอบ การประเมินตลาด

4) ประสานสนับสนุนผลักดันการออกกฎหมายเพื่อการควบคุมการใช้พืชกระท่อมในทางที่ผิด และส่งเสริมการใช้ประโยชน์พืชกระท่อมในทางเศรษฐกิจ โดยราชกิจจานุเบกษาได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติ พืชกระท่อม พ.ศ. 2565 เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2565 อีกทั้ง เตรียมการออกกฎกระทรวงในการอนุญาตนำเข้า และส่งออกใบกระท่อมรองรับต่อไป

5) เตรียมการและประสานสนับสนุนการออกแบบขั้นตอนและระบบสารสนเทศ ให้มีความพร้อมรองรับการอนุญาตนำเข้าและส่งออกใบกระท่อม โดยประสานความร่วมมือและจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ว่าด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์กับกรมศุลกากร พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น จัดทำข้อมูล พิกัด หมู่บ้าน ผลิตข้อมูลภาพถ่ายทางอากาศพื้นที่วิทยาลัยป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระหว่างประเทศ ศึกษาแบบโมเดลการวิเคราะห์สถานการณ์พืชเสพติด ผลิตแผนที่สนับสนุนการกักพืชเสพติด พัฒนาระบบ บันทึกผลการตัดทำลายฝิ่นผ่านระบบ Mobile Application Opium เป็นต้น (ที่มา : ข้อมูล สพส. ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2565 และระบบ eMENSER)

9. ผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ได้รับการควบคุมดูแล

การควบคุมดูแลผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ระหว่างรอการตรวจพิสูจน์ ตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพยาเสพติด พ.ศ. 2545 ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2564 – มกราคม 2565 มีจำนวน 4,748 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 22 มกราคม 2565) ประชาชนได้รับความเชื่อมั่นจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ กรมราชทัณฑ์ และกระทรวงยุติธรรมได้รับความไว้วางใจจากสังคมภายนอก สังคมสงบสุข ประชาชนมีความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต ผู้กระทำความผิดได้รับการปรับปรุงแก้ไขนำไปสู่การกลับคืนสู่สังคมอย่างเป็นที่ยอมรับ การแก้ปัญหาสังคมเป็นไปด้วยวิธีการที่เหมาะสมและมีความเป็นสากลส่งผลให้เป็นที่ยอมรับของนานาชาติประเทศ

อนึ่ง เนื่องจากพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 บังคับใช้ มีผลให้พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพยาเสพติด พ.ศ. 2545 สิ้นผลการบังคับใช้ไปตามกฎหมาย ส่งผลให้การดำเนินงานตามโครงการควบคุม ดูแลผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ สิ้นสุดลงตามการยกเลิกให้ใช้พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพยาเสพติด พ.ศ. 2545 ในวันที่ 22 มกราคม 2565 เป็นวันสุดท้ายของการดำเนินงานของกองมาตรฐานการปฏิบัติต่อผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ โครงการควบคุม ดูแลผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ จึงสิ้นสุดภารกิจการดำเนินงานตามโครงการแต่เพียงเท่านี้

10. เรือนจำปลอดยาเสพติด

ผลการดำเนินการจัดตรวจค้นในเรือนจำ/ทัณฑสถาน/สถานกักขัง กรณีปกติ จำนวน 23,225 ครั้ง กรณีพิเศษ จำนวน 191 ครั้ง พบสิ่งของต้องห้าม (สกัดกั้นได้) ได้แก่ ยาบ้า 268 เม็ด ยาไอซ์ 2.42 กรัม ทั้งนี้ ได้ดำเนินการตรวจค้นจัดตรวจค้นในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 24 แห่ง พบสิ่งของต้องห้ามและสิ่งของไม่อนุญาต (อาทิ ไฟแช็ค ยาเส้น กระดาษมวนยา ภาพลามก อุปกรณ์เล่นการพนัน หมึกสัก เข็มสัก น้ำหมักทำสุรา อาวุธเหล็กแหลม แพลสไดร์ ยาเม็ดหลากหลาย เป็นต้น) จำนวน 17 แห่ง สุ่มตรวจสารเสพติดในปัสสาวะของผู้ต้องขัง จำนวน 4,930 คน พบสารเสพติดประเภทยาเบนโซไดอะซีปีน จำนวน 24 คน ส่งผลให้เรือนจำ/ทัณฑสถานปลอดจากยาเสพติด โทรศัพท์มือถือ และสิ่งของต้องห้ามต่าง ๆ รวมทั้งสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยและสะอาด รวมถึงการปฏิบัติตามระเบียบวินัยที่ถูกต้องเหมาะสมของเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขัง

11. การสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหาเสพติดในเรือนจำ

เรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 142 แห่ง ดำเนินการจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่น การจัดอบรมให้ความรู้ ดนตรี ศิลปะ เป็นต้น ทั้งนี้ ได้มีการจัดประกวดผลงานชมรม TO BE NUMBER ONE โดยมีเรือนจำ/ทัณฑสถานเข้าร่วมประกวดผลงานระดับภาค และจัดบูธนิทรรศการในงานมหกรรมเฉลิมฉลอง ครบรอบ 20 ปี TO BE NUMBER ONE ประจำปี 2565 ระหว่างวันที่ 29 - 31 กรกฎาคม 2565 ณ HALL 9 ศูนย์การประชุม IMPACT FORUM เมืองทองธานี โดยผลการประกวด มีดังนี้

- **ระดับดีเด่น** ได้แก่ เรือนจำกลางอุดรธานี ทัณฑสถานหญิงชลบุรี เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ทัณฑสถานหญิงกลาง เรือนจำกลางเชียงราย เรือนจำอำเภอนางรอง เรือนจำกลางพิษณุโลก เรือนจำกลางกำแพงเพชร เรือนจำกลางนครราชสีมา เรือนจำจังหวัดบึงกาฬ ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง เรือนจำจังหวัดภูเก็ต เรือนจำกลางสมุทรสงคราม เรือนจำกลางสุราษฎร์ธานี และเรือนจำจังหวัดนราธิวาส

- **ต้นแบบระดับเงิน** ได้แก่ เรือนจำกลางฉะเชิงเทรา เรือนจำกลางระยอง และทัณฑสถานหญิงสงขลา

- **รักษามาตรฐานพร้อมเป็นต้นแบบระดับเงิน** ได้แก่ เรือนจำกลางขอนแก่น เรือนจำพิเศษพัทยา เรือนจำจังหวัดชัยภูมิ เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร เรือนจำกลางคลองไผ่ เรือนจำจังหวัดสระบุรี และเรือนจำจังหวัดหนองบัวลำภู

นอกจากนี้ ยังจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการวิทยากร TO BE NUMBER ONE สำหรับเรือนจำและทัณฑสถาน ระหว่างวันที่ 23 - 24 สิงหาคม 2565 ณ โรงแรมธารามันตรา ชะอำ รีสอร์ท จังหวัดเพชรบุรี โดยมีผู้เข้าร่วมการอบรมจากเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 40 คน

12. การบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด

ผู้ต้องขังผ่านการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ระบบต้องโทษ กรมราชทัณฑ์ จำนวน 24,206 คน (ข้อมูลจากระบบ บสต. ณ วันที่ 30 กันยายน 2565) ในการนี้มีผู้ต้องขังในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 309 คน ส่งผลให้ 1) ผู้ต้องขังที่มีประวัติเสพยาเสพติดและได้รับการประเมินคัดกรองตามแบบคัดกรองและส่งต่อผู้ป่วยที่ใช้ยาและสารเสพติดเพื่อเข้ารับการบำบัดรักษา กระทรวงสาธารณสุข (บคก.กสร.) V.2 มีผลการคัดกรองว่ามีผลกระทบจากการใช้สารเสพติดอยู่ในระดับติด (ระดับคะแนน 27 ขึ้นไป) ได้รับการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพในรูปแบบที่เหมาะสม 2) ผู้ต้องขังติดยาเสพติดสามารถเลิกยาเสพติดได้ และมีศักยภาพในการดำรงชีวิตอย่างปกติในสังคมภายหลังพ้นโทษ 3) ลด Demand ยาเสพติดในเรือนจำ/ทัณฑสถานลง ลดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเรือนจำ/ทัณฑสถาน และเป็นการตัดวงจรยาเสพติด

13. การบำบัด รักษา ผู้เสพยา ผู้ติดยาเสพติด (เด็กและเยาวชน)

ดำเนินการจัดกิจกรรมวันต่อต้านยาเสพติด การซื้อวัสดุอุปกรณ์สำหรับการบำบัด การซื้อชุดตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะ การพิมพ์เอกสารหรือสื่อการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง การจัดจ้างผู้ช่วยนักบำบัด จำนวน 10 แห่ง ได้แก่ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 8 สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครพนม อุดรธานี อุบลราชธานี และยกระดับมาตรฐานการบริการสุขภาพเด็กและเยาวชนโดยการประเมินมาตรฐานบริการสุขภาพเด็กและเยาวชน ส่งผลให้เด็กและเยาวชนได้รับการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟูที่มีประสิทธิภาพ ตรงตามสภาพปัญหาสามารถลดการเสพยาได้ บุคลากรมีการพัฒนาองค์ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ และหน่วยงานมีมาตรฐานในการบำบัดด้านยาเสพติดและพัฒนาบริการสุขภาพครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ตอบสนองความจำเป็นด้านสุขภาพของเด็กและเยาวชนได้อย่างเหมาะสม

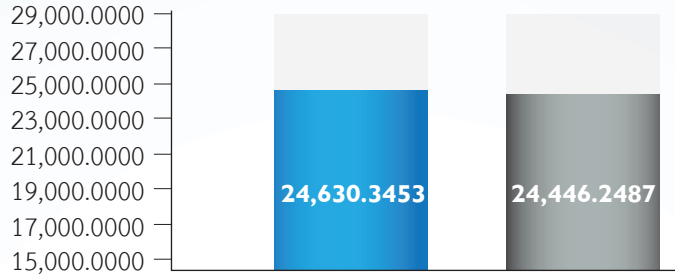

ส่วนที่ 4

ข้อมูลด้านงบประมาณ
ของกระทรวงยุติธรรม

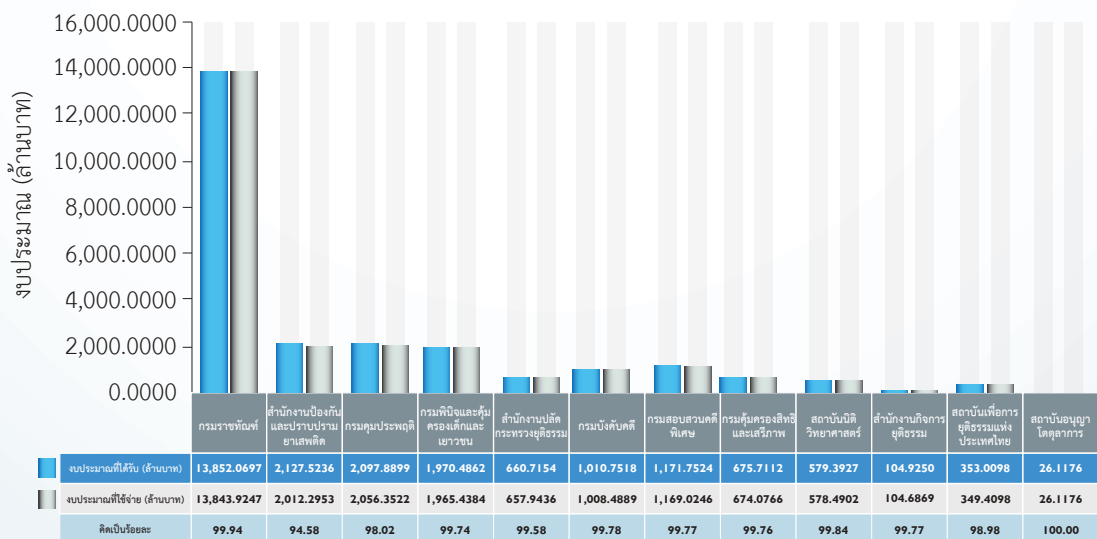
ผลการใช้จ่ายงบประมาณภาพรวมของกระทรวงยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

งบประมาณ (ล้านบาท)

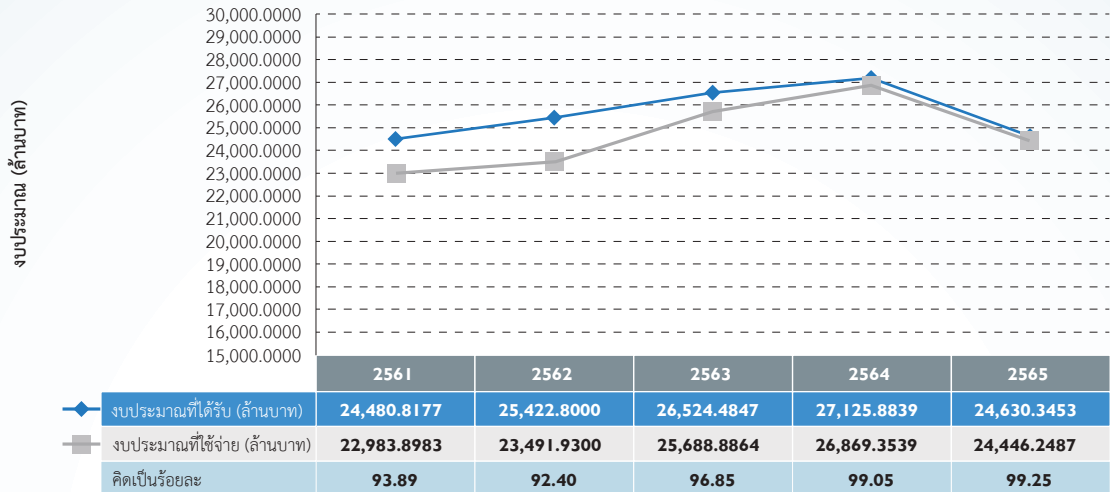
งบประมาณที่ได้รับ (ล้านบาท)	24,630.3453
งบประมาณที่ใช้จ่าย (ล้านบาท)	24,446.2487
คิดเป็นร้อยละ	99.25

ผลการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (จำแนกรายหน่วยงาน)

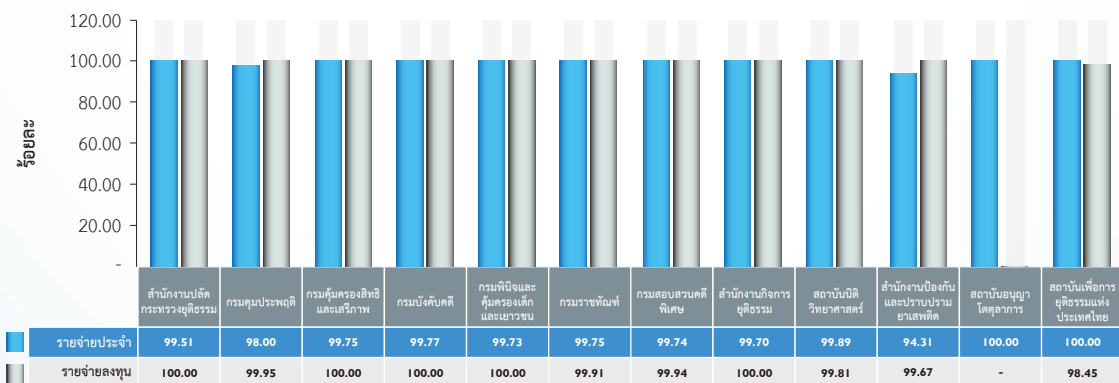
ที่มา: ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) , 30 กันยายน 2565

เปรียบเทียบผลการใช้จ่ายงบประมาณภาพรวมของกระทรวงยุติธรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2565

ที่มา: ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) , 30 กันยายน 2565

เปรียบเทียบผลการใช้จ่ายงบประมาณ รายจ่ายประจำ/รายจ่ายลงทุน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (จำแนกรายหน่วยงาน)

ที่มา: ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) , 30 กันยายน 2565

ส่วนที่ 5

รายงานผลการดำเนินงาน
ตามตัวชี้วัดกระทรวงยุติธรรม

ข้อที่	ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	แผน/ผล	รวมทั้งสิ้น
กระทรวงยุติธรรม				
ผลสัมฤทธิ์ : การปฏิบัติและบังคับใช้กฎหมายมีความทั่วถึงและเป็นธรรม				
1	ตัวชี้วัด : ระดับความเชื่อมั่นของประชาชนในการบังคับใช้กฎหมายของกระทรวงยุติธรรม	ร้อยละ	แผน	80.00
	สป./กพน./รท. (จัดเก็บข้อมูลจากหน่วยงานที่ใช้เครื่องมือสำรวจความเชื่อมั่นฯ แบบเดียวกัน)		ผล	81.87
ผลสัมฤทธิ์ : ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนากฎหมาย				
2	ตัวชี้วัด : จำนวน/ระดับของมาตรการ/กลไกที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการทบทวนความจำเป็นเหมาะสมและผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย	ร้อยละ	แผน	80.00
	สป./สภร.		ผล	100.00
ผลสัมฤทธิ์ : อำนวยความยุติธรรมด้วยความโปร่งใส รวดเร็ว ทั่วถึง และเสมอภาค				
3	ตัวชี้วัด : อัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นของจำนวนขั้นตอนในการอำนวยความสะดวกที่ชั้นวัดกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อความโปร่งใส สะดวก และรวดเร็ว	ร้อยละ	แผน	75.00
	สป./คป./กคส./กบค./รท./กสพ./สภร./ปปส./THAC		ผล	90.19
ผลสัมฤทธิ์ : ปัญหาเสพติดได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ				
4	ตัวชี้วัด : ระดับความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาเสพติดดีขึ้นอย่างน้อยร้อยละ	ร้อยละ	แผน	50.00
	ปปส.		ผล	100.00
ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์และระดับแผนปฏิบัติราชการรายเรื่อง				
1.การพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม				
1	จำนวนกฎหมาย กฎ ระเบียบที่ได้รับการปรับปรุง ทบทวน แก้ไขให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป	ฉบับ	แผน	4
	สป.		ผล	7
2	ร้อยละของกระบวนการหลักของส่วนราชการที่สามารถนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ในการขับเคลื่อนภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ร้อยละ	แผน	80
	สป./คป./กคส./กบค./รท./กสพ./สภร./กพน.		ผล	87.71
3	ระดับความสำเร็จของการขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมตามหลักสากล	ร้อยละ	แผน	90.00
	กบค./TUJ		ผล	100.00
4	ร้อยละของการวิจัยด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาระบบงานยุติธรรม	ร้อยละ	แผน	90.00
	สป./คป./กบค./กพน./กสพ./สนว./สภร./TUJ		ผล	100.00
5	ร้อยละของฐานข้อมูลด้านกระบวนการยุติธรรมที่มีความทันสมัยและสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้	ร้อยละ	แผน	90.00
	คป./กบค./กสพ./สนว./สภร./THAC		ผล	97.27
6	ร้อยละของบุคลากรได้รับการพัฒนาและมีความเชี่ยวชาญและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กรได้	ร้อยละ	แผน	90.00
	สป./คป./กคส./กบค./กพน./รท./กสพ./สนว./สภร.		ผล	97.35

ข้อที่	ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	แผน/ผล	รวมทั้งสิ้น
2.การสร้างการรับรู้ด้านกฎหมายและเคารพสิทธิ				
7	ร้อยละของประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับความรู้ ความเข้าใจในกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม หลักการสิทธิมนุษยชน และสามารถปกป้องคุ้มครองสิทธิ ของตัวเองโดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น	ร้อยละ	แผน	70
	พิจารณาจากโครงการที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการอบรมคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน โดยจัดเก็บ 3 กรม ได้แก่ สป.(กม.)/กคส./สภ.ค.		ผล	99.53
8	ร้อยละของสื่อที่เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภารกิจงานของกระทรวงยุติธรรมที่มีประสิทธิภาพ	ช่องทาง	แผน	10.00
	สป./กบค./กคส./สภ.ค.		ผล	11.00
9	ร้อยละของประชาชนและเครือข่ายที่เข้าร่วมรับรู้การเผยแพร่ บทบาท ภารกิจ กฎหมายของกระทรวงยุติธรรมเชิงรุก	เครือข่าย	แผน	10.00
	คป./กคส./กบค./กสพ./สนว./สภ.ค./THAC		ผล	162.00
10	ร้อยละของประชาชนที่สามารถเข้าถึงเครื่องมือและกลไกการสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม และหลักการสิทธิมนุษยชน	ร้อยละ	แผน	70
	สป./กคส./กบค./สภ.ค.		ผล	92.91
3.การอำนวยความสะดวกและลดความเหลื่อมล้ำ				
11	ระดับความสำเร็จของการอำนวยความสะดวกยุติธรรมตามมาตรฐานที่กำหนด (คำอธิบาย สป.)	ร้อยละ	แผน	95.00
	สป./คป./กคส./กบค./กสพ./สนว./สภ.ค.		ผล	98.50
12	ระดับความสำเร็จของการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชน	ร้อยละ	แผน	90.00
	สป./กคส./กบค.		ผล	90.14
13	ร้อยละของการลดระยะเวลาและขั้นตอนการให้บริการประชาชนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ร้อยละ	แผน	30.00
	สป./กคส./กบค./กพท./รท./สนว.		ผล	69.86
14	ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนที่มารับบริการด้านงานยุติธรรม คำปรึกษาด้านกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม	ร้อยละ	แผน	77.00
	สป./สภ.ค.		ผล	96.46
4.การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ				
15	ร้อยละความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ	ร้อยละ	แผน	70.00
	กสพ.		ผล	75.51
16	ร้อยละของคดีอาชญากรรมพิเศษลดลง	น้อยกว่าปี2564	แผน	105.00
	กสพ.		ผล	297.00
17	ร้อยละคดีพิเศษที่ดำเนินการแล้วเสร็จเป็นตามมาตรฐานที่กำหนด	ร้อยละ	แผน	90.00
	กสพ.		ผล	81.25

ข้อที่	ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	แผน/ผล	รวมทั้งสิ้น
18	ร้อยละคดีพิเศษที่ดำเนินการแล้วเสร็จและพนักงานอัยการมีความเห็นพ้อง กสพ.	ร้อยละ	แผน	95.00
			ผล	95.00
19	มูลค่าทรัพย์สิน/ผลประโยชน์ที่สามารถปกป้องรักษาผลประโยชน์ให้แก่รัฐ เอกชนและประชาชน	มากกว่า 18,000 ล้านบาท	แผน	18,000 ล้านบาท
	กสพ.		ผล	26,176.01 ล้านบาท
5.การส่งเสริมคนดีสู่สังคม				
20	ร้อยละการกระทำผิดซ้ำของผู้ผ่านการพัฒนาพฤตินิสัยกลับมาก่อกระทำผิดซ้ำภายใน 1 ปี ไม่เกิน	ร้อยละ	แผน	14.00
		คป.		3.11
		กพน.		7.76
		รท.		7.89
	ค่าเฉลี่ยจาก คป./กพน./รท.		ผล	6.25
21	ระดับความสำเร็จการพัฒนาระบบการติดตามและสงเคราะห์ผู้กระทำความผิด	ระดับ	แผน	5
	คป./กพน./รท.		ผล	5
22	ระดับความสำเร็จของการสร้างโอกาสให้กับผู้กระทำความผิดสามารถพึ่งพาตนเองได้ และอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข	ระดับ	แผน	5
	คป./รท.		ผล	5
23	ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบการควบคุมและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด	ระดับ	แผน	5
	คป.		ผล	5
24	ระดับความสำเร็จของการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการส่งเสริมคนดีสู่สังคม	ระดับ	แผน	5
	คป./รท.		ผล	5
6.การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด				
25	ความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด	ร้อยละ	แผน	80.00
	วัดจากความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด ของ ปปส.		ผล	86.60
26	ความสำเร็จในการควบคุมสถานการณ์ปัญหายาเสพติด	ร้อยละ	แผน	90
	กพน./รท./ปปส.		ผล	87.16

คณะผู้จัดทำ ขอขอบคุณ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่สนับสนุนข้อมูล

หน่วยงานผู้สนับสนุนข้อมูล

1. สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

3. กรมสอบสวนคดีพิเศษ

5. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

7. กรมคุมประพฤติ

9. กรมราชทัณฑ์

11. สถาบันอนุญาโตตุลาการ

2. สำนักงานกิจการยุติธรรม

4. สถาบันนิติวิทยาศาสตร์

6. กรมบังคับคดี

8. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

10. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

12. สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

ที่ปรึกษา

1. นายวิลาศ นาคบัว

รองปลัดกระทรวงยุติธรรม

2. นางอุษา จันพลอย บุญเปี่ยม

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

ผู้จัดทำ

1. นางสาวนัทศุทธา ปากสิทธิ์ ไรต์มัลลิกวดี

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

ชำนาญการพิเศษ

หัวหน้ากลุ่มงานติดตามและประเมินผล

2. นายวิทยา เทสูณิน

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

ชำนาญการ

ผู้สนับสนุนและรวบรวมข้อมูล

1. นายศเดช สีลเดชะ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
2. นางกบแก้ว กวาทย์เกิด ทองทิพยา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
3. นางสาวปิยนุช ปาละศักดิ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
4. นางสาวธวัลกร หุ่นนวล	นักวิชาการยุติธรรมปฏิบัติการ
5. นายทศพร อาตมผดุง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
6. นางสาวณัฐพร ศิษยศาสตร์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
7. นายธิมาลย์มาส คล้ายศรีอารัง	นักเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ
8. นางสาวนัชชนม์ ขวัญปาน	นักบริหารจัดการงานยุติธรรม
9. นางสาวสมฤดี ศรียา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

งานบริการประชาชน

สายด่วน

ยุติธรรม

1111 กด 77

เล่มรายงาน
การดำเนินงานของรัฐฯ

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

เลขที่ 404 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

☎ 0 2141 5352 ✉ me.ops@moj.go.th 🌐 www.moj.go.th/home-psd

กระทรวงยุติธรรม

Ministry of Justice

เลขที่ 404 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

- ศูนย์บริการร่วมกระทรวงยุติธรรม
โทรศัพท์ 0 2141 5100
- E-mail [ร้องเรียนร้องทุกข์](mailto:complaincenter@moj.go.th)
complaincenter@moj.go.th
- สายด่วนกระทรวงยุติธรรม
1111 กด 77

www.moj.go.th